

TUEN TARPEEN TUNNISTAMINEN

LUKEMINEN JA KIRJOITTAMINEN
TOINEN LUOKKA

SISÄLTÖ

KÄSIKIRJA

Käyttäjän opas

Tekninen opas

SYKSY

Ryhmäarviointi: Tehtävät

Ryhmäarviointi: Esitysohjeet opettajalle

Yksilöarviointi: Tehtävämateriaali

Yksilöarviointi: Esitysohjeet ja kirjaamislomake

TALVI

Ryhmäarviointi: Tehtävät

Ryhmäarviointi: Esitysohjeet opettajalle

Yksilöarviointi: Tehtävämateriaali

Yksilöarviointi: Esitysohjeet ja kirjaamislomake

KEVÄT

Ryhmäarviointi: Tehtävät

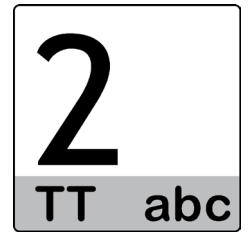
Ryhmäarviointi: Esitysohjeet opettajalle

Yksilöarviointi: Tehtävämateriaali

Yksilöarviointi: Esitysohjeet ja kirjaamislomake

KOKO VUOSI

Yksilökoontilomake (syksy/talvi/kevät)

TUEN TARPEEN TUNNISTAMINEN

**LUKEMISEN JA KIRJOITTAMISEN ARVIOINTI
TOINEN LUOKKA**

Käyttäjän opas

Niilo Mäki Instituutti, 2011

Salmi, P., Eklund, K., Järvisalo, E. & Aro, M.

LukiMat - Oppimisen arviointi: Lukemisen ja kirjoittamisen tuen tarpeen tunnistamisen välineet 2. luokalle. Käyttäjän opas.

Saatavilla osoitteessa <http://www.lukimat.fi/lukimat-oppimisen-arviointi/materiaalit/tuen-tarpeen-tunnistaminen/2lk/lukeminen/kayttajan-opas>

SISÄLTÖ

2LK LUKEMINEN JA KIRJOITTAMINEN - KÄYTTÄJÄN OPAS	4
ARVIOITAVAT TAIDOT JA NIIHIN LIITTYVÄT TEHTÄVÄT	5
LOMAKKEET JA NIIDEN KÄYTTÖTARKOITUS	7
TEHTÄVIEN PISTEITYS JA TULOSTEN KOONTI	9
ARVIOINTITIEDON TULKINTA	10
TUNNISTAMISESTA TAITOJEN TARKEMPAAN ARVIOINTIIN JA SEURANTAAN	12
LIITTEET	14
<i>LIITE 1: Yksilökoontilomake, 2lk .....</i>	<i>14</i>

2LK LUKEMINEN JA KIRJOITTAMINEN - KÄYTTÄJÄN OPAS

Tuen tarpeen tunnistamisen välineet ovat osa LukiMat-palvelun Oppimisen arviointi -materiaaleja, jotka on laadittu matematiikan ja lukemisen sekä kirjoittamisen tuen tarpeen tunnistamiseen, taitojen tarkempaan arviointiin sekä taitojen kehityksen ja oppimisen seurantaan. Lukemisen ja kirjoittamisen oppimisen arviointiin on laadittu välineet 1. ja 2. luokille. Lukutaidon arviointivälineillä arvioidaan teknistä lukutaitoa.

Lukemisen osalta Oppimisen arviointi -materiaali muodostaa kokonaisuuden, johon kuuluvat koko ryhmän lukemisen ja kirjoittamisen perustaitojen arviointiin suunnitellut Tuen tarpeen tunnistamisen välineet sekä tuen aikaisen yksilöllisen kehityksen seuraamiseen tarkoitetut Oppimisen seurannan välineet. Tuen tarpeen tunnistamisen välineet on suunniteltu käytettäväksi kolmessa eri ajankohdassa: lukuvuoden alussa (syksy), keskellä lukuvuotta (talvi) sekä lukuvuoden lopussa (kevät). Välineisiin on kerätty viiteaineistot kyseisinä ajankohtina.

Tuen tarpeen tunnistamisen välineet sisältävät ryhmäarviointitehtäviä ja yksilöarviointitehtäviä Ryhmäarvioinnilla arvioidaan koko ryhmän lukemisen sujuvuutta ja oikeinkirjoitusta. Yksilöarviointia on tarkoitus käyttää ryhmäarvioinnin lisänä tarvittaessa taitojen lisäkartoitukseen. Yksilöarvioinnin ääneenlukemisen tehtävät antavat lisätietoa lapsen lukemisen sujuvuudesta.

Oppimisen seurannan välineitä voidaan käyttää tarpeen mukaan ja ajankohdasta riippumatta taitojen kehityksen ja oppimisen seurantaan sekä taitojen tarkempaan arviointiin.

Tuen tarpeen tunnistamisen välineillä opettaja pystyy arvioimaan omaan ryhmäänsä kuuluvien lasten lukemisen ja kirjoittamisen perustaitojen hallintaa kolmessa eri ajankohdassa ja vertaamaan sitä omaa luokkaansa huomattavasti laajemman viiteryhmän osaamistasoon. Näin, yhdessä lapsen oppimista koskevien muiden havaintojen kanssa, opettaja pystyy tekemään päätelmiä siitä, keiden lasten taitoja sekä tuen riittävyttä tulisi arvioida ja seurata tarkemmin. Välineillä on mahdollista saada tietoa siitä, mitkä taidot vaativat tarkempaa arviointia, mahdollista lisätukea ja oppimisen seurantaa.

ARVIOITAVAT TAIDOT JA NIIHIN LIITTYVÄT TEHTÄVÄT

Lukemisen ja kirjoittamisen ajatellaan kehittyvän vaiheittain kohti sujuvaa taitojen hallintaa. Sujuvan lukutaidon perusta on kirjain-äänne-vastaavuuksiin perustuva, kokoava lukemisen taito. Suomen kielen kirjoitusjärjestelmä on kirjain-äännevastaavuuksiltaan säännönmukainen, mikä helpottaa kokoavan lukutaidon omaksumista. Suomalaislapset oppivatkin tarkan lukemisen taidon suhteellisen nopeasti, ja valtaosa heistä lukee tarkasti ensimmäisen luokan kevääseen mennessä (lue tarkemmin Tietopalvelun kohdasta Lukutaidon kehittyminen sekä Luki-vaikeudesta Luki-taitoon -kirjan luvusta Miten kirjoitusjärjestelmä vaikuttaa lukemaan oppimiseen; Aro, 2006). Lukemiskokemuksen karttumisen myötä äänteellinen kokoaminen nopeutuu ja automatisoituu ja siirrytään yhä sujuvampaan lukemistyyliin. Tällöin tunnistamisen tukena ovat todennäköisesti myös yhtä kirjainta suuremmat yksiköt ja vähitellen siirrytään yhä sujuvampaan lukemiseen. Kirjoittamisen taito näyttää kulkevan käsi kädessä lukemisen taitojen kanssa; lasten oppiessa lukemaan sanoja he oppivat myös kirjoittamaan niitä ja lasten oppiessa kirjoittamaan sanoja he oppivat myös lukemaan niitä. Samoin mikäli kokoavassa lukutaidossa on ongelmia, se näkyy yleensä myös kirjoituksen ongelmana.

Toisen vuosiluokan Tuen tarpeen arvioinnin väline kohdentuu näiden edellä mainittujen lukemisen sujuvuuden ja oikeinkirjoituksen taitojen arviointiin. Lukemisen sujuvuutta arvioidaan sanojen, lauseiden ja tekstin lukemisen tehtävillä sekä oikeinkirjoitustaitoa sanojen sanelukirjoitustehtävällä.

Taulukko 1. Lukemisen ja kirjoittamisen Tuen tarpeen tunnistamisen tehtävät toisella luokalla.

	ARVIOINNIN AJANKOHTA		
	SYKSY	TALVI	KEVÄT
RYHMÄARVIOINTI	20-30 min	20-30 min	20-30 min
Lukeminen			
Lukusujuvuus	•	•	•
Kirjoittaminen			
Sanelukirjoitus	•	•	•
YKSILÖARVIOINTI	5-7 min/hlö		
LUKEMINEN			
Merkityksettömien sanojen lukeminen	•	•	•
Tekstin lukeminen	•	•	•

Kaikissa lukutaitotehtävissä (syksy, talvi ja kevät) suoritus aika on rajoitettu ja arvioinnin kohteena on lukemisen sujuvuus. Ryhmäarvioinnin Lukusujuvuus-tehtävässä lapsi lukee hiljaa mielessään väittämiä, ja merkitsee, onko väittäjä totta vai

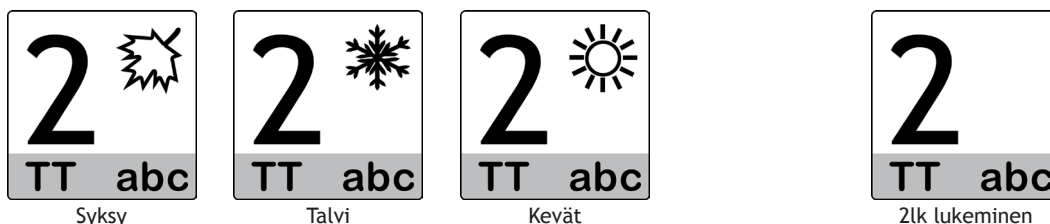
ei. Lukusujuvuus tehtävstä on syksylle, talvelle ja keväälle rinnakkaiset versiot, jotka ovat samankaltaisia kirjain- ja sanamääriltään sekä lausetyypeiltään. Yksilöarvioinnissa lukemisen sujuvuutta arvioidaan kahdella ääneen lukemisen tehtävällä: Merkityksettömien sanojen lukemisella ja Tekstin lukemisella. Myös Tekstin lukemisen tehtävstä löytyvät rinnakkaiset versiot syksylle, talvelle ja keväälle. Ne ovat samankaltaisia aihepiireiltään (lemmikkieläintekstejä).

Kirjoittamistaitoa (syksy, talvi ja kevät) arvioivassa tehtävässä tarkastellaan sanojen oikeinkirjoitusta. Ryhmäarvointi sisältää Sanelukirjoituksen tehtävän, jolla arvioidaan erilaisia tavu- ja sanarakenteita sisältävien sanojen oikeinkirjoitusta. Syksyn, talven ja kevään sanelukirjoitustehtävät ovat rakenteeltaan rinnakkaisia (ks. tarkemmin Tekninen käsikirja).

LOMAKKEET JA NIIDEN KÄYTTÖTARKOITUS

Lukemisen ja kirjoittamisen tuen tarpeen tunnistamisen välineet sisältävät lomakkeita jokaiseen kolmeen ajankohtaan (syksy, talvi ja kevät). Eri ajankohtaan kuuluvat lomakkeet on helppo tunnistaa lomakkeiden etusivulla olevasta logosta.

Ryhmäarviointeja varten on lapsen tehtävälomake ja opettajan esitysohje. Yksilöarviointia varten on tarjolla lapsen tehtävämateriaali sekä opettajan esitysohje ja kirjaamislomake. Yksilökoontilomakkeelle kootaan lapsen arviointitiedot.

Taulukko 2. Lukemisen ja kirjoittamisen Tuen tarpeen tunnistamisen lomakkeet toiselle luokalle.

	syksy	talvi	kevät
Lapselle	Ryhmäarvioinnin tehtävät	Ryhmäarvioinnin tehtävät	Ryhmäarvioinnin tehtävät
	Yksilöarvioinnin tehtävämateriaali	Yksilöarvioinnin tehtävämateriaali	Yksilöarvioinnin tehtävämateriaali
Tehtävien esittämiseen	Ryhmäarvioinnin esitysohje	Ryhmäarvioinnin esitysohje	Ryhmäarvioinnin esitysohje
	Yksilöarvioinnin esitysohje ja kirjaamislomake	Yksilöarvioinnin esitysohje ja kirjaamislomake	Yksilöarvioinnin esitysohje ja kirjaamislomake
Tulosten koontiin	Yksilökoontilomake		

Lapsen tehtävälomake (syksy, talvi ja kevät) on pyritty laatimaan selkeäksi sijoittamalla vain yhtä tehtävätyyppiä samalle sivulle. Lisäksi ohjeistuksen tukena ovat sivutunnisteet. Yksilöarvioinnissa lapselle esitetään tehtäviä tehtävämateriaalista (syksy, talvi ja kevät). Osioiden lukumäärä tehtävissä vaihtelee 20 (Sanelukirjoitus) ja 90 (Merkityksettömien sanojen lukeminen) välillä.

Opettajan esitysohjeet (syksy, talvi ja kevät) sisältävät yleisiä ryhmäarvioinnin toteuttamiseen liittyviä ohjeita, tehtäväkohtaiset esitysohjeet sekä tietoa arvioinnin kestosta ja arviointiin tarvittavista välineistä. Yksilöarvioinnin tehtävien esitysohjeet sisältävät myös kirjaamislomakkeen (syksy, talvi ja kevät), johon voi kirjata kunkin lapsen tehtäväkohtaiset suoriutumiset.

Arvioinnin jälkeen opettaja pisteittää tehtävät, koostaa lapsen tehtäväkohtaiset summapistemäärät ja siirtää ne yksilökoontilomakkeelle, joka on saatavilla käsi-kirjassa tai erillisenä lomakkeena. Opettaja etsii ja ympyröi lapsen pistemäärää vastaavat luvut eri tehtävissä. Taulukon tai lomakkeen vasemmassa ja oikeassa reunassa ovat persentiililuvut, joiden avulla opettaja voi suhteuttaa yksittäisen tehtäväsuorituksen laajaan viiteaineistoon. (Katso tarkemmat ohjeet kohdasta Arviointitiedon tulkinta).

Tehtäväkohtaisella laadullisella tarkastelulla opettaja saa viitteitä siitä, mitä osaitaitoja lapsi jo hallitsee ja missä osataidoissa lapsella on vielä harjoiteltavaa. Näin saadaan selville, mitä osaitaitoja tulisi tukea ja seurata yksilöllisesti, sekä mitä osaitaitoja kannattaisi mahdollisesti arvioida vielä tarkemmin. Taitojen tarkemmassa arvioinnissa voi käyttää yksilöarviointitehtäviä sekä Oppimisen seurannan välineitä.

TEHTÄVIEN PISTEITYS JA TULOSTEN KOONTI

Kaikissa tehtävissä jokaisesta oikeasta vastauksesta annetaan yksi piste ja väärästä vastauksesta nolla pistettä. Vastaamattomasta kohdasta annetaan myös nolla pistettä.

Yleisen pisteitysohjeen lisäksi esitysohjeissa on esitetty joitakin tehtäväkohtaisia ohjeita. Jos ryhmäarviointitehtävässä lapsi on merkinnyt kaksi vastausta samaan tehtävään, vastaus tulkitaan vääräksi. Jos yksilöarviointitehtävässä lapsi korjaa vastaustaan, viimeksi annettu vastaus tulkitaan lapsen vastaukseksi ja pisteutetään. Kaikissa lukemisen sujuvuuden tehtävissä lasketaan yhteen aikarajan sisällä annettujen oikeiden vastausten määrä. Sanelukirjoitustehtävässä on myös esitetty tehtäväkohtaisia pisteitysohjeita.

Yksilökoontilomakkeeseen ympyröidään tehtävittäin lapsen tehtävälomakkeen pistemäärät. Lomakkeesta näkyvät myös pistemääriä vastaavat persentiililuvut.

ARVIOINTITIEDON TULKINTA

Tuen tarpeen tunnistamisen välineiden (syksy, talvi ja kevät) pistemäärät ja persentiililuvut löytyvät alla olevasta taulukosta sekä yksilökoontilomakkeesta. Lapsen suoriutumista ryhmä- ja yksilöarviointitehtävissä voi verrata laajaan viiteaineistoon (n = 507–587).

Lapsen suoriutumisen tulkinnassa tulee ottaa huomioon arvioinnin ajankohta. Syksyn viiteaineisto on kerätty elo-syyskuun, talven viiteaineisto tammi-helmikuun ja kevään viiteaineisto huhti-toukokuun vaihteessa. Suositellaan, että arviointi tehdään vastaavina ajankohtina. Jos arviointi suoritetaan ennen ajankohtaa, jolloin viiteaineisto on kerätty (esimerkiksi talven arviointi tehdään marraskuussa), viitearvot ovat liian korkeat. Vastaavasti jos arviointi tehdään suositeltua ajankohdtaa myöhemmin (syksyn arviointi tehdään lokakuussa), on lapsi ehtinyt saamaan opetusta enemmän kuin viiteryhmä ja viitearvot ovat liian alhaiset. Tulkinnassa tuleekin pohtia sitä, onko arvioinnin ajankohdalla vaikutusta tulosten tulkintaan.

Lapsen suorituksen vertaaminen laajempaan ikäverrokeista koostuvaan viiteaineistoon tapahtuu tehtävittäin hakemalla tehtävän pistemäärää vastaava persentiililuku käsikirjan taulukon tai yksilökoontilomakkeen vasemmasta tai oikeasta sarakkeesta. Persentiililuku kertoo siitä, kuinka lapsen suoriutuminen tehtävässä sijoittuu suhteessa samanikäisiin tai samalla luokkatasolla oleviin lapsiin. Esimerkiksi persentiililuku 10 kertoo, että lapsen suoritus sijoittuu alimpaan 10 %:iin, eli 10 prosenttia viiteryhmän lapsista saa saman tai alhaisemman ja 90% paremman pistemäärän tehtävässä. Vastaavasti persentiililuku 50 kertoo, että puolet lapsista suoriutuu tehtävässä yhtä hyvin tai heikommin ja puolet paremmin, eli lapsen suoritus vastasi ikäryhmän keskimääräistä suoritustasoa.

Yksilökoontilomakkeeseen ja persentiilitaulukkoon on järjestetty tehtävät osa-alueittain (lukeminen ja kirjoittaminen) sekä ajankohdittain (syksy, talvi, kevät). Lisäksi lukemisen osa-alueen sisällä tehtävät on järjestetty hierarkisen järjestyksen mukaan (Merkityksettömien sanojen lukeminen, Lukusujuvuus, Tekstin lukeminen).

Viitearvoihin verrattaessa on hyvä huomioida se, että kyseessä ei ole satunnaisotantaan perustuva normiaineisto, vaan viiteaineisto on kerätty vapaaehtoisten opettajien ryhmissä ympäri Suomea. Viiteaineistot ovat kuitenkin kooltaan suuria, joten viitearvoja voidaan pitää suhteellisen luotettavina.

Ryhmäarvioinnin Lukusujuvuustehtävän tulkinnassa on syytä ottaa huomioon runsas virheiden määrä. Lukusujuvuustehtävä on suunniteltu ensisijaisesti lapsen lukemissujuvuuden arviointia varten rajoittamalla suoritus aika kolmeen minuuttiin. Tehtävä sisältää yksinkertaisia väittämiä, jotka lapsen tulee lukea yksi kerrallaan ja päätellä, onko väittäjä totta vai ei. Keskeinen tulos on kolmessa minuutissa annettujen oikeiden vastausten määrä. Se kertoo siis siitä, kuinka monta väittä-

mää lapsi on ehtinyt määrääjassa lukea. Väittämien oikeellisuuden päättelyn pitäisi olla hyvin helppoa. Mikäli lapsi tekee tehtävässä paljon virheitä, hän on voinut arvata suuren osan vastauksista eikä tehtävän tulos silloin anna kuvaa lapsen todellisesta lukemisen sujuvuudesta. Tällöin kannattaa lukemisen sujuvuuden arvioinnissa käyttää apuna muita tehtäviä, kuten esimerkiksi yksilöarviointitehtävissä olevia ääneen lukemisen tehtäviä. Rungas virheiden määrä voi turhan arvailevan lukutyylin ohella johtua myös heikosta teknisestä lukutaidosta. Tällöin on syytä siirtyä lapsen kanssa tekemään kokoavan lukutaidon harjoituksia.

Taulukko 3. Lukemisen ja kirjoittamisen toisen luokan persenttiitaulukko.

Persenttili	Lukeminen									Kirjoittaminen			Persenttili
	MERKITYKSETTÖMIEN SANOJEN LUKEMINEN			LUKUSUJUUVUUS			TEKSTIN LUKEMINEN			SANELUKIRJOITUS			
	Syksy Pisteet	Talvi Pisteet	Kevät Pisteet	Syksy Pisteet	Talvi Pisteet	Kevät Pisteet	Syksy Pisteet	Talvi Pisteet	Kevät Pisteet	Syksy Pisteet	Talvi Pisteet	Kevät Pisteet	
100	62 - 90	68 - 90	70 - 90	40 - 70	48 - 70	54 - 70	146 - 254	168 - 260	177 - 262	20	20	20	100
95	57 - 61	64 - 67	66 - 69	35 - 39	44 - 47	48 - 53	131 - 145	154 - 167	157 - 176	*	*	*	95
90	54 - 56	60 - 63	63 - 65	32 - 34	42 - 43	45 - 47	118 - 130	144 - 153	145 - 156	*	*	*	90
85	50 - 53	57 - 59	60 - 62	31	39 - 41	43 - 44	110 - 117	134 - 143	136 - 144	19	*	*	85
80	48 - 49	55 - 56	57 - 59	29 - 30	37 - 38	41 - 42	100 - 109	128 - 133	129 - 135	*	*	*	80
75	46 - 47	52 - 54	55 - 56	28	36	40	92 - 99	121 - 127	123 - 128	*	*	*	75
70	43 - 45	50 - 51	53 - 54	26 - 27	34 - 35	38 - 39	85 - 91	114 - 120	118 - 122	18	19	*	70
65	42	48 - 49	52	25	33	37	79 - 84	109 - 113	113 - 117	*	*	*	65
60	40 - 41	46 - 47	50 - 51	24	31 - 32	36	75 - 78	102 - 108	107 - 112	*	*	19	60
55	38 - 39	45	49	23	29 - 30	35	71 - 74	98 - 101	103 - 106	17	18	*	55
50	37	44	48	22	28	33 - 34	67 - 70	93 - 97	99 - 102	*	*	*	50
45	35 - 36	42 - 43	46 - 47	21	27	32	62 - 66	89 - 92	94 - 98	16	*	*	45
40	34	41	44 - 45	20	25 - 26	30 - 31	57 - 61	83 - 88	86 - 93	*	*	18	40
35	33	39 - 40	42 - 43	18 - 19	24	29	52 - 56	77 - 82	78 - 85	15	17	*	35
30	31 - 32	37 - 38	40 - 41	17	*	27 - 28	45 - 51	72 - 76	74 - 77	14	*	*	30
25	29 - 30	35 - 36	39	16	22 - 23	26	38 - 44	67 - 71	69 - 73	13	16	17	25
20	27 - 28	33 - 34	37 - 38	15	20 - 21	25	35 - 37	63 - 66	63 - 68	11 - 12	15	16	20
15	25 - 26	32	34 - 36	13 - 14	17 - 19	23 - 24	31 - 34	54 - 62	56 - 62	9 - 10	13 - 14	15	15
10	21 - 24	28 - 31	30 - 33	11 - 12	15 - 16	20 - 22	25 - 30	44 - 53	45 - 55	7 - 8	10 - 12	13 - 14	10
5	0 - 20	0 - 27	0 - 29	0 - 10	0 - 14	0 - 19	0 - 24	0 - 43	0 - 44	0 - 6	0 - 9	0 - 12	5

TUNNISTAMISESTA TAITOJEN TARKEMPAAN ARVIOINTIIN JA SEURANTAAN

Vaikka vaihtelu toisen luokan lukutaidossa on hieman pienempää kuin ensimmäisellä luokalla, on lasten taidoissa vielä suuria eroja, varsinkin lukusujuvuudessa. Osa eroista johtuu lasten erilaisista oppimiseen liittyvistä kyvyistä, mutta myös lapsen oppimisympäristöt ja kokemukset vaikuttavat suoritustasoon. Myös arviointivälineet, arviointitilanne sekä lapseen liittyvät tekijät kuten keskittyminen tai väsymys saattavat vaikuttaa arvioinnin luotettavuuteen (ks. tarkemmin Tietopalvelun kohdasta Arvioinnin tavoitteet). Eri tekijöiden vaikutusta on mahdotonta erottaa toisistaan tarkastelemalla pelkästään lapsen suoriutumista arviointitehtävässä. Tämän vuoksi on hyvä käyttää arvioinnissa monipuolisia keinoja, kuten muita arviointimenetelmiä ja havaintoja lapsen koulutyöskentelystä. Arviointivälineen tuottamaa tietoa ei siis ole syytä tulkita oppilaan oppimiskyvyksi tai taitotasoksi. Pikemminkin tietoa pitäisi käyttää opetuksen ja taitokohtaisen harjoittelun kohdentamisessa sitä tarvitseville lapsille sekä heidän oppimisensa ja taitojensa kehityksen seuraamisessa. Mahdollisten oppimisen pulmien tunnistamisen ja ennakoinnin kannalta taitojen kehityksen seuranta on tärkeää. LukiMat-palvelun Oppimisen arviointi kokonaisuutena tarjoaa opettajalle mahdollisuuden seurata, hyötykö lapsi saamastaan lukemisen ja kirjoittamisen opetuksesta vai tarvitaanko lisätukea (ks. Oppimisen seurannan välineet).

LIITTEET

Nimi: _____

Arvioinnin päivämäärä, syksy: _____

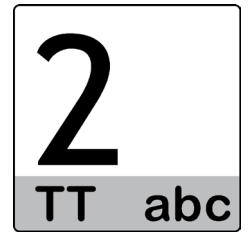
talvi: _____

Luokka/ryhmä: _____

kevät: _____

Persentiili	Lukeminen												Kirjoittaminen				
	MERKITYKSETTÖMIEN SANOJEN LUKEMINEN				LUKUSUJUUVUUS				TEKSTIN LUKEMINEN					SANELUKIRJOITUS			
	Syksy Pisteet	Talvi Pisteet	Kevät Pisteet		Syksy Pisteet	Talvi Pisteet	Kevät Pisteet		Syksy Pisteet	Talvi Pisteet	Kevät Pisteet			Syksy Pisteet	Talvi Pisteet	Kevät Pisteet	
100	62 - 90	68 - 90	70 - 90		40 - 70	48 - 70	54 - 70		146 - 254	168 - 260	177 - 262		20	20	20		
95	57 - 61	64 - 67	66 - 69		35 - 39	44 - 47	48 - 53		131 - 145	154 - 167	157 - 176		•	•	•		
90	54 - 56	60 - 63	63 - 65		32 - 34	42 - 43	45 - 47		118 - 130	144 - 153	145 - 156		•	•	•		
85	50 - 53	57 - 59	60 - 62		31	39 - 41	43 - 44		110 - 117	134 - 143	136 - 144		19	•	•		
80	48 - 49	55 - 56	57 - 59		29 - 30	37 - 38	41 - 42		100 - 109	128 - 133	129 - 135		•	•	•		
75	46 - 47	52 - 54	55 - 56		28	36	40		92 - 99	121 - 127	123 - 128		•	•	•		
70	43 - 45	50 - 51	53 - 54		26 - 27	34 - 35	38 - 39		85 - 91	114 - 120	118 - 122		18	19	•		
65	42	48 - 49	52		25	33	37		79 - 84	109 - 113	113 - 117		•	•	•		
60	40 - 41	46 - 47	50 - 51		24	31 - 32	36		75 - 78	102 - 108	107 - 112		•	•	19		
55	38 - 39	45	49		23	29 - 30	35		71 - 74	98 - 101	103 - 106		17	18	•		
50	37	44	48		22	28	33 - 34		67 - 70	93 - 97	99 - 102		•	•	•		
45	35 - 36	42 - 43	46 - 47		21	27	32		62 - 66	89 - 92	94 - 98		16	•	•		
40	34	41	44 - 45		20	25 - 26	30 - 31		57 - 61	83 - 88	86 - 93		•	•	18		
35	33	39 - 40	42 - 43		18 - 19	24	29		52 - 56	77 - 82	78 - 85		15	17	•		
30	31 - 32	37 - 38	40 - 41		17	•	27 - 28		45 - 51	72 - 76	74 - 77		14	•	•		
25	29 - 30	35 - 36	39		16	22 - 23	26		38 - 44	67 - 71	69 - 73		13	16	17		
20	27 - 28	33 - 34	37 - 38		15	20 - 21	25		35 - 37	63 - 66	63 - 68		11 - 12	15	16		
15	25 - 26	32	34 - 36		13 - 14	17 - 19	23 - 24		31 - 34	54 - 62	56 - 62		9 - 10	13 - 14	15		
10	21 - 24	28 - 31	30 - 33		11 - 12	15 - 16	20 - 22		25 - 30	44 - 53	45 - 55		7 - 8	10 - 12	13 - 14		
5	0 - 20	0 - 27	0 - 29		0 - 10	0 - 14	0 - 19		0 - 24	0 - 43	0 - 44		0 - 6	0 - 9	0 - 12		

TUEN TARPEEN TUNNISTAMINEN

**LUKEMISEN JA KIRJOITTAMISEN ARVIOINTI
TOINEN LUOKKA**

Tekninen opas

Niilo Mäki Instituutti, 2013
Eklund, K., Salmi., P., Polet, J. & Aro, M.

LukiMat - Oppimisen arviointi: Lukemisen ja kirjoittamisen tuen tarpeen tunnistamisen välineet 2. luokalle. Tekninen opas.

Saatavilla osoitteessa <http://www.lukimat.fi/lukimat-oppimisen-arviointi/materiaalit/tuen-tarpeen-tunnistaminen/2lk/lukeminen/tekninen-opas>

SISÄLTÖ

2LK LUKEMINEN JA KIRJOITTAMINEN - TEKNINEN OPAS	4
<i>Viiteaineiston kuvaus</i>	4
<i>Viitejoukko</i>	4
<i>Aineistonkeruu</i>	5
<i>Tehtävien kuvaukset</i>	5
<i>Ryhmäarviointaina toteutettavat tehtävät</i>	5
<i>Yksilöarviointaina toteutettavat tehtävät</i>	6
<i>Viiteaineiston tulokset</i>	7
<i>Mittarien rakenne ja luotettavuus</i>	7
<i>Tehtäväkohtaiset tulokset</i>	8
<i>Persentiilitaulukot</i>	15
<i>Tehtävien väliset korrelaatiot</i>	16
<i>län ja sukupuolen vaikutukset tuloksiin</i>	17
<i>Taitojen pysyvyys</i>	17
LIITTEET	20
<i>LIITE 1: Taulukko 3</i>	20
<i>LIITE 2: Kuviot 1-2</i>	21
<i>LIITE 3: Kuviot 3-5</i>	22
<i>LIITE 4: Kuviot 6-7</i>	23
<i>LIITE 5: Kuviot 8-10</i>	24
<i>LIITE 6: Kuviot 11-12</i>	25
<i>LIITE 7: Kuviot 13-15</i>	26
<i>LIITE 8: Taulukko 4</i>	27
<i>LIITE 9: Taulukko 5</i>	28
<i>LIITE 10: Taulukko 6</i>	29

2LK LUKEMINEN JA KIRJOITTAMINEN - TEKNINEN OPAS

VIITEAINEISTON KUVAUS

Viitejoukko

Toisen luokan viiteaineisto kerättiin kolmena ajankohtana, syksyllä, talvella ja keväällä. Luokkien lukumäärä vaihteli 31-33 välillä, valtaosan luokista osallistuessa kaikkiin kolmeen arviointikertaan. Viitejoukon koko vaihteli aineistonkeruun ajankohdasta ja tehtävästä riippuen koostuen syksyn ryhmäarvioinneissa 575-581 oppilaasta, talvella 565 ja keväällä 585-587 oppilaasta. Yksilöarviointeihin osallistuivat pääsääntöisesti samat lapset kuin vastaavan ajankohdan ryhmäarviointeihin. Yksilöarviointeihin osallistuneiden oppilaiden lukumäärät olivat hieman ryhmäarviointeja pienemmät: syksyllä 540-541, talvella 507-515 ja keväällä 564-565 oppilasta. Lasten lukumäärä luokissa vaihteli 6-27 välillä. Mukaan tulleet luokat valikoituivat opettajien vapaaehtoisen ilmoittautumisen perusteella. Oppilasaineuksen valikoitumiseen tällä tuskin on kuitenkaan merkitystä. Maantieteellisesti luokat sijoittuivat eri puolille Suomea painottuen Keski-Suomen maakuntaan ja otos sisälsi sekä isoja että pieniä kuntia. Yleisperiaatteena oli, että kaikki luokan lapset tekivät kaikki tehtävät, eikä yksittäisiä erityisopetusta saavia oppilaita poistettu otoksesta. Kaikki mukana olleet luokat osallistuivat normaaliin perusopetukseen, erityisluokkia tai pienryhmiä ei otettu mukaan aineiston keruuseen. Kaiken kaikkiaan viiteaineisto on riittävän suuri ja ikä- sekä luokkatasoa hyvin edustava, niin että viitearvoja voidaan pitää luotettavina. Tyttöjen ja poikien määrät, ikäkeskiarvot ja hajonnat on koottu taulukkoon 1.

Taulukko 1. Tyttöjen ja poikien määrä, ikäkeskiarvot ja hajonnat viitejoukossa.

	Tyttöjä	Poikia	Ikä	
			keskiarvo	keskihajonta
Syksy	269-288	271-293	8v 4kk	4,3kk
Talvi	250-281	256-283	8v 8kk	3,78kk
Kevät	283-293	281-294	8v 11kk	4,26kk

Aineistonkeruu

Viiteaineisto kerättiin kolmena ajankohtana: syksyllä (elo-syyskuussa), talvella (tammi-helmikuussa) ja keväällä (huhti-toukokuussa). Pääsääntöisesti tehtävät esitti opettaja annettujen kirjallisten ohjeiden mukaisesti. Opettajan ollessa estynyt, aineiston keräsi Niilo Mäki Instituutin kouluttama testaja. Tehtävät pisteitettiin Niilo Mäki Instituutissa.

Ryhmäarvioinnit tehtiin yhdellä oppitunnilla. Tehtävät ohjattiin tekemään kaikissa luokissa ohjeiden mukaisesti ja annetussa järjestyksessä: ensin lukutaitoa ja sitten oikeinkirjoitustaitoa arvioiva tehtävä. Yksilöarvioinnit ohjeistettiin tehtäviksi ryhmäarviointien jälkeen. Tyypillisesti tehtävät tehtiin viikon sisällä ryhmäarvioinneista ja niihin kului arviolta 10 min / lapsi. Tehtäväjärjestykseksi oli ohjeistettu ensin merkityksettömien sanojen ja sitten tekstin lukeminen.

TEHTÄVIEN KUVAUKSET

Kaikkina kolmena ajankohtana arvioitiin luku- ja oikeinkirjoitustaitoa neljällä eri tehtävällä. Lukemisen sujuvuutta ja oikeinkirjoitustaitoa arvioitiin koko luokalta samanaikaisesti, merkityksettömien sanojen ja tekstin ääneen lukemista puolestaan yksilöittäin. Kolmesta tehtävästä oli kolme rinnakkaista versiota, jotka olivat ärsykerakenteeltaan samanlaisia, vaikka ärsykkeet poikkesivatkin toisistaan. Näin pystyttiin säilyttämään vertailtavuus ajankohdasta toiseen ja välttämään saman tehtävän toistamisesta mahdollisesti seuraavat vaikutukset tuloksiin. Tehtävät oli mahdollista pitää samoina läpi lukuvuoden, koska ne tavoittivat hyvin arvioitavissa taidoissa toisen luokan aikana odotettavissa olevat muutokset: lukutaidon nopeutumisen ja dekodauksen tarkentumisen.

Ryhmäarviointina toteutettavat tehtävät

Lukusujuvuustehtävässä oppilas lukee äänettömästi mahdollisimman monta lausetta kolmen minuutin aikana. Jokaisen lauseen jälkeen oppilaan on arvioitava, onko lauseen sisältö oikein/totta vai ei ja merkittävä rasti mielestään oikean vastauksen päälle (O = oikein tai V = väärin). Lauseet on pyritty muodostamaan niin, että totuusarvon määrittely olisi helppoa. Lauseita on kaikkiaan 70 ja niitä edeltää kolme harjoitusosiota. Jokaisesta lauseesta, jonka totuusarvo on rastitettu oikein, annetaan yksi piste. Väärän vaihtoehdon tai molempien vaihtoehtojen rastittamisesta samoin kuin rastin puuttumisesta annetaan nolla pistettä. Lukemissujuvuuden mittana käytetään kolmessa minuutissa oikein arvioitujen lauseiden lukumäärää. Lauselistat ovat merkki- ja sanamääriltään sekä lausetyypeiltään keskenään samanlaisia. Syksyllä, talvella ja keväällä käytettiin rinnakkaisia lauselistoja.

Sanelukirjoitustehtävässä lapsen tehtävä on kirjoittaa opettajan kaksi kertaa peräkkäin sanoma sana paperille sille varatulle riville. Opettaja sanoo: ”Kirjoita nu-

meron yksi viereen ...” Osioita on kaikkiaan 20. Kaksitavuisia sanoja on 11, kolmitavuisia seitsemän ja nelitavuisia kaksi. Kirjainmäärä sanoissa vaihtelee viidestä yhteentoista. Sanoissa esiintyvät suomen kielessä yleiset ja oikeinkirjoitusasultaan vaikeat sanarakenteet kuten geminaatta, pitkä vokaali, diftongi ja ng-äänne. Sanat ovat listassa vaikeutuvassa järjestyksessä. Jokaisesta oikein kirjoitetusta sanasta annetaan yksi piste. Osittain oikein tai kokonaan väärin kirjoitetusta samoin kuin kokonaan puuttuvasta vastauksesta annetaan nolla pistettä. Oikeinkirjoitustaidon mittana käytetään oikein kirjoitettujen sanojen summapistemäärää. Syksyllä, talvella ja keväällä käytettiin rinnakkaisia sanalistoja, joissa sanat ovat rakenteeltaan samanlaisia.

Yksilöarviointina toteutettavat tehtävät

Merkityksettömien sanojen lukeminen -tehtävässä lapsen tulee lukea paperilta keksittyjä tavuja ja sanoja niin nopeasti ja tarkasti kuin osaa 60 sekunnin kuluessa. Keksityt sanat, joilla ei ole sisällöllistä merkitystä, mutta jotka ovat rakenteeltaan suomenkielen sääntöjen mukaisia, esitetään vaikeutuvassa järjestyksessä alkaen kahden kirjaimen tavusta ja päätyen 10 kirjaimen pituiseen kolmitavuisen sanaan. Kaikkiaan keksittyjä tavuja tai sanoja eli osioita on listassa 90 ja ne on esitetty kolmessa rinnakkaisessa sarakkeessa. Jokaisesta oikein luetusta ja lapsen oma-aloitteisesti oikeaksi korjatusta osiosta annetaan piste. Lukemissujuvuuden mittana käytetään 60 sekunnissa oikein luettujen osioiden summapistemäärää. Syksyllä, talvella ja keväällä käytettiin samaa merkityksettömien sanojen lukemistehtävää.

Tekstin lukeminen -tehtävässä lapsen tulee lukea paperilta lausemuotoista tekstiä niin nopeasti ja tarkasti kuin osaa 90 sekunnin ajan. Luettava teksti muodostaa eläintarinan, joka on jaettu kolmeen eri kappaleeseen. Syksyn teksti kertoi koirasta, talven teksti kissasta ja kevään teksti marsusta. Tekstin pituus on 254-262 sanaa riippuen tekstiversiosta ja arviointiajankohdasta. Jokaisesta oikein luetusta sanasta ja itse oikeaksi korjatusta sanasta annetaan yksi piste. Lukemissujuvuuden mittana käytetään 90 sekunnissa oikein luettujen sanojen summapistemäärää.

VIITEAINEISTON TULOKSET

Mittarien rakenne ja luotettavuus

Reliabiliteetti. Tehtävien kykyä mitata luotettavasti tutkimuksen kohteena olleita taitoja arvioitiin laskemalla Lukusujuvuus- ja Sanelukirjoitus-tehtävälle Cronbachin alfa ja Split half -kertoimet. Yksittäisen tehtävän Cronbachin alfa -kerroin kertoo kyseisen arviointivälineen sisäisestä yhtenäisyydestä eli siitä, kuinka hyvin tehtävän osiot mittaavat samaa asiaa. Korkea arvo kertoo osioiden vahvoista keskinäisistä korrelaatioista ja hyvästä sisäisestä yhtenäisyydestä. Split half -kerrointa laskettaessa tehtävän osiot jaetaan kahteen puolikkaaseen, jonka jälkeen lasketaan puolikkaiden korrelaatio ja sen avulla lasketaan itse kerroin. Split half -kerrointa laskettaessa on mahdollisuus huomioida osioiden vaikeustaso sijoittamalla eri puolikkaisiin yhtä vaikeita osioita. Eri tehtävien Cronbachin alfa ja Split half -kertoimet on esitetty taulukossa 2. Tekstin lukeminen -tehtävästä ja Merkityksettömien sanojen lukeminen -tehtävässä luotettavuuskertoimia ei ollut laskettavissa. Cronbachin alfa -kertoimet olivat erinomaisia vaihdellen välillä 0,84-0,95 osoittaen tehtävien olleen osiorakenteiltaan yhtenäisiä. Split half -kertoimien arvot, 0,84-0,98, tukivat näkemystä siitä, että mittarit mittaavat luotettavasti kohteena olleita taitoja.

Taulukko 2. Tehtävien Cronbachin alfa ja Split half -kertoimet.

	Cronbachin alfa	Split half
Syksyn tehtävät		
Lokusujuvuus	0,94	0,97
Sanelukirjoitus	0,88	0,89
Merkityksettömien sanojen lukeminen	-	-
Tekstin lukeminen	-	-
Talven tehtävät		
Lokusujuvuus	0,95	0,98
Sanelukirjoitus	0,86	0,86
Merkityksettömien sanojen lukeminen	-	-
Tekstin lukeminen	-	-
Kevään tehtävät		
Lokusujuvuus	0,95	0,98
Sanelukirjoitus	0,84	0,84
Merkityksettömien sanojen lukeminen	-	-
Tekstin lukeminen	-	-

Validiteetti. Mittarin on oltava rakenteeltaan luotettava, mutta sen on myös mitattava haluttua taitoa eli oltava validi. Valideettia voidaan arvioida esimerkiksi vertaamalla tehtävän antaman tuloksen samankaltaisuutta toisen, yleisesti hyväksytyn tai hyväksi tiedetyn tehtävän antamaan tulokseen. Tällaisen rinnakkaisvaliditeetin suoraan arvioimiseen ei tässä ollut mahdollisuutta, koska aineistoa yleisesti hyväksytyillä mittareilla ei ollut saatavilla. Tehtävätyypit ja tehtävien rakenteet oli kuitenkin valittu niin, että osiot mittasivat laajasti arvioitavien taitojen keskeisiä ominaisuuksia, millä pyrittiin varmistamaan mittareiden rakennevaliditeetti. Esimerkiksi lukemista arvioitiin käyttämällä useita erilaisia ärsykeitä (yksittäisiä sanoja, lauseita ja tekstiä) ja eri lukemistapoja (ääneen ja hiljaa lukemista), mitkä yhdessä kattavat keskeiset lukutaidon arviointiin vaadittavat alueet.

Tehtäväkohtaiset tulokset

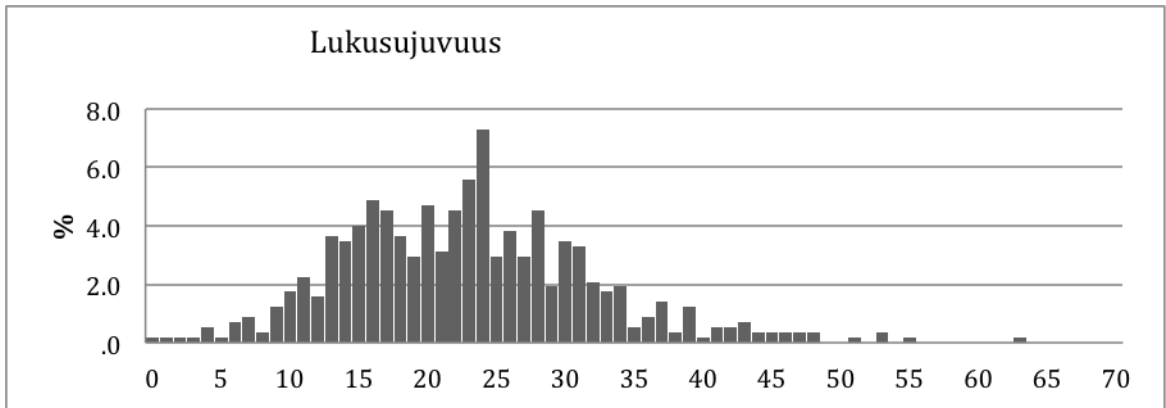
Taulukossa 3 on esitetty tehtävittäin lasten lukumäärä viiteaineistossa, pistemäärien vaihteluväli, keskiarvo ja -hajonta sekä mediaani ja tyyppiarvo. Mediaani kertoo mikä on jakauman keskimäinen ja tyyppiarvo mikä on sen yleisin arvo. Vertaamalla tehtävittäin keskiarvoja eri arviointiajankohdissa voidaan havaita, että lukusujuvuus kehittyi nopeasti siirryttäessä syksystä talveen: Tekstin lukeminen -tehtävässä luettiin syksyllä 90 sekunnissa keskimäärin 74 sanaa ja talvella 101. Kasvu oli yli 35%:a noin neljän kuukauden ajanjaksolla. Oikeinkirjoitustaito oli jo 2. luokan alussa hyvä, tyyppillisin pistemäärä Sanelukirjoitustehtävässä oli 19 (maksimi 20), ja toisen luokan lopussa on jo päästy tasolle, jossa virheitä ei juurikaan enää tehdä (tyyppiarvo 20). Kuitenkin noin viidenneksellä (20,2%) lapsista oikeinkirjoitustaito oli vielä kehittymässä 2. luokan keväällä: he kirjoittivat 0-16 sanaa oikein.

Taulukko 3. Viiteaineiston koko sekä pistemäärien vaihteluväli, keskiluvut ja -hajonta tehtävittäin.

	N	Vaihteluväli	Keskiarvo	Keskihajonta	Mediaani	Tyyppiarvo
Syksyn tehtävät						
Lukusujuvuus	575	0–63	22,85	9,09	23	24
Sanelukirjoitus	581	0–20	15,36	4,43	17	19
Merkityksettömien sanojen lukeminen	541	0–77	38,66	12,72	37	35
Tekstin lukeminen	540	6–193	74,43	37,00	70	35 ja 69
Talven tehtävät						
Lukusujuvuus	565	2–63	29,46	10,14	28	24
Sanelukirjoitus	565	3–20	17,07	3,59	18	20
Merkityksettömien sanojen lukeminen	507	20–89	45,37	12,33	44	43
Tekstin lukeminen	515	23–238	100,62	38,02	97	127
Kevään tehtävät						
Lukusujuvuus	587	3–70	33,97	10,43	34	29 ja 35
Sanelukirjoitus	585	4–20	17,88	2,94	19	20
Merkityksettömien sanojen lukeminen	565	16–90	48,45	12,32	48	49
Tekstin lukeminen	564	19–212	103,32	38,42	102	76 ja 117

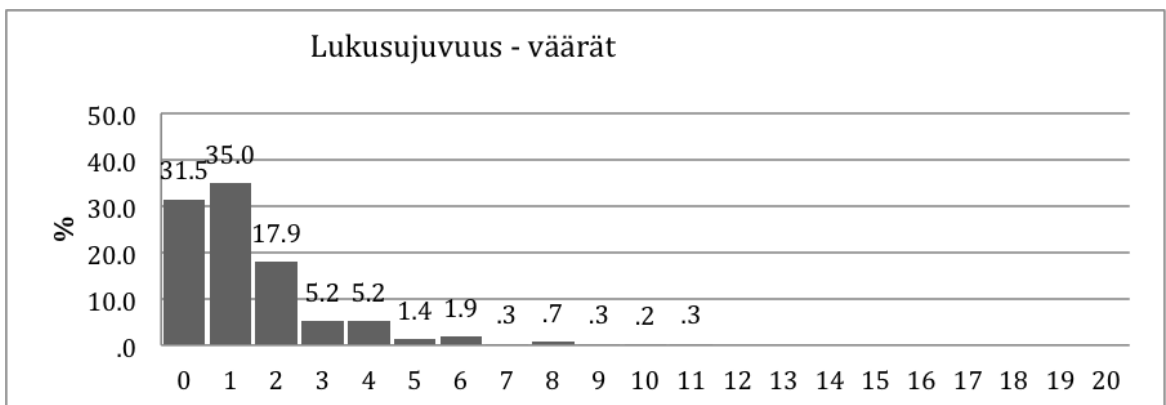
Syksyn tehtäväkohtaiset tulokset

Lukusujuvuustehtävän pistemäärien jakauma 2. luokan syksyllä on esitetty kuviossa 1. Pistemäärien keskiarvo oli 22,85, keskihajonta 9,09 ja vaihteluväli 0-63. Jakaumakuviosta nähdään, että lukemissujuvuus on toisen luokan alussa normaalisti jakautunut ja vaihtelu lasten välillä on suurta. Heikoin viidennes lukee yli kolme kertaa hitaammin kuin taitavin viidennes.

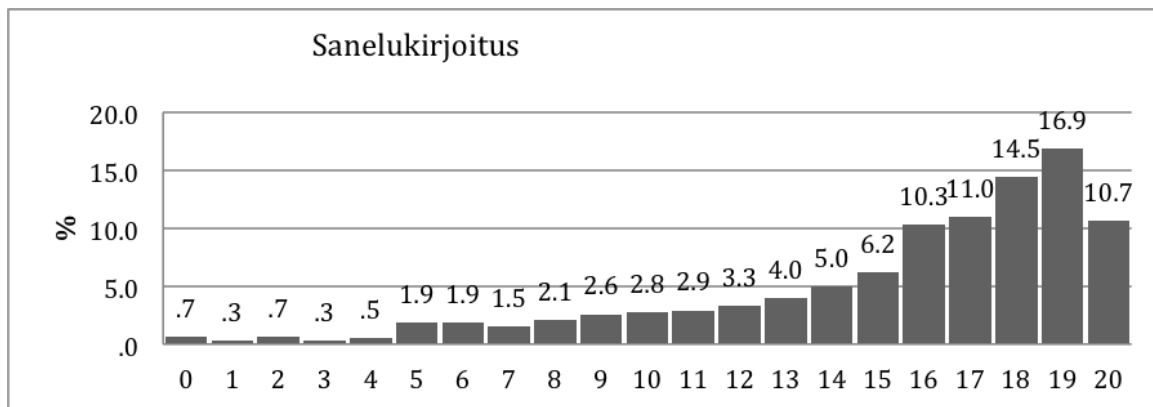
Kuvio 1. Pistemäärien jakauma Lukusujuvuus-tehtävässä 2. luokan syksyllä.

Lukusujuvuustehtävän virheellisten vastausten jakauma 2. luokan syksyllä on esitetty kuviossa 2. Jakaumasta nähdään, että 31,50%:a lapsista ei tehnyt yhtäkään virhettä lauseiden totuusarvojen määrittämisessä ja 0-3 virhettä tehneitä lapsia oli 89,60%:a. Tulos kertoo siitä, että pyrkimyksessä totuusmäärittelyiltään yksiselitteisiin lauseisiin onnistuttiin hyvin. Jakaumasta näkyy myös, että muutama lapsi on tehnyt runsaasti virheitä. Todennäköisesti kyse on heidän kohdallaan siitä, että he ovat rastittaneet vastausvaihtoehtoja lukematta lauseita, joiden totuusarvo piti määrittellä. Tällaisissa tapauksissa tehtävä ei mittaa lukemisen sujuvuutta, niin kuin on tarkoitus, joten lukemissujuvuutta on syytä arvioida toisella, esimerkiksi tekstin ääneen lukemisen tehtävällä.

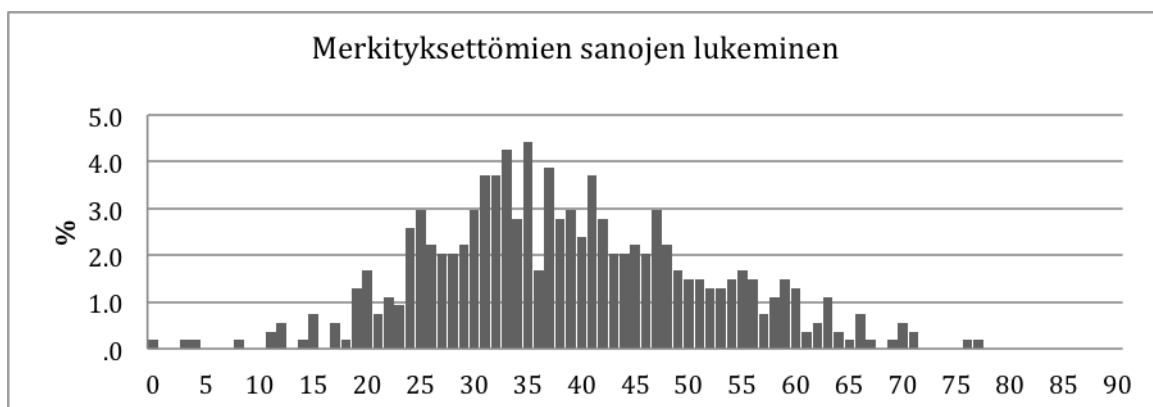
Kuvio 2. Virheellisten vastausten jakauma Lukusujuvuus-tehtävässä 2. luokan syksyllä.

Sanelukirjoitustehtävän pistemäärien jakauma 2. luokan syksyllä on esitetty kuviossa 3. Pistemäärien keskiarvo oli 15,36, keskihajonta = 4,43 ja vaihteluväli 0-20. Jakaumakuviosta nähdään, että toisen luokan syksyllä 42,1% lapsista osasi kirjoittaa 18-20 sanaa oikein ja 13,8%:a lapsista kirjoitti enintään puolet (0-10) sanoista oikein.

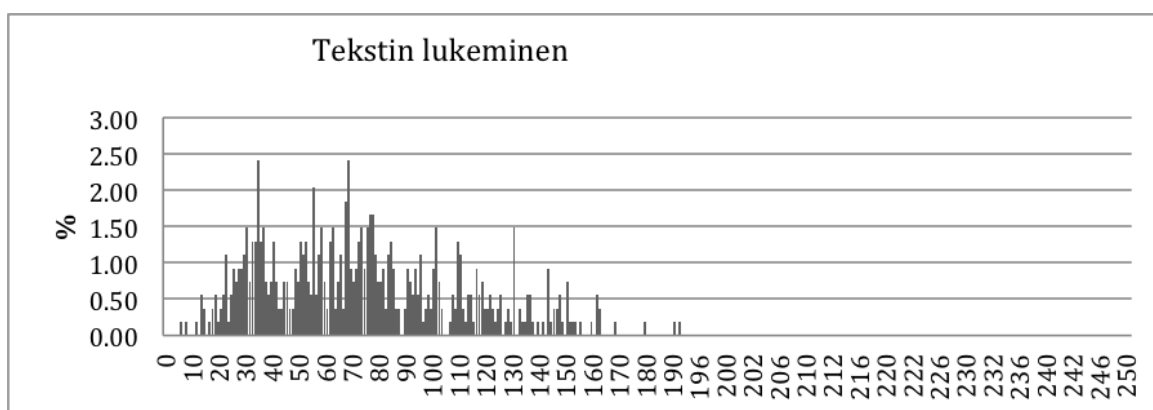
Kuvio 3. Pistemäärien jakauma Sanelukirjoitus-tehtävässä 2. luokan syksyllä.

Merkityksettömien sanojen lukeminen -tehtävän pistemäärien jakauma 2. luokan syksyllä on esitetty kuviossa 4. Pistemäärien keskiarvo oli 38,66, keskihajonta 12,72 ja vaihteluväli 0-77. Jakaumakuviosta nähdään, että vaihtelu tässä tehtävässä on jopa Lukusujuvuustehtävää suurempaa. Vaikea ärsykemateriaali, merkityksettömät sanat, korostavat heikkojen ja hyvien lukijoiden välisiä eroja.

Kuvio 4. Pistemäärien jakauma Merkityksettömien sanojen lukeminen -tehtävässä 2. luokan syksyllä.

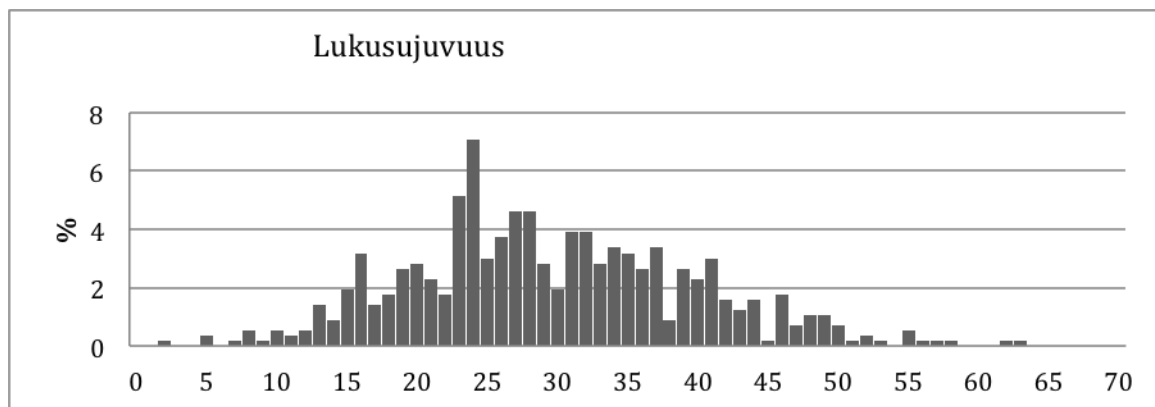
Tekstin lukeminen -tehtävän pistemäärien jakauma 2. luokan syksyllä on esitetty kuviossa 5. Pistemäärien keskiarvo oli 74,43, keskihajonta = 37,00 ja vaihteluväli 6-193. Jakaumakuviosta antaa viitteitä lasten jakautumisesta alaryhmiin: hitaat, tyypilliset ja nopeat lukijat.

Kuvio 5. Pistemäärien jakauma Tekstin lukeminen -tehtävässä 2. luokan syksyllä.

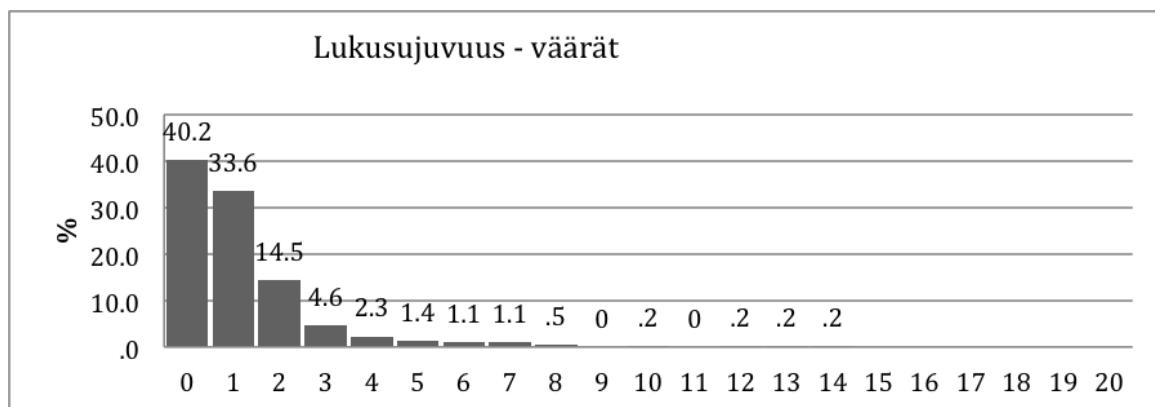
Talven tehtäväkohtaiset tulokset

Lukusujuvuustehtävän pistemäärien jakauma 2. luokan talvella on esitetty kuviossa 6. Pistemäärien keskiarvo oli 29,46, keskihajonta 10,14 ja vaihteluväli 2-63. Jakaumakuviosta nähdään, että lukemissujuvuus on toisen luokan talvella normaalisti jakautunut ja vaihteluväli on hieman kaventunut syksyyn verrattuna. Heikoin viidennes lukee kaksi kertaa hitaammin kuin taitavin viidennes.

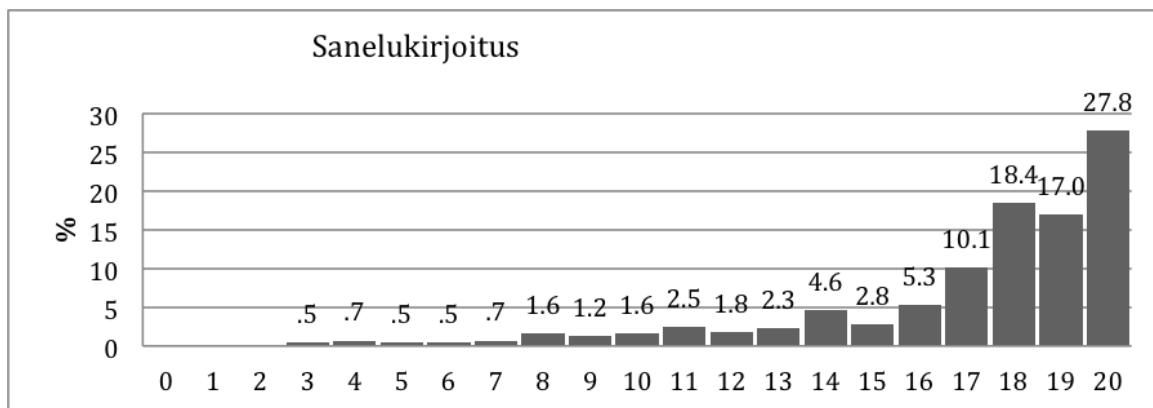
Kuvio 6. Pistemäärien jakauma Lukusujuvuus-tehtävässä 2. luokan talvella.

Lukusujuvuustehtävän virheellisten vastausten jakauma 2. luokan talvella on esitetty kuviossa 7. Jakaumasta nähdään, että 40,20%:a lapsista ei tehnyt yhtäkään virhettä lauseiden totuusarvoissa ja 0-3 virhettä tehneitä lapsia oli 92,90%:a.

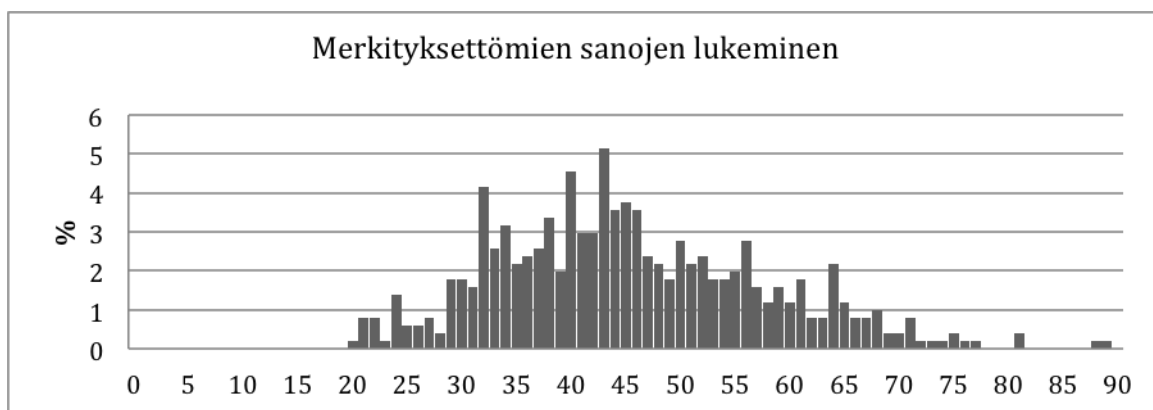
Kuvio 7. Virheellisten vastausten jakauma Lukusujuvuus-tehtävässä 2. luokan talvella.

Sanelukirjoitustehtävän pistemäärien jakauma 2. luokan talvella on esitetty kuviossa 8. Pistemäärien keskiarvo oli 17,07, keskihajonta = 3,59 ja vaihteluväli 3-20. Toisen luokan talvella 63,20%:a lapsista osasi kirjoittaa 18-20 sanaa oikein (prosenttiluvun kasvu syksystä oli 21%:a) ja enää 7,3%:a lapsista kirjoitti enintään puolet (0-10) sanoista oikein (prosenttiluvun lasku syksystä oli 6%:a).

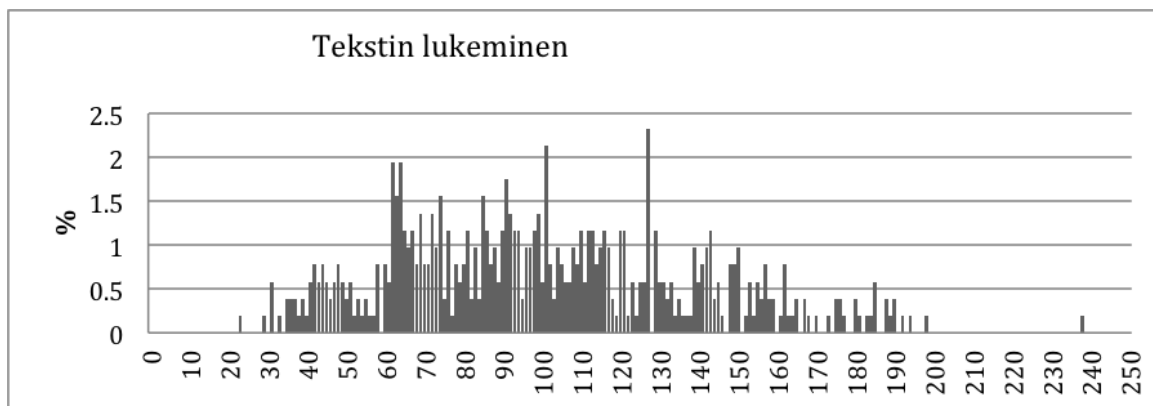
Kuvio 8. Pistemäärien jakauma Sanelukirjoitus-tehtävässä 2. luokan talvella.

Merkityksettömien sanojen lukeminen -tehtävän pistemäärien jakauma 2. luokan talvella on esitetty kuviossa 9. Pistemäärien keskiarvo oli 45,37, keskihajonta 12,33 ja vaihteluväli 20-89. Jakaumakuviosta nähdään, että alle 20 sanaa määräajassa (60 s) lukevia lapsia ei ollut enää lainkaan, kun syksyllä heitä oli vielä noin 6,3%:a lapsista.

Kuvio 9. Pistemäärien jakauma Merkityksettömien sanojen lukeminen -tehtävässä 2. luokan talvella.

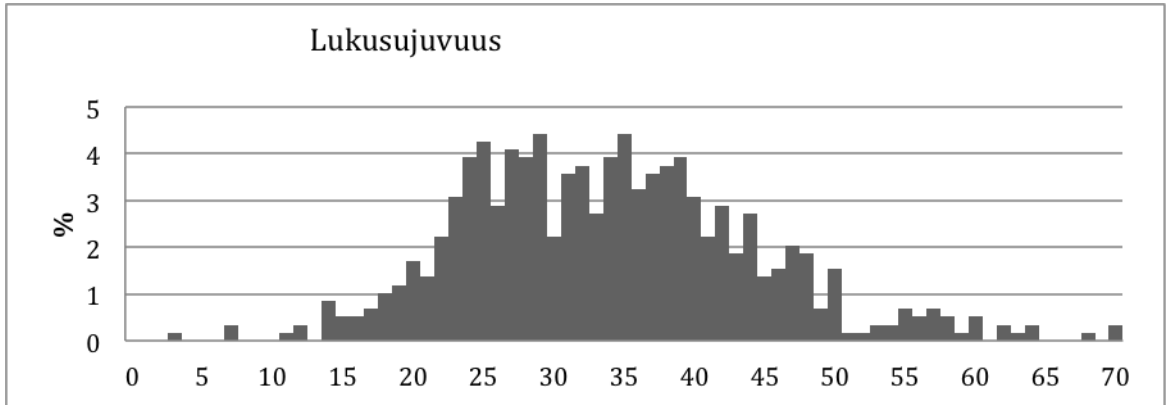
Tekstin lukeminen -tehtävän pistemäärien jakauma 2. luokan talvella on esitetty kuviossa 10. Pistemäärien keskiarvo oli 100,62, keskihajonta = 38,02 ja vaihteluväli 23-238. Myös tässä tehtävässä on nähtävissä heikoimpien lukijoiden erittäin nopea kehitys syksyn aikana: heikoin viidennes luki syksyllä keskimäärin 28,66 sanaa 90 sekunnissa ja talvella keskimäärin 51,94 sanaa samassa ajassa. Nopeus oli lähes kaksinkertaistunut.

Kuvio 10. Pistemäärien jakauma Tekstin lukeminen -tehtävässä 2. luokan talvella.

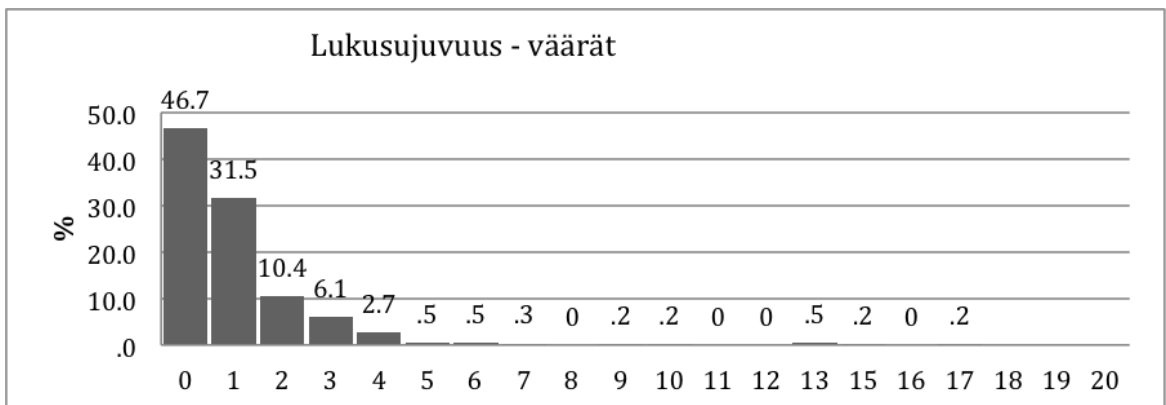
Kevään tehtäväkohtaiset tulokset

Lukusujuvuustehtävän pistemäärien jakauma 2. luokan keväällä on esitetty kuviossa 11. Pistemäärien keskiarvo oli 33,97, keskihajonta 10,43 ja vaihteluväli 3-70. Jakaumakuviosta nähdään, että lukemissujuvuus on toisen luokan lopussa normaalisti jakautunut. Heikoin viidennes lukee edelleen noin kaksi kertaa hitaammin kuin taitavin viidennes.

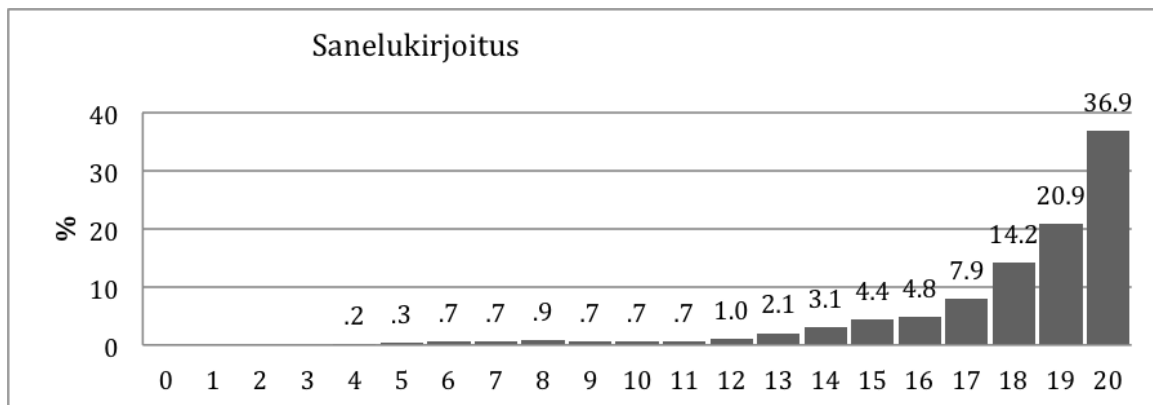
Kuvio 11. Pistemäärien jakauma Lukusujuvuus-tehtävässä 2. luokan keväällä.

Lukusujuvuustehtävän virheellisten vastausten jakauma 2. luokan keväällä on esitetty kuviossa 12. Jakaumasta nähdään, että 46,7%:a lapsista ei tehnyt yhtäkään virhettä lauseiden totuusarvoissa ja 0-3 virhettä tehneitä lapsia oli 94,7%:a.

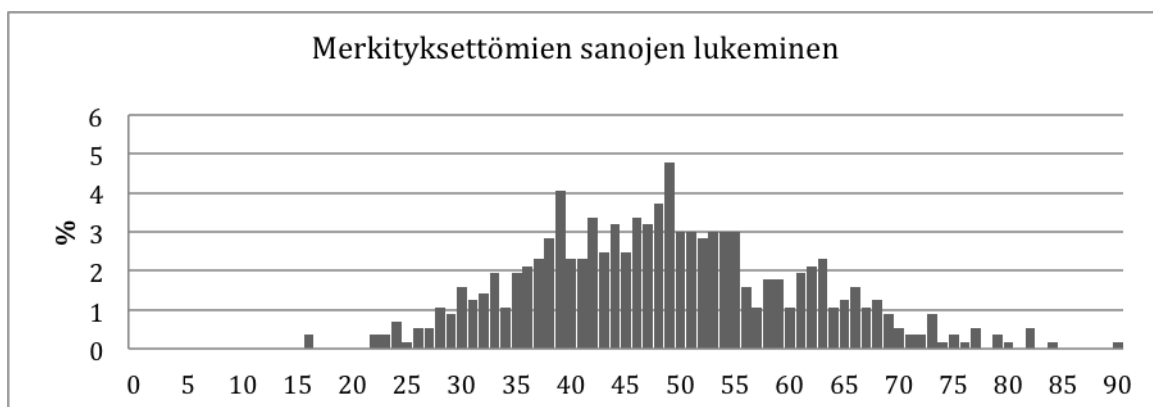
Kuvio 12. Virheellisten vastausten jakauma Lukusujuvuus-tehtävässä 2. luokan keväällä.

Sanelukirjoitustehtävän pistemäärien jakauma 2. luokan keväällä on esitetty kuviossa 13. Pistemäärien keskiarvo oli 17,88, keskihajonta = 2,94 ja vaihteluväli 4-20. Toisen luokan keväällä 72%:a lapsista osasi kirjoittaa 18-20 sanaa oikein (prosenttiluvun kasvu talvesta oli 9%:a) ja vain 4,2%:a lapsista kirjoitti enintään puolet (0-10) sanoista oikein (prosenttiluvun lasku talvesta oli 3%:a).

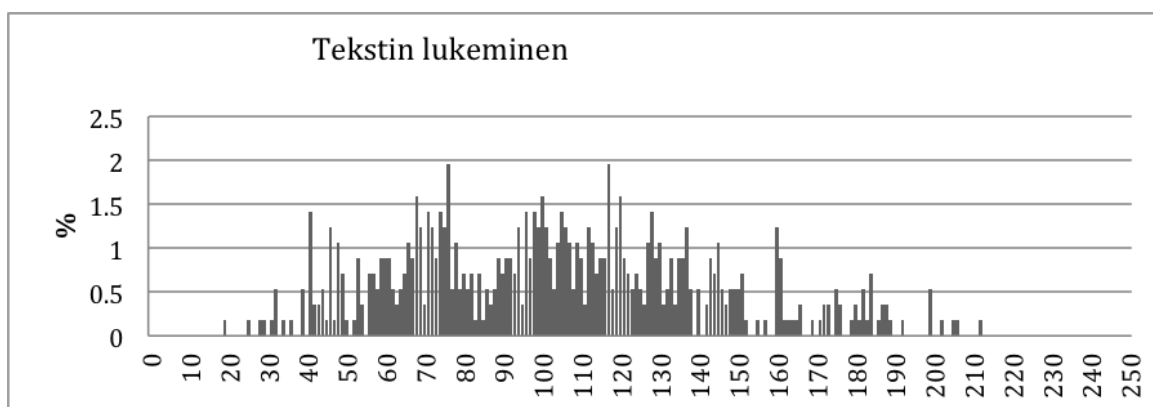
Kuvio 13. Pistemäärien jakauma Sanelukirjoitus-tehtävässä 2. luokan keväällä.

Merkityksettömien sanojen lukeminen -tehtävän pistemäärien jakauma 2. luokan keväällä on esitetty kuviossa 14. Pistemäärien keskiarvo oli 48,45, keskihajonta 12,32 ja vaihteluväli 16-90. Muutokset talvesta keväeseen eivät olleet isoja: parannuksen suuruus oli keskimäärin 3 pistettä.

Kuvio 14. Pistemäärien jakauma Merkityksettömien sanojen lukeminen -tehtävässä 2. luokan keväällä.

Tekstin lukeminen -tehtävän pistemäärien jakauma 2. luokan keväällä on esitetty kuviossa 15. Pistemäärien keskiarvo oli 103,32, keskihajonta = 38,42 ja vaihteluväli 19-212. Myöskään tässä tehtävässä muutos talvesta keväeseen oli pieni: keskimäärin lukunopeus nousi 100 sanasta 103 sanaan 90 sekunnissa.

Kuvio 15. Pistemäärien jakauma Tekstin lukeminen -tehtävässä 2. luokan keväällä.

Persentiilitaulukot

Viiteaineiston tehtäväkohtaisten pistemäärien jakaumien perusteella on muodostettu taulukko 4, josta näkyvät tehtävittäin kutakin pistemäärää vastaavat suoritustasot suhteessa viiteaineistoon. Nämä ns. persentiililuvut kertovat kuinka lapsen suoriutuminen tehtävässä sijoittuu suhteessa samalla luokkatasolla oleviin lapsiin. Esimerkiksi persentiililuku 10 kertoo, että lapsen suoritus sijoittuu alimpaan 10%:iin, eli 10 prosenttia viiteryhmän lapsista saa saman tai alhaisemman ja vastaavasti 90 prosenttia paremman pistemäärän tehtävässä. Persentiililuvujen käyttö mahdollistaa myös lapsen suoritusten vertailun tehtävien välillä, sillä niiden laskemisessa otetaan huomioon tehtävien mahdolliset vaikeustasoerot. Esimerkiksi jos lapsen suoritus Sanelukirjoitus -tehtävässä vastaa persentiilitasoa 50-60 ja Tekstin lukemistehtävässä persentiilitasoa 20-30, voidaan todeta, että oikeinkirjoitustaidot vastaavat ikätasoa vaikka lukeminen ei vielä aivan sujukaan odotusten mukaisesti. Lukemistehtävien osalta taulukossa ovat vain sujuvuutta arvioivat pistemäärät, koska toisella luokalla olevat lapset lukivat jo niin tarkasti, että oikeellisuutta arvioivissa mitoissa oli vain vähän vaihtelua lasten välillä.

Taulukko 4. Tehtäväkohtaiset pistemäärät ja niitä vastaavat persentiililuvut.

Persenttili	Lukeminen									Kirjoittaminen			Persenttili
	MERKITYKSETTÖMIEN SANOJEN LUKEMINEN			LUKUSUJUUVUUS			TEKSTIN LUKEMINEN			SANELUKIRJOITUS			
	Syky Pisteet	Talvi Pisteet	Kevät Pisteet	Syky Pisteet	Talvi Pisteet	Kevät Pisteet	Syky Pisteet	Talvi Pisteet	Kevät Pisteet	Syky Pisteet	Talvi Pisteet	Kevät Pisteet	
	62 - 90	68 - 90	70 - 90	40 - 70	48 - 70	54 - 70	146 - 254	168 - 260	177 - 262	20	20	20	
95	57 - 61	64 - 67	66 - 69	35 - 39	44 - 47	48 - 53	131 - 145	154 - 167	157 - 176	*	*	*	95
90	54 - 56	60 - 63	63 - 65	32 - 34	42 - 43	45 - 47	118 - 130	144 - 153	145 - 156	*	*	*	90
85	50 - 53	57 - 59	60 - 62	31	39 - 41	43 - 44	110 - 117	134 - 143	136 - 144	19	*	*	85
80	48 - 49	55 - 56	57 - 59	29 - 30	37 - 38	41 - 42	100 - 109	128 - 133	129 - 135	*	*	*	80
75	46 - 47	52 - 54	55 - 56	28	36	40	92 - 99	121 - 127	123 - 128	*	*	*	75
70	43 - 45	50 - 51	53 - 54	26 - 27	34 - 35	38 - 39	85 - 91	114 - 120	118 - 122	18	19	*	70
65	42	48 - 49	52	25	33	37	79 - 84	109 - 113	113 - 117	*	*	*	65
60	40 - 41	46 - 47	50 - 51	24	31 - 32	36	75 - 78	102 - 108	107 - 112	*	*	19	60
55	38 - 39	45	49	23	29 - 30	35	71 - 74	98 - 101	103 - 106	17	18	*	55
50	37	44	48	22	28	33 - 34	67 - 70	93 - 97	99 - 102	*	*	*	50
45	35 - 36	42 - 43	46 - 47	21	27	32	62 - 66	89 - 92	94 - 98	16	*	*	45
40	34	41	44 - 45	20	25 - 26	30 - 31	57 - 61	83 - 88	86 - 93	*	*	18	40
35	33	39 - 40	42 - 43	18 - 19	24	29	52 - 56	77 - 82	78 - 85	15	17	*	35
30	31 - 32	37 - 38	40 - 41	17	*	27 - 28	45 - 51	72 - 76	74 - 77	14	*	*	30
25	29 - 30	35 - 36	39	16	22 - 23	26	38 - 44	67 - 71	69 - 73	13	16	17	25
20	27 - 28	33 - 34	37 - 38	15	20 - 21	25	35 - 37	63 - 66	63 - 68	11 - 12	15	16	20
15	25 - 26	32	34 - 36	13 - 14	17 - 19	23 - 24	31 - 34	54 - 62	56 - 62	9 - 10	13 - 14	15	15
10	21 - 24	28 - 31	30 - 33	11 - 12	15 - 16	20 - 22	25 - 30	44 - 53	45 - 55	7 - 8	10 - 12	13 - 14	10
5	0 - 20	0 - 27	0 - 29	0 - 10	0 - 14	0 - 19	0 - 24	0 - 43	0 - 44	0 - 6	0 - 9	0 - 12	5

Tehtävien väliset korrelaatiot

Tehtävien väliset korrelaatiot eri arviointiajankohtina on esitetty taulukossa 5. Sanelukirjoitustehtävien pistemäärien jakaumat olivat vinoja, joten niitä koskevissa korrelaatioissa on raportoitu järjestyskorrelaatioluvut, muissa kohdin korrelaatioluvut ovat tulomomenttikorrelaatioita. Lukutaitoa arvioivat kolme tehtävää korreloivat kohtuullisen vahvasti keskenään sekä syksyllä, talvella että keväällä: korrelaatiot vaihtelivat välillä 0,68-0,84 syksyllä, 0,66-0,76 talvella ja 0,74-0,87 keväällä. Sujuvat lukijat näyttävät siis olevan nopeita riippumatta siitä, minkälaisista materiaaleista on luettavana ja vastaavasti heikot lukijat lukevat hitaasti kaikissa tehtävissä. Voidaan myös nähdä, että toisen luokan keväällä tehtävien väliset korrelaatiot ovat hieman suurempia kuin syksyllä ja talvella, mikä viittaa siihen, että oppilaiden suhteellinen asema on keväällä riippumattomampi tehtävästä kuin muina arviointiajankohtina. Oikeinkirjoitustaito näyttää olevan kohtuullisesti yhteydessä lukutaitoon: Sanelukirjoitustehtävän pistemäärän korrelaatiot eri lukemistehtävien kanssa vaihtelivat välillä 0,52-0,53 syksyllä, 0,45-0,48 talvella ja 0,48-0,53 keväällä. Yleensä ottaen on siis niin, että samat lapset ovat joko hyviä tai heikkoja sekä lukemisessa että oikeinkirjoituksessa. Luku- ja oikeinkirjoitustaidoilla näytti olevan yhteistä vaihtelua noin 25%:a.

Taulukko 5. Tehtävien väliset korrelaatiot syksyllä, talvella ja keväällä.

	Syksyn tehtävät				Talven tehtävät				Kevään tehtävät			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Syksyn tehtävät												
1. Lukusujuvuus	1											
2. Sanelukirjoitus	0,52***	1										
3. Merkityksettömien sanojen lukeminen	0,68***	0,52***	1									
4. Tekstin lukeminen	0,78***	0,53***	0,84***	1								
Talven tehtävät												
5. Lukusujuvuus					1							
6. Sanelukirjoitus					0,48***	1						
7. Merkityksettömien sanojen lukeminen					0,66***	0,45***	1					
8. Tekstin lukeminen					0,76***	0,48***	0,75***	1				
Kevään tehtävät												
9. Lukusujuvuus									1			
10. Sanelukirjoitus									0,53***	1		
11. Merkityksettömien sanojen lukeminen									0,74***	0,48***	1	
12. Tekstin lukeminen									0,81***	0,50***	0,87***	1

***) $p < 0,001$

län ja sukupuolen vaikutukset tuloksiin

län vaikutusta tehtävissä suoriutumiseen tarkasteltiin korrelaatioilla ja vertaamalla syksyn arvioinneissa iän mediaanin perusteella jaettuja ryhmiä toisiinsa (nuorempien lasten ryhmä: 7v 8kk - 8v 4kk sekä vanhempien lasten ryhmä: 8v 5kk - 9v 8kk vuotiaat). Korrelaatiotarkasteluissa havaittiin vain heikkoja yhteyksiä muutamissa tehtävissä iän ja tehtävapistemäärien välillä. Vertaamalla samanaikaisesti kahden ikäryhmän ja toisaalta tyttöjen ja poikien pistemääriä toisiinsa, saatiin iän ja sukupuolen omavaikutuksien lisäksi selville myös mahdolliset yhdysvaikutukset eli se, olivatko ikäryhmän vaikutukset pistemääriin erilaisia pojilla ja tytöillä. Yhteenvetona voidaan todeta, että tytöt saivat poikia parempia pistemääriä Lukusujuvuus-, Tekstin lukeminen- ja Sanelukirjoitustehtävissä kaikissa arviointiajankohdissa. Erot olivat tyttöjen hyväksi 2-4 pistettä Lukusujuvuustehtävissä, 6-11 sanaa Tekstin lukeminen -tehtävissä ja 1-2 pistettä Sanelukirjoitustehtävissä arviointiajankohdista riippuen. Myös Merkityksettömien sanojen lukeminen -tehtävässä tyttöjen keskimääräinen pistemäärä oli poikien pistemäärää korkeampi, mutta erot eivät olleet tilastollisesti merkitseviä. Vanhempien ja nuorempien lasten ryhmät erosivat ainoastaan Lukusujuvuustehtävässä suoriutumisessa: vanhempien lasten ryhmän keskiarvo oli 1-2 pistettä korkeampi kuin nuorempien lasten ryhmän keskiarvo. län vaikutus oli samanlainen sekä tytöillä että pojilla.

Vaikka siis oli havaittavissa pieniä eroja erityisesti tyttöjen ja poikien ja vähäisemmässä määrin nuorempien ja vanhempien ikäryhmien välillä, ei näitä otettu huomioon viitearvotaulukkoa laadittaessa. Syynä on se, että tuen tarve on samanlainen kaikille saman pistemäärän saaneilla lapsilla riippumatta siitä, onko kyseessä tyttö vai poika ja minkä ikäinen hän on.

Taitojen pysyvyys

Oppilaiden suhteellisen aseman pysyvyyttä toisen luokan aikana tarkasteltiin lukutaidossa tehtävien välisillä tulomomenttikorrelaatioilla ja oikeinkirjoitustaidoissa tehtävien välisillä järjestyskorrelaatioilla, jotka on esitetty taulukossa 6. Lukutaidon osalta nähdään, että arviointiajankohtien väliset korrelaatiot vaihtelivat 0,65-0,89 ollen siis vähintään samansuuruisia kuin tehtävien väliset korrelaatiot yhden arviointiajankohdan sisällä (ks. taulukko 6 ja kohta Tehtävien väliset korrelaatiot). Saman tehtävän korrelaatiot eri arviointiajankohtien välillä vaihtelivat 0,82-0,89 eli kun lukutaitoa mitattiin samalla tehtävällä eri vaiheissa toista kouluvuotta, niin lasten suhteellinen asema oli pysynyt hyvin vakaasti ennallaan. Vastaavasti sanelukirjoituksen osalta korrelaatiot eri arviointiajankohtien välillä vaihtelivat 0,68-0,69 välillä. Kaiken kaikkiaan korrelaatioluvut kertovat korkeasta pysyvyydestä toisen luokan syksyn, talven ja kevään arviointien välillä eli pääsääntöisesti syksyllä paremmat valmiudet omaavat lapset olivat taitavampia myös talvella ja keväällä.

Taulukko 6. Tehtävien väliset korrelaatiot eri arviointiajankohtien välillä.

	Syksyn tehtävät				Talven tehtävät			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Syksyn tehtävät								
1. Lukusujuvuus								
2. Sanelukirjoitus								
3. Merkityksettömien sanojen lukeminen								
4. Tekstin lukeminen								
Talven tehtävät								
5. Lukusujuvuus	0,82***	0,49***	0,68***	0,78***				
6. Sanelukirjoitus	0,50***	0,69***	0,45***	0,49***				
7. Merkityksettömien sanojen lukeminen	0,65***	0,48***	0,82***	0,78***				
8. Tekstin lukeminen	0,75***	0,51***	0,78***	0,89***				
Kevään tehtävät								
9. Lukusujuvuus	0,82***	0,53***	0,74***	0,80***	0,86***	0,52***	0,69***	0,77***
10. Sanelukirjoitus	0,45***	0,68***	0,46***	0,47***	0,48***	0,69***	0,48***	0,46***
11. Merkityksettömien sanojen lukeminen	0,68***	0,50***	0,86***	0,81***	0,70***	0,46***	0,87***	0,81***
12. Tekstin lukeminen	0,76***	0,51***	0,81***	0,89***	0,78***	0,48***	0,77***	0,89***

***) $p < 0,001$

Erityisen kiinnostavaa on tarkastella niiden lasten taitojen kehitystä, joilla lukivalmiustaidot olivat heikkoja toisen luokan alussa. Syksyn tehtävien perusteella valittiin kustakin tehtävästä lapset, jotka kuuluivat 10% heikoimmin suoriutuneiden joukkoon ja katsottiin, miten he suoriutuivat kevään luku- ja oikeinkirjoitustaitoa arvioivissa tehtävissä. Voitiin todeta, että syksyn tehtävien ennustekyky vaihteli riippuen siitä, mistä tehtävästä ennustekykyä katsottiin ja ennustettiin luku- vai oikeinkirjoitustaidon heikkoa osaamista keväällä (ks. Taulukko 7). Syksyllä heikot lukutaidot omaavista lapsista 44-66% kuului keväällä lukusujuvuudessa heikoimman 10% joukkoon. Ennustekykyisimmäksi tehtäväksi lukusujuvuuden osalta osoittautui Tekstin lukeminen -tehtävä. Vastaavasti oikeinkirjoitustaidon osalta voitiin todeta, että, 60% syksyllä heikosti suoriutuneista lapsista kuului myös keväällä heikoimman 10% joukkoon oikeinkirjoitustaidon suhteen. Toisaalta voidaan myös todeta, että noin 40% lapsista, joilla lukemis- tai oikeinkirjoitusvalmiudet olivat syksyllä heikot (olivat heikoimman 10% joukossa), paransivat taitojaan niin, että keväällä eivät enää kuuluneet tähän taidoiltaan heikoimpien lasten joukkoon.

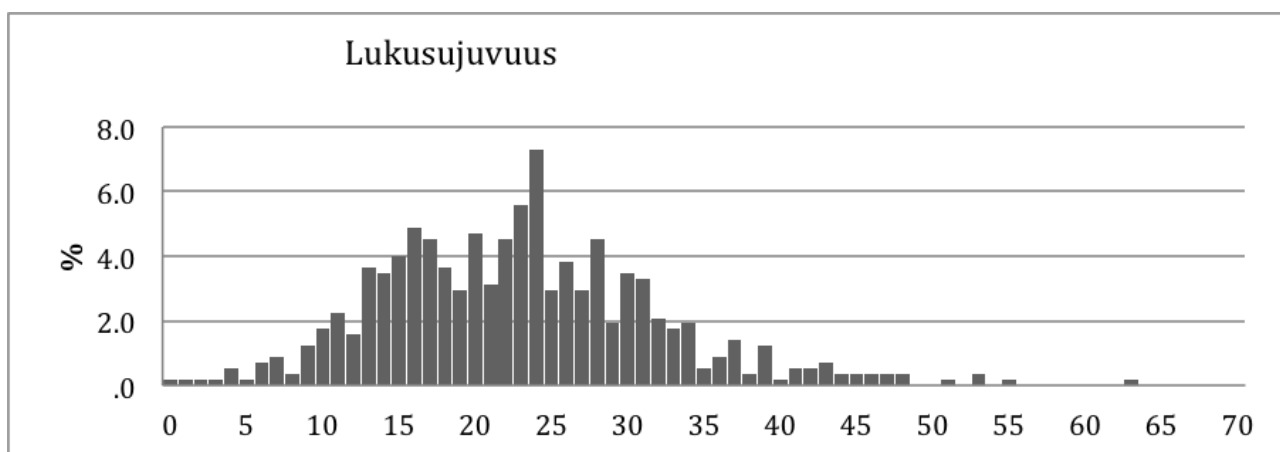
Taulukko 7. Tehtäväkohtaiset prosenttiosuudet lapsista, jotka sijoituivat 10 persentiilin alapuolelle sekä syksyllä että keväällä.

	Kevään tehtävät			
	Lukusujuvuus	Sanelukirjoitus	Merkityksettömien sanojen lukeminen	Tekstin lukeminen
Syksyn tehtävät				
1. Lukusujuvuus	52,17	43,48	44,44	44,44
2. Sanelukirjoitus	36,00	60,00	44,68	34,04
3. Merkityksettömien sanojen lukeminen	44,23	46,15	46,00	44,00
4. Tekstin lukeminen	57,78	37,78	54,55	65,91

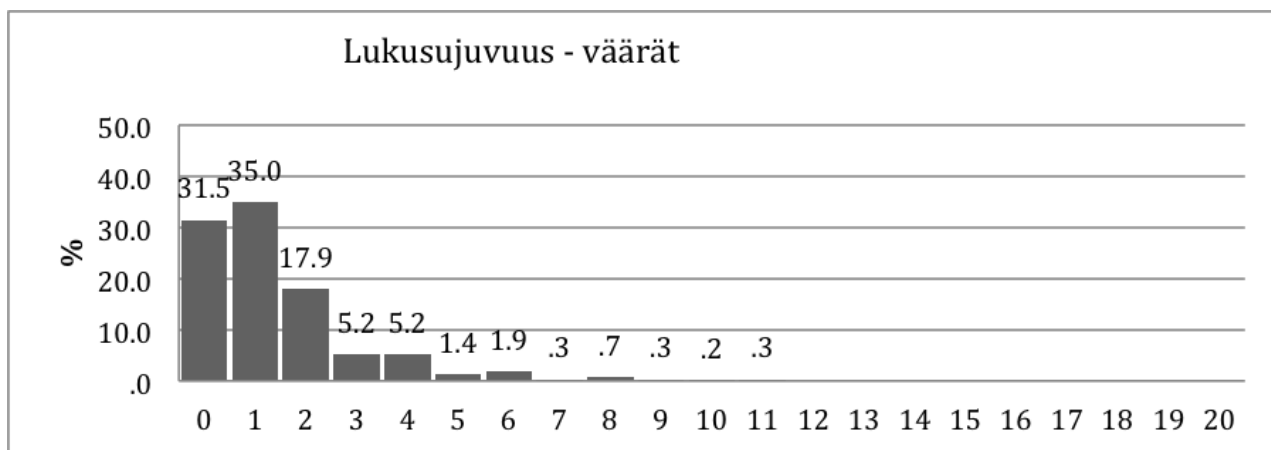
LIITTEET

Taulukko 3. Viiteaineiston koko sekä pistemäärien vaihteluväli, keskiluvut ja -hajonta tehtävittäin.

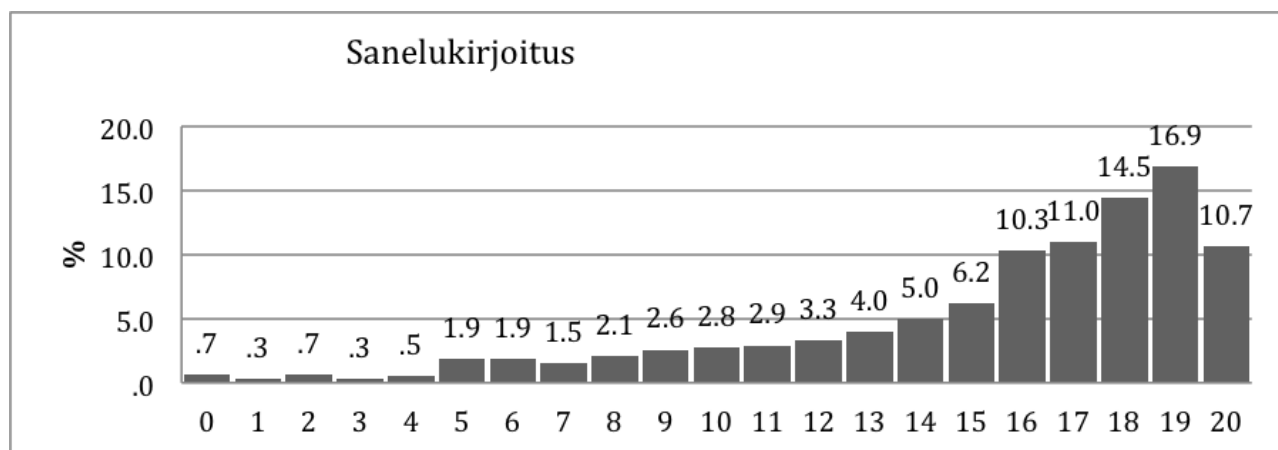
	N	Vaihteluväli	Keskiarvo	Keskihajonta	Mediaani	Tyyppiarvo
Syksyn tehtävät						
Lukusujuvuus	575	0–63	22,85	9,09	23	24
Sanelukirjoitus	581	0–20	15,36	4,43	17	19
Merkitysettömien sanojen lukeminen	541	0–77	38,66	12,72	37	35
Tekstin lukeminen	540	6–193	74,43	37,00	70	35 ja 69
Talven tehtävät						
Lukusujuvuus	565	2–63	29,46	10,14	28	24
Sanelukirjoitus	565	3–20	17,07	3,59	18	20
Merkitysettömien sanojen lukeminen	507	20–89	45,37	12,33	44	43
Tekstin lukeminen	515	23–238	100,62	38,02	97	127
Kevään tehtävät						
Lukusujuvuus	587	3–70	33,97	10,43	34	29 ja 35
Sanelukirjoitus	585	4–20	17,88	2,94	19	20
Merkitysettömien sanojen lukeminen	565	16–90	48,45	12,32	48	49
Tekstin lukeminen	564	19–212	103,32	38,42	102	76 ja 117

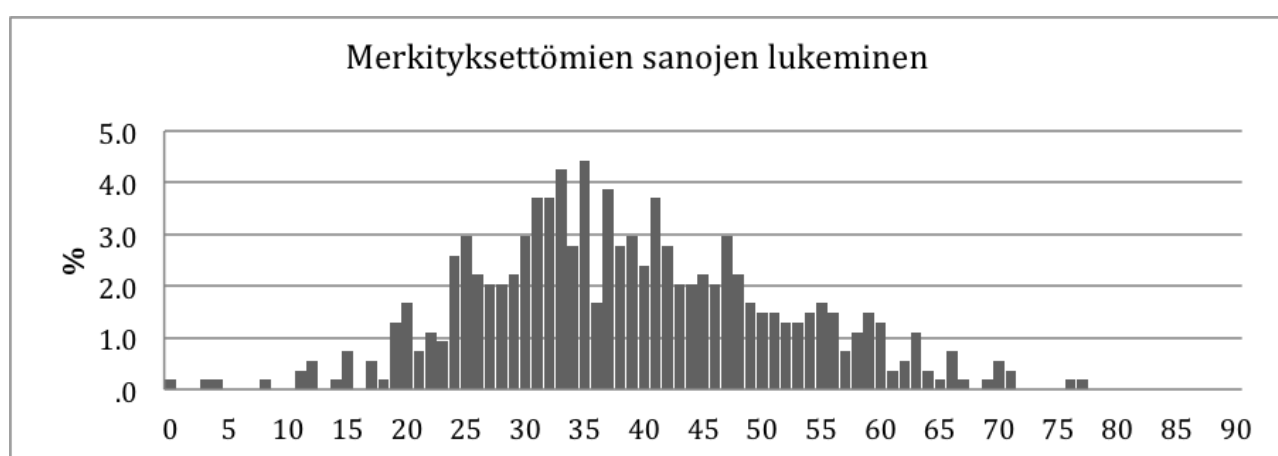
Kuvio 1. Pistemäärien jakauma Lukusujuvuus-tehtävässä 2. luokan syksyllä.

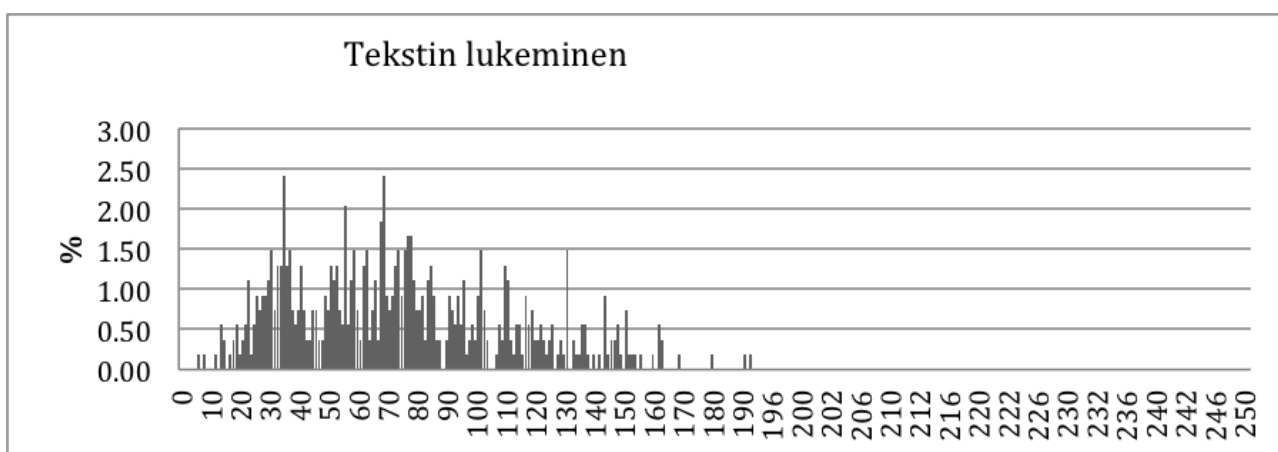
Kuvio 2. Virheellisten vastausten jakauma Lukusujuvuus-tehtävässä 2. luokan syksyllä.

Kuvio 3. Pistemäärien jakauma Sanelukirjoitus-tehtävässä 2. luokan syksyllä.

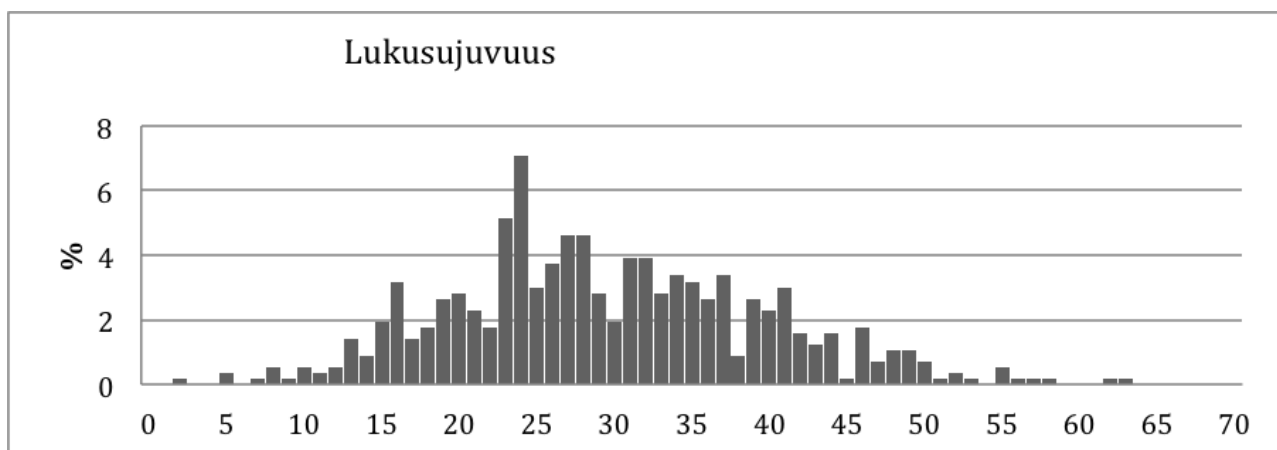

Kuvio 4. Pistemäärien jakauma Merkityksettömien sanojen lukeminen -tehtävässä 2. luokan syksyllä.

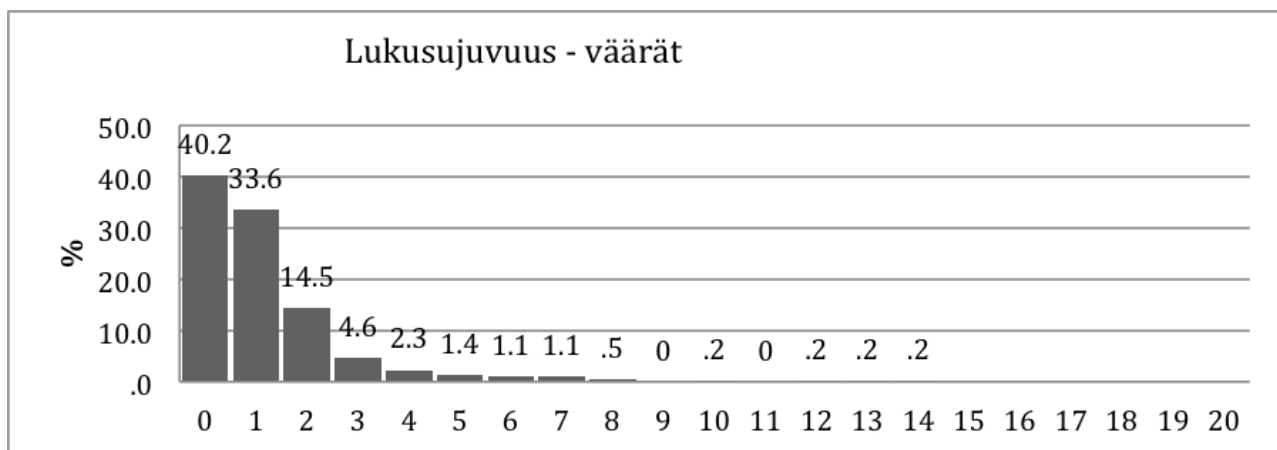

Kuvio 5. Pistemäärien jakauma Tekstin lukeminen -tehtävässä 2. luokan syksyllä.

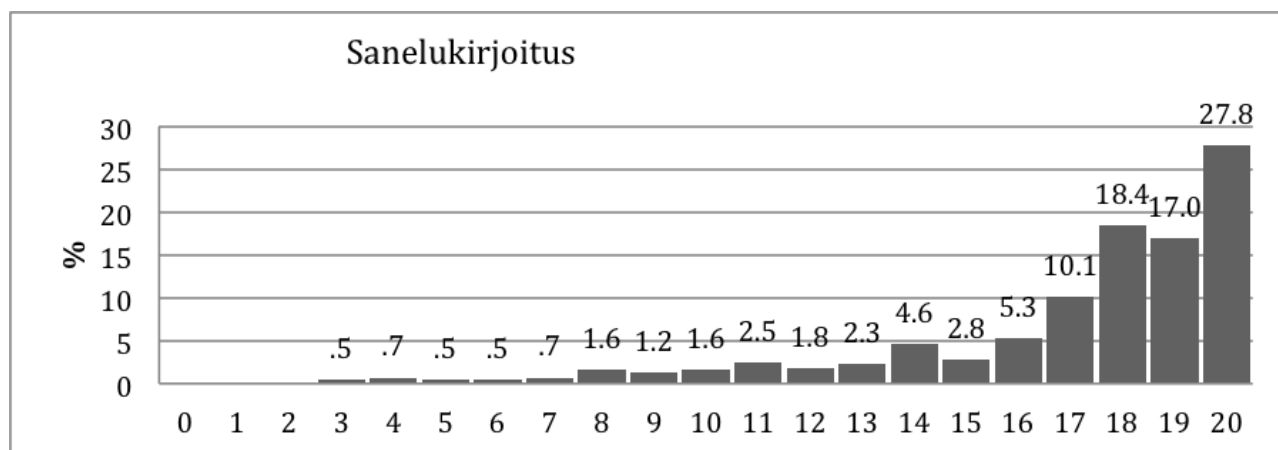

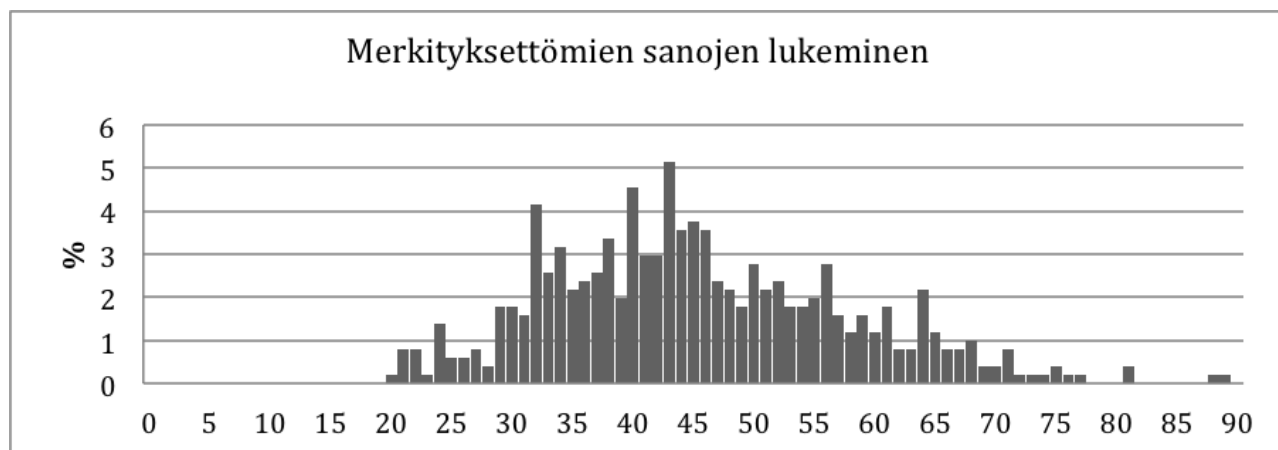
Kuvio 6. Pistemäärien jakauma Lukusujuvuus-tehtävässä 2. luokan talvella.

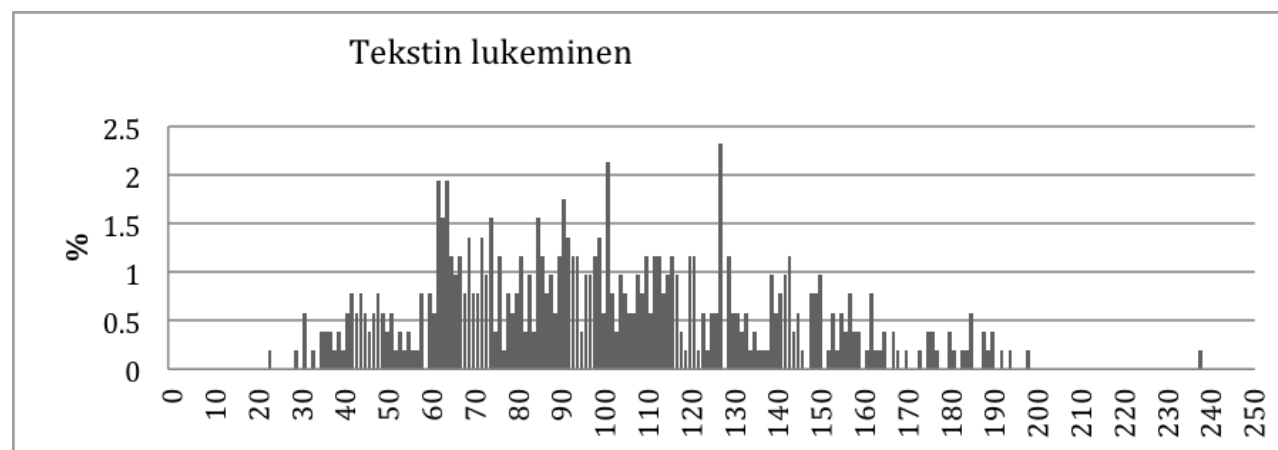
Kuvio 7. Virheellisten vastausten jakauma Lukusujuvuus-tehtävässä 2. luokan talvella.

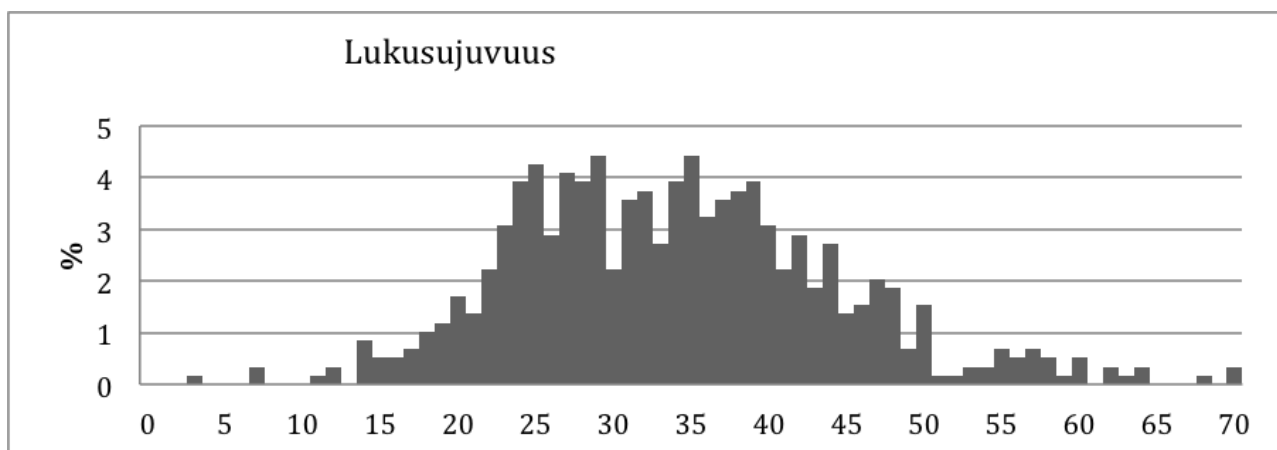
Kuvio 8. Pistemäärien jakauma Sanelukirjoitus-tehtävässä 2. luokan talvella.

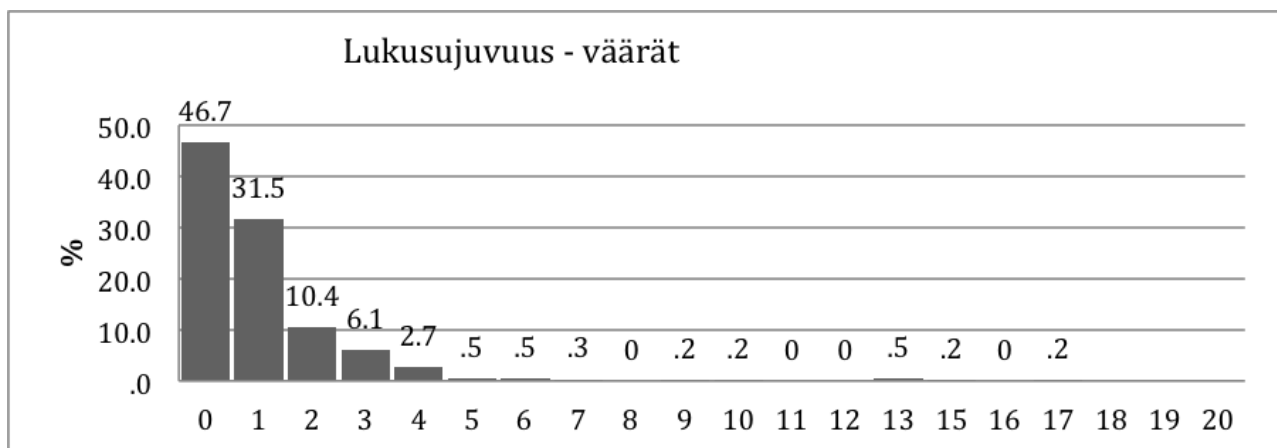
Kuvio 9. Pistemäärien jakauma Merkityksettömien sanojen lukeminen -tehtävässä 2. luokan talvella.

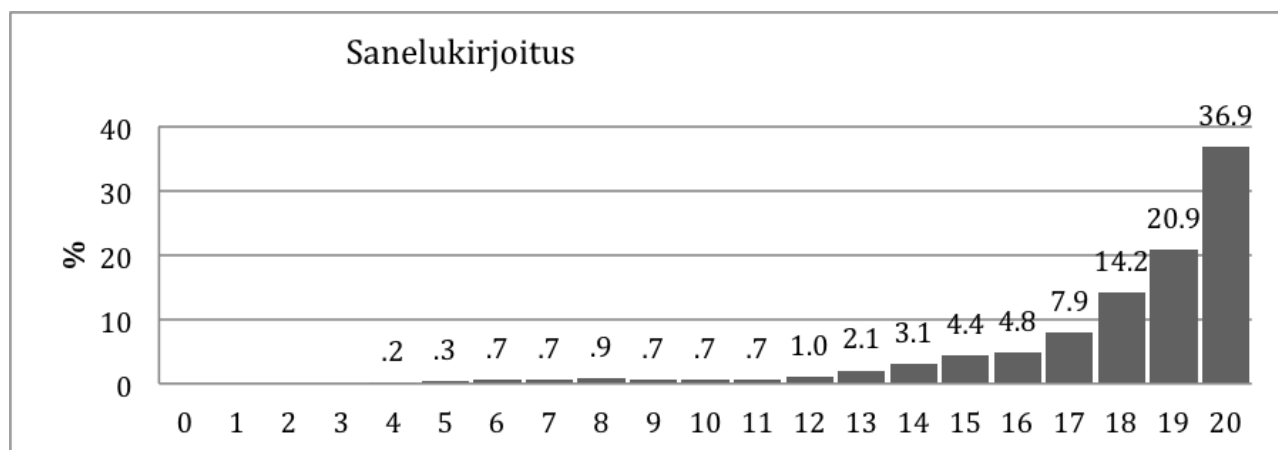
Kuvio 10. Pistemäärien jakauma Tekstin lukeminen -tehtävässä 2. luokan talvella.

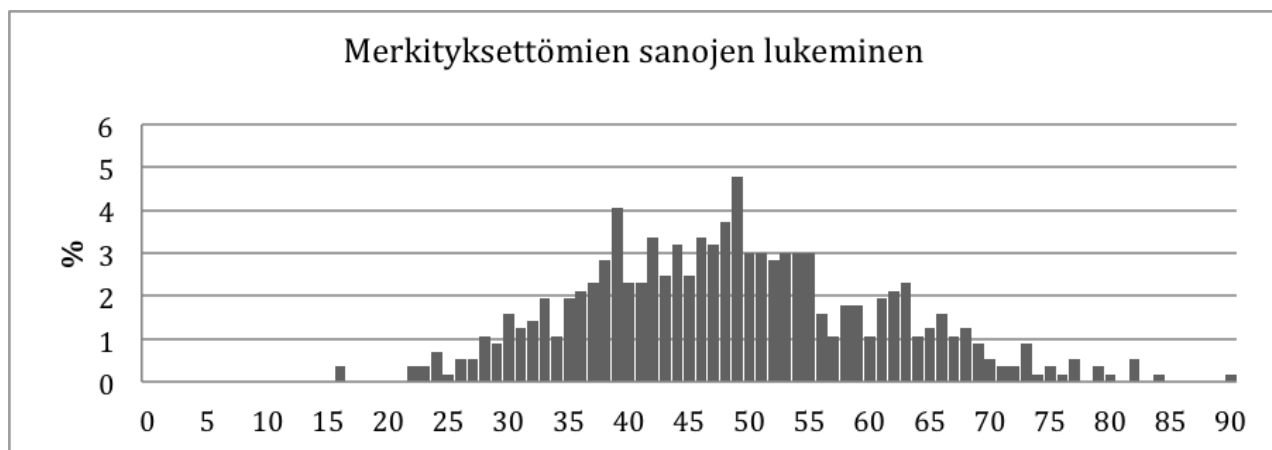
Kuvio 11. Pistemäärien jakauma Lukusujuvuus-tehtävässä 2. luokan keväällä.

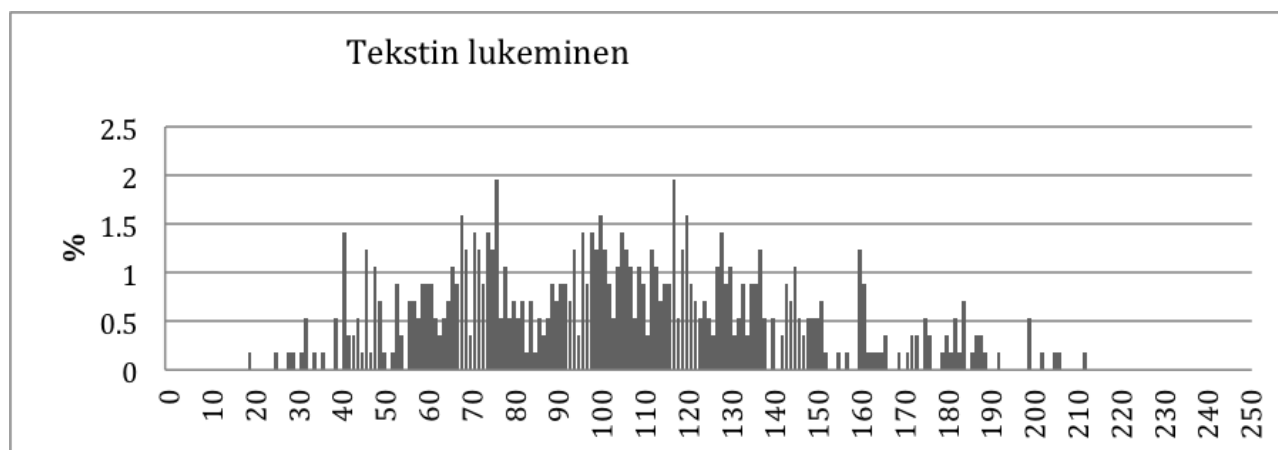
Kuvio 12. Virheellisten vastausten jakauma Lukusujuvuus-tehtävässä 2. luokan keväällä.

Kuvio 13. Pistemäärien jakauma Sanelukirjoitus-tehtävässä 2. luokan keväällä.

Kuvio 14. Pistemäärien jakauma Merkityksettömien sanojen lukeminen -tehtävässä 2. luokan keväällä.

Kuvio 15. Pistemäärien jakauma Tekstin lukeminen -tehtävässä 2. luokan keväällä.

Taulukko 4. Tehtäväkohtaiset pistemäärät ja niitä vastaavat persenttiiluvut.

Persenttiili	Lukeminen												Kirjoittaminen		
	MERKITYKSETTÖMIEN SANOJEN LUKEMINEN				LUKUSUJUUVUUS				TEKSTIN LUKEMINEN				SANELUKIRJOITUS		
	Syksy Pisteet	Talvi Pisteet	Kevät Pisteet		Syksy Pisteet	Talvi Pisteet	Kevät Pisteet		Syksy Pisteet	Talvi Pisteet	Kevät Pisteet		Syksy Pisteet	Talvi Pisteet	Kevät Pisteet
100	62 - 90	68 - 90	70 - 90		40 - 70	48 - 70	54 - 70		146 - 254	168 - 260	177 - 262		20	20	20
95	57 - 61	64 - 67	66 - 69		35 - 39	44 - 47	48 - 53		131 - 145	154 - 167	157 - 176		•	•	•
90	54 - 56	60 - 63	63 - 65		32 - 34	42 - 43	45 - 47		118 - 130	144 - 153	145 - 156		•	•	•
85	50 - 53	57 - 59	60 - 62	31	31	39 - 41	43 - 44		110 - 117	134 - 143	136 - 144		19	•	•
80	48 - 49	55 - 56	57 - 59	29 - 30	37 - 38	41 - 42	41 - 42		100 - 109	128 - 133	129 - 135		•	•	•
75	46 - 47	52 - 54	55 - 56	28	36	40	40		92 - 99	121 - 127	123 - 128		•	•	•
70	43 - 45	50 - 51	53 - 54	26 - 27	34 - 35	38 - 39	38 - 39		85 - 91	114 - 120	118 - 122		18	19	•
65	42	48 - 49	52	25	33	37	37		79 - 84	109 - 113	113 - 117		•	•	•
60	40 - 41	46 - 47	50 - 51	24	31 - 32	36	36		75 - 78	102 - 108	107 - 112		•	•	19
55	38 - 39	45	49	23	29 - 30	35	35		71 - 74	98 - 101	103 - 106		17	18	•
50	37	44	48	22	28	33 - 34	33 - 34		67 - 70	93 - 97	99 - 102		•	•	•
45	35 - 36	42 - 43	46 - 47	21	27	32	32		62 - 66	89 - 92	94 - 98		16	•	•
40	34	41	44 - 45	20	25 - 26	30 - 31	30 - 31		57 - 61	83 - 88	86 - 93		•	•	18
35	33	39 - 40	42 - 43	18 - 19	24	29	29		52 - 56	77 - 82	78 - 85		15	17	•
30	31 - 32	37 - 38	40 - 41	17	•	27 - 28	27 - 28		45 - 51	72 - 76	74 - 77		14	•	•
25	29 - 30	35 - 36	39	16	22 - 23	26	26		38 - 44	67 - 71	69 - 73		13	16	17
20	27 - 28	33 - 34	37 - 38	15	20 - 21	25	25		35 - 37	63 - 66	63 - 68		11 - 12	15	16
15	25 - 26	32	34 - 36	13 - 14	17 - 19	23 - 24	23 - 24		31 - 34	54 - 62	56 - 62		9 - 10	13 - 14	15
10	21 - 24	28 - 31	30 - 33	11 - 12	15 - 16	20 - 22	20 - 22		25 - 30	44 - 53	45 - 55		7 - 8	10 - 12	13 - 14
5	0 - 20	0 - 27	0 - 29	0 - 10	0 - 14	0 - 19	0 - 19		0 - 24	0 - 43	0 - 44		0 - 6	0 - 9	0 - 12

Taulukko 5. Tehtävien väliset korrelaatiot syksyllä, talvella ja keväällä.

	Syksyn tehtävät			Talven tehtävät			Kevään tehtävät					
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Syksyn tehtävät												
1. Lukusujuvuus	1											
2. Sanelukirjoitus	0,52 ^{***}	1										
3. Merkityksettömien sanojen lukeminen	0,68 ^{***}	0,52 ^{***}	1									
4. Tekstin lukeminen	0,78 ^{**}	0,53 ^{***}	0,84 ^{***}	1								
Talven tehtävät												
5. Lukusujuvuus					1							
6. Sanelukirjoitus					0,48 ^{***}	1						
7. Merkityksettömien sanojen lukeminen					0,66 ^{***}	0,45 ^{**}	1					
8. Tekstin lukeminen					0,76 ^{***}	0,48 ^{***}	0,75 ^{***}	1				
Kevään tehtävät												
9. Lukusujuvuus									1			
10. Sanelukirjoitus									0,53 ^{***}	1		
11. Merkityksettömien sanojen lukeminen									0,74 ^{***}	0,48 ^{***}	1	
12. Tekstin lukeminen									0,81 ^{***}	0,50 ^{***}	0,87 ^{***}	1

***) $p < 0,001$

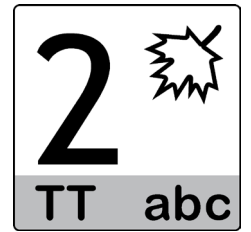
Taulukko 6. Tehtävien väliset korrelaatiot eri arviointiajankohtien välillä.

	Syksyn tehtävät				Talven tehtävät			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Syksyn tehtävät								
1. Lukusujuvuus								
2. Sanelukirjoitus								
3. Merkityksettömien sanojen lukeminen								
4. Tekstin lukeminen								
Talven tehtävät								
5. Lukusujuvuus	0,82 ^{***}	0,49 ^{***}	0,68 ^{***}	0,78 ^{***}				
6. Sanelukirjoitus	0,50 ^{***}	0,69 ^{***}	0,45 ^{***}	0,49 ^{***}				
7. Merkityksettömien sanojen lukeminen	0,65 ^{***}	0,48 ^{***}	0,82 ^{***}	0,78 ^{***}				
8. Tekstin lukeminen	0,75 ^{***}	0,51 ^{***}	0,78 ^{***}	0,89 ^{***}				
Kevään tehtävät								
9. Lukusujuvuus	0,82 ^{***}	0,53 ^{***}	0,74 ^{***}	0,80 ^{***}	0,86 ^{***}	0,52 ^{***}	0,69 ^{***}	0,77 ^{***}
10. Sanelukirjoitus	0,45 ^{***}	0,68 ^{***}	0,46 ^{***}	0,47 ^{***}	0,48 ^{***}	0,69 ^{***}	0,48 ^{***}	0,46 ^{***}
11. Merkityksettömien sanojen lukeminen	0,68 ^{***}	0,50 ^{***}	0,86 ^{***}	0,81 ^{***}	0,70 ^{***}	0,46 ^{***}	0,87 ^{***}	0,81 ^{***}
12. Tekstin lukeminen	0,76 ^{***}	0,51 ^{***}	0,81 ^{***}	0,89 ^{***}	0,78 ^{***}	0,48 ^{***}	0,77 ^{***}	0,89 ^{***}

***^f) p<0,001

LUKEMISEN JA KIRJOITTAMISEN RYHMÄARVIOINTI
TOINEN LUOKKA – SYKSY

Tehtävät

Nimi: _____

Luokka/ryhmä: _____

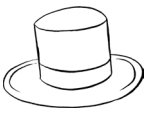
Päivämäärä: _____

Harjoitus:

Kaakaota voi juoda.	☐	☐
Kalat osaavat puhua.	☐	☐
Mansikat ovat punaisia.	☐	☐

Pisteitys: yritetyt lkm _____ -virheelliset lkm _____ - tyhjät lkm _____ = _____ p.

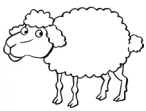

Suu on punainen.	☐	☐
Lampaat osaavat pyöräillä.	☐	☐
Tomaatit ovat sinisiä.	☐	☐
Porsaas osaavat röhkiä.	☐	☐
Opettaja opettaa lukemaan.	☐	☐
Pumpuli on kovaa.	☐	☐
Hevoset osaavat laukata.	☐	☐
Kaloilla on höyhenet.	☐	☐
Puukko on terävä.	☐	☐
Mehua voi juoda.	☐	☐
Oravalla on kolme jalkaa.	☐	☐
Hiiri on pieni eläin.	☐	☐
Kukot kiekuvat aamulla.	☐	☐
Koulussa opetellaan laskemaan.	☐	☐
Banaanit kasvavat nenästä.	☐	☐
Suihku on peseytymistä varten.	☐	☐
Kaikki pallot ovat vihreitä.	☐	☐
Hämähäkki on eläin.	☐	☐
Suuressa koulussa on paljon lapsia.	☐	☐
Haarukka on huonekalu.	☐	☐
Palikoilla voi rakentaa.	☐	☐
Junat tarvitsevat keksejä liikkuakseen.	☐	☐
Silmällä voi haistaa.	☐	☐
Keittoa syödään haarukalla.	☐	☐

Jos mehulasin pudottaa pöydältä, lasi voi mennä rikki.	☐	☐
Kynällä voi kirjoittaa.	☐	☐
Kiikareilla voi haistaa.	☐	☐
Ihmisillä on silmät vatsassa.	☐	☐
Käymme ruokakaupassa, jotta voisimme ostaa ruokaa.	☐	☐
Suulla voi maistaa.	☐	☐
Ilmapallot on täytetty jäätelöllä.	☐	☐
Korvista kasvaa ruohoa.	☐	☐
Linnut lentävät paremmin kuin käärmeet.	☐	☐
Paistinpannulla paistetaan lettuja.	☐	☐
Polkupyörä kulkee hitaammin kuin linja-auto.	☐	☐
Hammasharjaa käytetään syömiseen.	☐	☐
Joutsenella on pitkä kaula.	☐	☐
Jääkaapissa maito lämpenee.	☐	☐
Tenniksen pelaamiseen tarvitaan tennismaila.	☐	☐
Mehupullostaa tulee makaronia.	☐	☐
Iltasatuja luetaan sanomalehdestä.	☐	☐
Kun lemmikkieläin sairastuu, se viedään eläinlääkäriin.	☐	☐
Kaikki kilpikonnat asuvat koirankopissa.	☐	☐
Kaurakeksit tehdään voileivistä.	☐	☐
Puutarhassa kasvaa paljon kukkia.	☐	☐
Lämpömittari näyttää, kuinka pitkä jokin on.	☐	☐
Juna on suurempi kuin polkupyörä.	☐	☐
Etana on hitaampi kuin pantteri.	☐	☐

KÄÄNNÄ SIVUA!

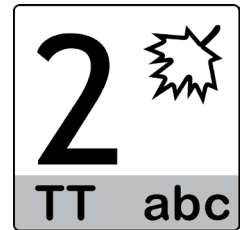

Silmälääkəriin mennään uimaan.	☐	☐
Rohkea ihminen on pelokas.	☐	☐
Jääkaappiin laitetaan sanomalehtiä.	☐	☐
Jotkut lapset pelkäävät käärmeitä.	☐	☐
Välipala syödään uima-altaassa.	☐	☐
Päivällä on aina pimeää.	☐	☐
Jos housuihin tulee tahra, ne pestään puhtaaksi.	☐	☐
Suklaajäätelöä syödään vasaralla.	☐	☐
Laskettelija tarvitsee suksia lasketteluun.	☐	☐
Vaatteet puetaan päälle suihkun jälkeen.	☐	☐
Pölynimurilla tiskataan juomalasit.	☐	☐
Hampaat harjataan hiustenkuivaajalla.	☐	☐
Tomaatti on pienempi kuin matkalaukku.	☐	☐
Kun pudottaa kuumaan veteen jääpalan, se sulaa.	☐	☐
Satukirjassa kerrotaan, mitä ruokaa koulussa tarjotaan.	☐	☐
Suklaarasiaa säilytetään kylpyammeessa.	☐	☐
Rikkiäiset kengät korjataan paloasemalla.	☐	☐
Kun televisio on rikki, sillä ei voi katsoa ohjelmia.	☐	☐
Kuuntelemalla voi tietää, miltä jokin maistuu.	☐	☐
Saunassa on aina kylmempää kuin pakastimessa.	☐	☐
Soutuveneellä voi soutaa paremmin kuin kottikärryillä.	☐	☐
Kun aurinko paistaa kesällä, on lämmintä.	☐	☐

1. _____	11. _____
2. _____	12. _____
3. _____	13. _____
4. _____	14. _____
5. _____	15. _____
6. _____	16. _____
7. _____	17. _____
8. _____	18. _____
9. _____	19. _____
10. _____	20. _____

/20p

TUEN TARPEEN TUNNISTAMINEN

LUKEMISEN JA KIRJOITTAMISEN RYHMÄARVIOINTI TOINEN LUOKKA – SYKSY

Esitysohjeet opettajalle

ARVIOINNIN YLEISIÄ PERIAATTEITA

- ▶ Tutustu ennen tehtävien esittämistä ohjeisiin ja materiaaliin sekä tarkista, että sinulla on kaikki arviointiin tarvittavat välineet käytössäsi.
- ▶ Huolehdi arviointitilanteen rauhallisuudesta ja että aikaa on varattu riittävästi.
- ▶ Ryhmässä olevien lasten taitoerot luku- ja kirjoitustaidossa voivat vaihdella paljon. Osalle lapsista tehtävät voivat olla helppoja ja toisille haasteellisia. Tehtävien alussa lapsille kerrotaankin, että kaikkea ei tarvitse vielä osata. Kannusta heitä silti yrittämään parhaansa.
- ▶ Muista kertoa tilanteen alussa, mitä tulee tapahtumaan. Kannusta keskittymään.
- ▶ Tee tehtävät ohjeiden mukaan ja annetussa järjestyksessä.
- ▶ Älä anna vihjeitä oikeista vastauksista.

Lapsen henkilötietoja sisältäviä lomakkeita tulee säilyttää huolellisesti henkilötietolain edellyttämällä tavalla.

Ohjeita ryhmäarviointiin:

Järjestä tila niin, etteivät lapset voi katsoa vastauksia toisiltaan.

Monivalintatehtävissä älä kehota lapsia arvaamaan vaan pyydä valitsemaan vaihtoehdot, jonka hän uskoo olevan oikea, vaikkei hän olisikaan aivan varma oikeasta vastauksesta.

Tarkista, että lapset ovat ymmärtäneet tehtävän idean ja sen miten vastaukset merkitään vastauspaperiin. Voit tarvittaessa toistaa ohjeen, jos joku lapsista pyytää sitä.

PISTEITYSOHJEET

Jokaisesta oikeasta vastauksesta saa yhden pisteen ja väärästä vastauksesta nolla pistettä. Jos lapsi on merkinnyt kaksi vastausta samaan tehtävään, vastaus tulkitaan vääräksi. Vastaamattomasta kohdasta annetaan myös nolla pistettä.

1. Lukusujuvuustehtävässä yritetyistä kohdista vähennetään virheelliset ja tyhjät kohdat:

yritetyt lkm _____ - virheelliset lkm _____ - tyhjät lkm _____ = _____ p

2. Sanelukirjoittamistehtävässä seuraavia puutteita ei katsota virheiksi:

- ä-, ö- tai i-pisteiden puuttuminen
- t- viivojen puuttuminen
- kirjainten peilikuvat, rotaatiot

ARVIOINNIN SUORITTAMINEN JA KESTO:

Ryhmäarvioinnin tekeminen kestää noin 20-30 min.

Sanelukirjoitus tehdään opettajajohtoisesti siten, että ryhmä tekee jokaisen tehtävän yhtä aikaa ja opettaja päättää, milloin siirrytään eteenpäin. Seuraa tilannetta ja anna kaikille aikaa vastata. Pidä kuitenkin huolta, ettei arviointitilanne veny turhan pitkäksi ja nopeimmat lapset eivät kyllästy odottamiseen. **Huolehdi myös, että kaikki huomaavat kääntää sivua lukusujuvuustehtävässä.**

Halutessasi voit käyttää AV-laitteita tehtävien ohjeistuksessa.

Tarvittavat välineet:

Lapsella: lapsen tehtävälomake, kynä ja pyyhekumi (Huom! Pyyhekumia ei kuitenkaan tarvita vielä Lukusujuvuuden tehtävässä 1 vaan vasta Sanelukirjoittamisen tehtävässä 2).

Opettajalla: nämä esitysohjeet, lapsen tehtävälomake (avuksi ohjeistukseen) sekä **sekuntikello**. Lisäksi kannattaa varata kyniä lyijyn katkeamisen yms. varalle.

Esitysohjeet:

Ryhmälle esitettävät ohjeet on kirjoitettu *lihavoidulla ja kursivoidulla*. Opasta lapsia tarvittaessa tehtävälomakkeen täyttämässä sivuvihjeiden avulla (kuvat lapsen paperissa oikeassa yläkulmassa).

Lasten valmistaminen tehtäviin arviointitilanteen alussa: ***Nyt tehdään muutamia tehtäviä. Kerron tehtävän alussa ohjeen. Osa tehtävistä voi tuntua helpoilta, osa vaikeilta. Kaikkia sinun ei tarvitse vielä osata, mutta tee niin hyvin kuin osaat. Jos et kuullut tai et muista, nosta käsi ylös, niin sanon ohjeen uudelleen. Tee omaa tehtävääsi hiljaa, älä katso toisten papereita äläkä sano vastauksia ääneen.***

Aloitetaan. Kirjoita oma nimesi tälle (näytä) viivalle. Kirjoita seuraavalle viivalle luokkasi (näytä). Kirjoita vielä seuraavalle viivalle (näytä) päivämäärä tämän mallin mukaan (näytä kirjoittamasi malli).

1. LUKUSUJUUVUUS

 Tässä tehtävässä luetaan lauseita. Osa niistä on ihan hölynpölyä eli se, mitä joissakin lauseissa väitetään, ei pidä paikkaansa. Sinun tehtävänäsi on päättää, pitääkö lause paikkaansa vai ei.

Tehdään muutama harjoitus. Kuka lukisi ensimmäisen lauseen ääneen? (Anna jonkun oppilaista lukea). Pitääkö se paikkaansa, että kaakaota voi juoda? (Anna jonkun oppilaista vastata). Kyllä, se pitää paikkaansa. Näet jokaisen lauseen jälkeen oikein- ja väärinmerkin. Oikeinmerkki rastitetaan, kun lause on oikein tai pitää paikkaansa. Väärinmerkki rastitetaan, kun lause on väärin. Mitä pitää siis tehdä tämän ensimmäisen lauseen kohdalla? (Anna jonkun oppilaista vastata). Kyllä, pitää rastittaa O. Käy toinen esimerkkilause samalla tavalla lasten kanssa läpi.

Jos haluat vaihtaa vastauksen, älä käytä pyyhekumia, koska aikaa on vähän. Sutta väärä vastaus ja rastita oikea vastaus. Näin: (näytä kalvolla kolmannen väittämän kohdalla suttaaminen ja rastittaminen).

No niin, ovatko kaikki valmiina? Seuraavilla sivuilla on paljon lauseita. Sinun pitää jokaisen lauseen jälkeen rastittaa oikein- tai väärinmerkki sen mukaan, pitääkö lause paikkaansa vai ei. Työskentele niin nopeasti kuin mahdollista. Kaikkia lauseita on vaikea saada valmiiksi, sillä aikaa on kolme minuuttia. Tehtävässä pitää kuitenkin olla huolellinen ja tarkka, sillä vain oikeat vastaukset hyväksytään. Jos joku lause on hankala, siirry seuraavaan. Huomaathan, että tässä on yhteensä kolme sivua lauseita (näytä eri sivut). Kun olet tehnyt yhden sivun valmiiksi, käännä heti seuraava sivu ja jatkaa siitä. Onko kysyttävää? Ok, tehtävä alkaa....NYT

Aloita ajanotto. Seuraa, että lapset ovat ymmärtäneet tehtävän idean ja tekevät sivu kerrallaan. Täsmälleen 180 sekunnin (3 min) jälkeen:Nyt aika loppui. Voit laittaa kynän pois.

2. SANELUKIRJOITUS

Nyt kirjoitetaan sanoja. Kirjoita sanat niin hyvin kuin osaat viivalle numeron viereen (näytä). Sanon jokaisen sanan kahteen kertaan, kuuntele tarkasti. Lue sanat selkeästi ja odota, että kaikki ovat ehtineet kirjoittaa ennen seuraavaan siirtymistä.

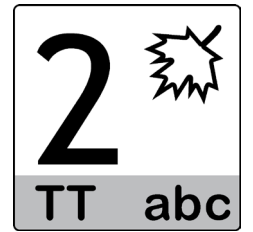
TEHTÄVÄT: Kirjoita numeron 1 viereen liemi.....liemi

Kirjoita numeron 2 viereen vappu....vappu...jne....

	sana
1.	liemi
2.	vappu
3.	kyynel
4.	peikko
5.	silmä
6.	portti
7.	myrsky
8.	sohva
9.	hanki
10.	rengas
11.	banaani
12.	traktori
13.	musiikki
14.	sammakko
15.	veikkaus
16.	strutsi
17.	puolukka
18.	kommellus
19.	kääretorttu
20.	ruokakauppa

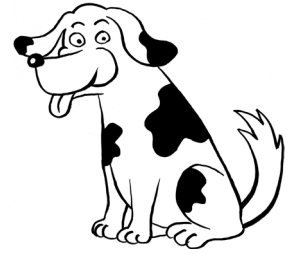

LUKEMISEN YKSILÖARVIOINTI
TOINEN LUOKKA – SYKSY

Tehtävämateriaali

os	viike	tylinä
ry	toida	ömpärä
la	ruovo	ummuton
om	eelto	ohteena
nee	yitty	juratsa
sou	ointi	jolkala
aal	kippe	miilera
uin	juspa	nirukas
jup	pölve	oiskare
tös	enkke	eistalli
ont	yrttä	aksonttu
ark	tyrppy	teejaro
tään	pohdat	hoppilus
rois	tarses	kyttynen
pyrs	ymmel	eljakko
tulp	kistaa	muisala
ive	silkaa	äämetys
öli	vyystö	kolpatu
iko	taarme	vekaasi
vysy	raitso	mellikas
asto	miisus	juuvikko
etus	täikky	tormokko
eman	kiirtyy	syymyinen
imot	marous	horvehdus
jonu	vyrski	noittamo
törä	korttaa	jesennus
jeki	sengaus	hornustaa
rives	veiraus	syrkkelö
nepos	etava	joiksetin
sitaa	pusema	meispautus

KOIRA

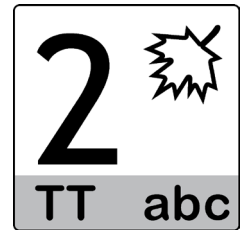
Koirat kuuluvat koiraeläinten heimoon. Niiden vilttejä sukulaisia ovat sudet, ketut ja kojootit. Tuhansia vuosia sitten osa susista kesyyntyi, ja niistä kehittyi pikku hiljaa koiria. Koiria on kasvatettu esimerkiksi paimentamiseen, vahtimiseen ja metsästykseseen. Ne voivat toimia opaskoirina, suojelukoira ja pelastuskoira. Koiran kanssa voi myös harrastaa erilaisia asioita. Sitä voi kouluttaa tai viedä koiranäyttelyyn. Koiran kanssa voi myös metsästä, harrastaa vesipelastusta ja vaikka tanssia. Koira on älykäs eläin. Se oppii tulkitsemaan ihmisen eleitä. Myös ihmiset voivat oppia tulkitsemaan koiran viestintää.

Koiran voi hankkia joko pentuna tai täysikasvuisena. Koiranpentu opetetaan ja koulutetaan itse alusta lähtien. Se tarvitsee paljon yhdessäoloa ja hoivaa. Jos haluaa ottaa aikuisen hylätyn koiran lemmikikseen, koiran voi saada löytöeläimille tarkoitetusta tarhasta. Koiraa hankittaessa on hyvä selvittää eri rotujen ominaisuuksia. Toiset rodut tarvitsevat enemmän hoitoa tai liikuntaa ja tekemistä kuin toiset. Jotkut koirarodut ovat kovia haukkumaan. Ennen koiran valitsemista onkin hyvä miettiä, millaisia toiveita itsellä on.

Koiraa hoidetaan, jotta se pysyisi hyväkuntoisena ja tyytyväisenä. Koiran turkki harjataan, jotta sen iho pysyisi kunnossa. Turkinhoitoon kuuluu pesu ja turkin pitäminen siistinä ja takuttomana. Koira on lihansyöjä. Siksi täytyy tarkistaa, että ruoka sisältää riittävästi lihaa. Koirille on olemassa useita erilaisia koiranruokia. Ravinnon perustana on usein kuivamuona, jota saa kaupasta. Kuivamuonan sekaan voi lisätä vettä, piimää, lihaa tai kanaa. Ruuan määrä riippuu siitä, kuinka paljon koira liikkuu ja kuinka vanha se on. Koiralle voi antaa myös luita syötäväksi. Niiden järsiminen puhdistaa samalla koirien hampaita. Kotona koiralle järjestetään rauhallinen paikka, jossa sitä ei häiritä. Siellä se voi nukkua rauhassa. Kun koiraa hoitaa huolellisesti, siitä saa uskollisen lemmikin ja kaverin.

TUEN TARPEEN TUNNISTAMINEN

LUKEMISEN JA KIRJOITTAMISEN YKSILÖARVIOINTI TOINEN LUOKKA – SYKSY

Esitysohjeet ja kirjaamislomake opettajalle

ARVIOINNIN YLEISIÄ PERIAATTEITA

- ▶ Tutustu ennen tehtävien esittämistä ohjeisiin ja materiaaliin sekä tarkista, että sinulla on kaikki arviointiin tarvittavat välineet käytössäsi.
- ▶ Huolehdi arviointitilanteen rauhallisuudesta ja että aikaa on varattu riittävästi.
- ▶ Ryhmässä olevien lasten taitoerot luku- ja kirjoitustaidossa voivat vaihdella paljon. Osalle lapsista tehtävät voivat olla helppoja ja toisille haasteellisia. Tehtävien alussa lapsille kerrotaankin, että kaikkea ei tarvitse vielä osata. Kannusta heitä silti yrittämään parhaansa.
- ▶ Muista kertoa tilanteen alussa, mitä tulee tapahtumaan.
- ▶ Tee tehtävät ohjeiden mukaan ja annetussa järjestyksessä.
- ▶ Älä anna vihjeitä oikeista vastauksista.

Lapsen henkilötietoja sisältäviä lomakkeita tulee säilyttää huolellisesti henkilötietolain edellyttämällä tavalla.

Ohjeita yksilöarviointiin:

Huolehdi, että voitte tehdä tehtäviä rauhallisessa paikassa ilman keskeytyksiä ja taustääniä.

Kannusta lasta keskittymään tehtäviin. Jos keskittyminen ei onnistu, harkitse tehtävien tekemistä toisella kertaa.

Anna lapselle aikaa miettiä vastausta.

Anna neutraalia palautetta (esim. Oletko valmis, hyvä, mennään eteenpäin).

Lapsen spontaanit korjaukset hyväksytään.

Arvioinnin suorittaminen ja kesto:

Yksilöarviointi tehdään tarvittaessa ryhmäarvioinnin jälkeen. Arviointihetki kestää noin 5-7 min yhtä lasta kohden.

Tarvittavat välineet:

Lapsella: lukemisen yksilömateriaali (=sanalista ja teksti).

Opettajalla: nämä esitysohjeet (toimivat samalla myös kirjaamislomakkeena) sekä sekuntikello. Sivusta 2 ja 3 otetaan tarvittava määrä kopioita lasten lukumäärän mukaan.

PISTEITYSOHJEET

Jokaisesta oikein luetusta sanasta ja itse oikeaksi korjatusta sanasta annetaan yksi piste. Tehtävän kokonaispistemäärä lasketaan vähentämällä kaikista luetuista sanoista väärin luetut sanat.

NIMI:

LUOKKA/RYHMÄ:

PVM:

1. MERKITYKSETTÖMIEN SANOJEN LUKEMINEN (LUKUNOPEUS JA -TARKKUUS)

Lue näitä keksittyjä tavuja ja sanoja ääneen. Lue niin nopeasti ja tarkasti kuin osaat. Sanon sinulle, kun voit lopettaa. Aloita tästä ja lue lista alas asti (näytä sormella suunta alaspäin). Lue sitten heti seuraava lista (näytä) ja sen jälkeen seuraava (näytä). Jos et osaa lukea jotain sanaa, jätä se väliin ja jatka eteenpäin. Jos teet virheen, korjaa se. Voit seurata sanoja sormella, jos haluat. Oletko valmis? Voit aloittaa nyt (laita paperi lapsen eteen ja aloita ajanotto).

Ota sekuntikellolla aikaa 60 sekunnin ajan ja ajan umpeuduttua pyydä lasta lopettamaan. Älä korjaa virheitä tai keskeytä lukemista. Jos lapsi jää miettimään yksittäistä sanaa (yli 3 s ajaksi), kehota yrittämään seuraavaa. Spontaanit korjaukset hyväksytään oikeiksi.

- Lukemisen aikana merkitse merkinnät -sarakeeseen: lukematta jätetyt sanat viivalla (--).
- Väärin luetut sanat väärinmerkillä (✓) ja kirjaa väärä sana (esim. ”yity” yitty-sanan tilalla).
- Ajan umpeuduttua merkitse viimeinen luettu sana hakasulkeella (]).

	epäsana	merkinnät		epäsana	merkinnät		epäsana	merkinnät
1	os		31	viike		61	tylinä	
2	ry		32	toida		62	ömpärä	
3	la		33	ruovo		63	ummuton	
4	om		34	eelto		64	ohtena	
5	nee		35	yitty		65	juratsa	
6	sou		36	ointi		66	jolkala	
7	aal		37	kippe		67	miilera	
8	uin		38	juspa		68	nirukas	
9	jup		39	pölve		69	oiskare	
10	tös		40	enkke		70	eistalli	
11	ont		41	yrttä		71	aksonttu	
12	ark		42	tyrppy		72	teejaro	
13	tään		43	pohdat		73	hoppilus	
14	rois		44	tarses		74	kyttynen	
15	pyrs		45	ymmel		75	eljakko	
16	tulp		46	kistaa		76	muisala	
17	ive		47	silkaa		77	äämetys	
18	öli		48	vyystö		78	kolpatu	
19	iko		49	taarme		79	vekaasi	
20	vysy		50	raitso		80	mellikas	
21	asto		51	miisus		81	juuvikko	
22	etus		52	täikky		82	tormokko	
23	eman		53	kiirtyy		83	syymyinen	
24	imot		54	marous		84	horvehdus	
25	jonu		55	vyrski		85	noittamo	
26	töra		56	korttaa		86	jesennus	
27	jeki		57	sengaus		87	hornustaa	
28	rives		58	veiraus		88	syrkkelo	
29	nepos		59	etava		89	joiksetin	
30	sitaa		60	pusema		90	meispautus	

Pisteitys: Jokaisesta oikein luetusta sanasta ja itse oikeaksi korjatusta sanasta annetaan yksi piste.

kaikki sanat _____ - virheet _____ = oikein luetut sanat _____ p/90 p

2. TEKSTIN LUKEMINEN

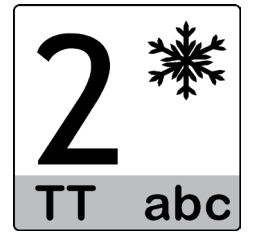
Lue minulle tätä tarinaa. Lue niin nopeasti ja tarkasti kuin osaat. Sanon sinulle, kun voit lopettaa. Aloita tästä otsikosta (näytä otsikko ja aloita ajanotto lapsen aloittaessa). Ota sekuntikellolla aikaa 90 sekuntia ja ajan umpeuduttua pyydä lasta lopettamaan. Älä korjaa virheitä tai keskeytä lukemista. Lukemisen aikana merkitse:

- Merkitse viimeinen luettu sana 90 s kohdalla] -merkillä.
- Väärin luetut sanat: kirjoita väärä sana kohdesanan yläpuolelle.
- Hyppää sanan/sanoja eteen- tai taaksepäin: merkitse nuolella lähtö- ja paluusana.
- Jos lapsi luki tekstin loppuun ennen 90 s aikarajaa, merkitse lopetusaika ylös.

Koira	1
Koirat kuuluvat koiraeläinten heimoon. Niiden villejä sukulaisia ovat sudet, ketut ja kojootit. Tuhansia vuosia sitten osa susista kesyyntyi, ja niistä kehittyi pikku hiljaa koiria. Koiria on kasvatettu esimerkiksi paimentamiseen, vahtimiseen ja metsästykseen. Ne voivat toimia opaskoirina, suojelukoirina ja pelastuskoirina. Koiran kanssa voi myös harrastaa erilaisia asioita. Sitä voi kouluttaa tai viedä koiranäyttelyyn. Koiran kanssa voi myös metsästää, harrastaa vesipelastusta ja vaikka tanssia. Koira on älykäs eläin. Se oppii tulkitsemaan ihmisen eleitä. Myös ihmiset voivat oppia tulkitsemaan koiran viestintää.	10 21 30 38 48 58 69 78 79
Koiran voi hankkia joko pentuna tai täysikasvuisena. Koiranpentu opetetaan ja koulutetaan itse alusta lähtien. Se tarvitsee paljon yhdessäoloa ja hoivaa. Jos haluaa ottaa aikuisen hylätyn koiran lemmikikseen, koiran voi saada löytöeläimille tarkoitettusta tarhasta. Koiraa hankittaessa on hyvä selvittää eri rotujen ominaisuuksia. Toiset rodut tarvitsevat enemmän hoitoa tai liikuntaa ja tekemistä kuin toiset. Jotkut koirarodut ovat kovia haukkumaan. Ennen koiran valitsemista onkin hyvä miettiä, millaisia toiveita itsellä on.	87 97 107 116 124 135 144 146
Koiraa hoidetaan, jotta se pysyisi hyväkuntoisena ja tyytyväisenä. Koiran turkki harjataan, jotta sen iho pysyisi kunnossa. Turkinhoitoon kuuluu pesu ja turkin pitäminen siistinä ja takuttomana. Koira on lihansyöjä. Siksi täytyy tarkistaa, että ruoka sisältää riittävästi lihaa. Koirille on olemassa useita erilaisia koiranruokia. Ravinnon perustana on usein kuivamuona, jota saa kaupasta. Kuivamuonan sekaan voi lisätä vettä, piimää, lihaa tai kanaa. Ruuan määrä riippuu siitä, kuinka paljon koira liikkuu ja kuinka vanha se on. Koiralle voi antaa myös luita syötäväksi. Niiden järsiminen puhdistaa samalla koirien hampaita. Kotona koiralle järjestetään rauhallinen paikka, jossa sitä ei häiritä. Siellä se voi nukkua rauhassa. Kun koiraa hoitaa huolellisesti, siitä saa uskollisen lemmikin ja kaverin.	155 165 176 186 195 205 218 228 237 249 254

Pisteitys: Jokaisesta oikein luetusta sanasta ja itse oikeaksi korjatusta sanasta annetaan yksi piste.

kaikki sanat _____ - virheet _____ = oikein luetut sanat _____ p/254p

LUKEMISEN JA KIRJOITTAMISEN RYHMÄARVIOINTI
TOINEN LUOKKA – TALVI

Tehtävät

Nimi: _____

Luokka/ryhmä: _____

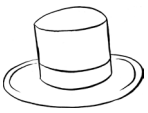
Päivämäärä: _____

Harjoitus:

Kaakaota voi juoda.	☐	☐
Kalat osaavat puhua.	☐	☐
Mansikat ovat punaisia.	☐	☐

Pisteitys: yritetyt lkm _____ -virheelliset lkm _____ - tyhjät lkm _____ = _____ p.

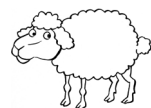

Ruoho on vihreää.	☐	☐
Kultakalat osaavat ommella.	☐	☐
Porkkanat ovat mustia.	☐	☐
Lampaat osaavat määkiä.	☐	☐
Palomies sammuttaa paloja.	☐	☐
Höyhen on painava.	☐	☐
Apinat osaavat kiipeillä.	☐	☐
Linnuilla on housut.	☐	☐
Miekka on terävä.	☐	☐
Pyörällä voi ajaa.	☐	☐
Linnulla on kaksi nokkaa.	☐	☐
Norsu on iso eläin.	☐	☐
Lepakot lentävät yöllä.	☐	☐
Postissa lähetetään paketteja.	☐	☐
Persikat kasvavat sormista.	☐	☐
Kuorma-auto on ajamista varten.	☐	☐
Kaikki leijat ovat keltaisia.	☐	☐
Villatakki on vaate.	☐	☐
Pitkässä junassa on paljon vaunuja.	☐	☐
Pusero on ruokalaji.	☐	☐
Hyppynarulla voi hyppiä.	☐	☐
Linnut tarvitsevat mehua lentääkseen.	☐	☐
Korvalla voi tarttua.	☐	☐
Perunoita imetään pillillä.	☐	☐

Jos kännykän pudottaa pyörätielle, se voi mennä rikki.	☐	☐
Suksilla voi hiihtää.	☐	☐
Kävelykepillä voi uida.	☐	☐
Ihmisillä on sormet polvessa.	☐	☐
Käymme kirjastossa, jotta voisimme lukea kirjoja.	☐	☐
Nenällä voi haistaa.	☐	☐
Rantapallot on täytetty purkalla.	☐	☐
Varpaista kasvaa puita.	☐	☐
Norsut ovat suurempia kuin muurahaiset.	☐	☐
Leivänpaahtimella paahdetaan leipää.	☐	☐
Helikopteri kulkee korkeammalla kuin vene.	☐	☐
Kameraa käytetään siivoamiseen.	☐	☐
Lampaalla on pehmeä turkki.	☐	☐
Pakkasella tulee aina kuuma.	☐	☐
Postimerkkiä käytetään kirjeen lähettämiseen.	☐	☐
Kahvinkeitimestä tulee mehua.	☐	☐
Sääennuste annetaan postikortilla.	☐	☐
Kun televisio menee rikki, se viedään korjattavaksi.	☐	☐
Kaikki opettajat asuvat hevostallissa.	☐	☐
Ruisleipä tehdään lihapullista.	☐	☐
Metsässä kasvaa monenlaisia puita.	☐	☐
Seinäkello näyttää, kuinka painava jokin on.	☐	☐
Mopo on pienempi kuin kuorma-auto.	☐	☐
Kahvi on kuumempaa kuin jäätelö.	☐	☐

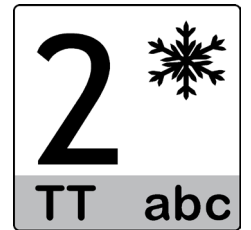

Kirjastoon mennään nukkumaan.	☐	☐
Naurava ihminen on vihainen.	☐	☐
Pesukoneeseen laitetaan koulukirjoja.	☐	☐
Jotkut linnut pelkäävät kissoja.	☐	☐
Aamupala syödään peräkärystä.	☐	☐
Kesällä sataa aina lunta.	☐	☐
Jos paidasta irtoaa nappi, tilalle ommellaan uusi.	☐	☐
Makkarakeittoa syödään haravalla.	☐	☐
Jääkiekkoilija tarvitsee mailaa pelaamiseen.	☐	☐
Vaatteet riisutaan ennen nukkumaan menoa.	☐	☐
Leivänpaahtimella harjataan hiukset.	☐	☐
Likapyykit pestään ruohonleikkurilla.	☐	☐
Lyijykynä on pienempi kuin tietokone.	☐	☐
Kun tiputtaa tiiliskiven katolta, se putoaa alas.	☐	☐
Lukujärjestyksessä kerrotaan, kuka on paras kaverisi.	☐	☐
Hyppynarua säilytetään astianpesukoneessa.	☐	☐
Rikkinäinen televisio korjataan kioskillä.	☐	☐
Kun polkupyörä menee rikki, sillä ei voi pyöräillä.	☐	☐
Mittaamalla voi tietää, miltä jokin tuoksuu.	☐	☐
Pakastimessa on kuumempaa kuin mikrouunissa.	☐	☐
Mäkeä voi laskea paremmin pulkalla kuin kenkälaatikolla.	☐	☐
Kun aurinko paistaa päivällä, on valoisaa.	☐	☐

1. _____	11. _____
2. _____	12. _____
3. _____	13. _____
4. _____	14. _____
5. _____	15. _____
6. _____	16. _____
7. _____	17. _____
8. _____	18. _____
9. _____	19. _____
10. _____	20. _____

/20p

TUEN TARPEEN TUNNISTAMINEN

LUKEMISEN JA KIRJOITTAMISEN RYHMÄARVIOINTI TOINEN LUOKKA – TALVI

Eesitysohjeet opettajalle

ARVIOINNIN YLEISIÄ PERIAATTEITA

- ▶ Tutustu ennen tehtävien esittämistä ohjeisiin ja materiaaliin sekä tarkista, että sinulla on kaikki arviointiin tarvittavat välineet käytössäsi.
- ▶ Huolehdi arviointitilanteen rauhallisuudesta ja että aikaa on varattu riittävästi.
- ▶ Ryhmässä olevien lasten taitoerot luku- ja kirjoitustaidossa voivat vaihdella paljon. Osalle lapsista tehtävät voivat olla helppoja ja toisille haasteellisia. Tehtävien alussa lapsille kerrotaankin, että kaikkea ei tarvitse vielä osata. Kannusta heitä silti yrittämään parhaansa.
- ▶ Muista kertoa tilanteen alussa, mitä tulee tapahtumaan. Kannusta keskittymään.
- ▶ Tee tehtävät ohjeiden mukaan ja annetussa järjestyksessä.
- ▶ Älä anna vihjeitä oikeista vastauksista.

Lapsen henkilötietoja sisältäviä lomakkeita tulee säilyttää huolellisesti henkilötietolain edellyttämällä tavalla.

Ohjeita ryhmäarviointiin:

Järjestä tila niin, etteivät lapset voi katsoa vastauksia toisiltaan.

Monivalintatehtävissä älä kehota lapsia arvaamaan vaan pyydä valitsemaan vaihtoehdot, jonka hän uskoo olevan oikea, vaikei hän olisikaan aivan varma oikeasta vastauksesta.

Tarkista, että lapset ovat ymmärtäneet tehtävän idean ja sen miten vastaukset merkitään vastauspaperiin. Voit tarvittaessa toistaa ohjeen, jos joku lapsista pyytää sitä.

PISTEITYSOHJEET

Jokaisesta oikeasta vastauksesta saa yhden pisteen ja väärästä vastauksesta nolla pistettä. Jos lapsi on merkinnyt kaksi vastausta samaan tehtävään, vastaus tulkitaan vääräksi. Vastaamattomasta kohdasta annetaan myös nolla pistettä.

1. Lukusujuvuustehtävässä yritetyistä kohdista vähennetään virheelliset ja tyhjät kohdat:

yritetyt lkm _____ - virheelliset lkm _____ - tyhjät lkm _____ = _____ p

2. Sanelukirjoittamistehtävässä seuraavia puutteita ei katsota virheiksi:

- ä-, ö- tai i-pisteiden puuttuminen
- t- viivojen puuttuminen
- kirjainten peilikuvat, rotaatiot

ARVIOINNIN SUORITTAMINEN JA KESTO:

Ryhmäarvioinnin tekeminen kestää noin 20-30 min.

Sanelukirjoitus tehdään opettajajohtoisesti siten, että ryhmä tekee jokaisen tehtävän yhtä aikaa ja opettaja päättää, milloin siirrytään eteenpäin. Seuraa tilannetta ja anna kaikille aikaa vastata. Pidä kuitenkin huolta, ettei arviointitilanne veny turhan pitkäksi ja nopeimmat lapset eivät kyllästy odottamiseen. **Huolehdi myös, että kaikki huomaavat kääntää sivua lukusujuvuustehtävässä.**

Halutessasi voit käyttää AV-laitteita tehtävien ohjeistuksessa.

Tarvittavat välineet:

Lapsella: lapsen tehtävälomake, kynä ja pyyhekumi (Huom! Pyyhekumia ei kuitenkaan tarvita vielä Lukusujuvuuden tehtävässä 1 vaan vasta Sanelukirjoittamisen tehtävässä 2).

Opettajalla: nämä esitysohjeet, lapsen tehtävälomake (avuksi ohjeistukseen) sekä **sekuntikello**. Lisäksi kannattaa varata kyniä lyijyn katkeamisen yms. varalle.

Esitysohjeet:

Ryhmälle esitettävät ohjeet on kirjoitettu *lihavoidulla ja kursivoidulla*. Opasta lapsia tarvittaessa tehtävälomakkeen täyttämässä sivuvihjeiden avulla (kuvat lapsen paperissa oikeassa yläkulmassa).

Lasten valmistaminen tehtäviin arviointitilanteen alussa: ***Nyt tehdään muutamia tehtäviä. Kerron tehtävän alussa ohjeen. Osa tehtävistä voi tuntua helpoilta, osa vaikeilta. Kaikkia sinun ei tarvitse vielä osata, mutta tee niin hyvin kuin osaat. Jos et kuullut tai et muista, nosta käsi ylös, niin sanon ohjeen uudelleen. Tee omaa tehtävääsi hiljaa, älä katso toisten papereita äläkä sano vastauksia ääneen.***

Aloitetaan. Kirjoita oma nimesi tälle (näytä) viivalle. Kirjoita seuraavalle viivalle luokkasi (näytä). Kirjoita vielä seuraavalle viivalle (näytä) päivämäärä tämän mallin mukaan (näytä kirjoittamasi malli).

1. LUKUSUJUUVUUS

 Tässä tehtävässä luetaan lauseita. Osa niistä on ihan hölynpölyä eli se, mitä joissakin lauseissa väitetään, ei pidä paikkaansa. Sinun tehtävänäsi on päättää, pitääkö lause paikkaansa vai ei.

Tehdään muutama harjoitus. Kuka lukisi ensimmäisen lauseen ääneen? (Anna jonkun oppilaista lukea). **Pitääkö se paikkaansa, että kaakaota voi juoda?** (Anna jonkun oppilaista vastata). **Kyllä, se pitää paikkaansa. Näet jokaisen lauseen jälkeen oikein- ja väärinmerkin. Oikeinmerkki rastitetaan, kun lause on oikein tai pitää paikkaansa. Väärinmerkki rastitetaan, kun lause on väärin. Mitä pitää siis tehdä tämän ensimmäisen lauseen kohdalla?** (Anna jonkun oppilaista vastata). **Kyllä, pitää rastittaa O.** Käy toinen esimerkkilause samalla tavalla lasten kanssa läpi.

Jos haluat vaihtaa vastauksen, älä käytä pyyhekumia, koska aikaa on vähän. Sutta väärä vastaus ja rastita oikea vastaus. Näin: (näytä kalvolla kolmannen väittämän kohdalla suttaaminen ja rastittaminen).

No niin, ovatko kaikki valmiina? Seuraavilla sivuilla on paljon lauseita. Sinun pitää jokaisen lauseen jälkeen rastittaa oikein- tai väärinmerkki sen mukaan, pitääkö lause paikkaansa vai ei. Työskentele niin nopeasti kuin mahdollista. Kaikkia lauseita on vaikea saada valmiiksi, sillä aikaa on kolme minuuttia. Tehtävässä pitää kuitenkin olla huolellinen ja tarkka, sillä vain oikeat vastaukset hyväksytään. Jos joku lause on hankala, siirry seuraavaan. Huomaathan, että tässä on yhteensä kolme sivua lauseita (näytä eri sivut). Kun olet tehnyt yhden sivun valmiiksi, käännä heti seuraava sivu ja jatkaa siitä. Onko kysyttävää? Ok, tehtävä alkaa....NYT

Aloita ajanotto. Seuraa, että lapset ovat ymmärtäneet tehtävän idean ja tekevät sivu kerrallaan. Täsmälleen 180 sekunnin (3 min) jälkeen:Nyt aika loppui. Voit laittaa kynän pois.

2. SANELUKIRJOITUS

Nyt kirjoitetaan sanoja. Kirjoita sanat niin hyvin kuin osaat viivalle numeron viereen (näytä). Sanon jokaisen sanan kahteen kertaan, kuuntele tarkasti. Lue sanat selkeästi ja odota, että kaikki ovat ehtineet kirjoittaa ennen seuraavaan siirtymistä.

TEHTÄVÄT: Kirjoita numeron 1 viereen suola.....suola

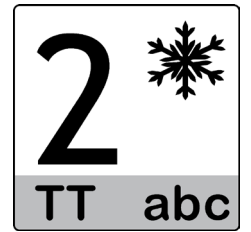
Kirjoita numeron 2 viereen reppu....reppu...jne....

	sana
1.	suola
2.	reppu
3.	kiitos
4.	muikku
5.	sulka
6.	tonttu
7.	tyrsky
8.	pahvi
9.	kenkä
10.	kangas
11.	bensiini
12.	prinssi
13.	pinaatti
14.	lennokki
15.	hyökkäys
16.	stressi
17.	mustikka
18.	temmellys
19.	vaatemerkki
20.	sienikeitto

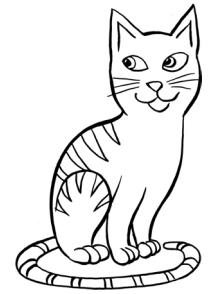

LUKEMISEN YKSILÖARVIOINTI

TOINEN LUOKKA – TALVI

Tehtävämateriaali

os	viike	tylinä
ry	toida	ömpärä
la	ruovo	ummuton
om	eelto	ohteena
nee	yitty	juratsa
sou	ointi	jolkala
aal	kippe	miilera
uin	juspa	nirukas
jup	pölve	oiskare
tös	enkke	eistalli
ont	yrttä	aksonttu
ark	tyrppy	teejaro
tään	pohdat	hoppilus
rois	tarses	kyttynen
pyrs	ymmel	eljakko
tulp	kistaa	muisala
ive	silkaa	äämetys
öli	vyystö	kolpatu
iko	taarme	vekaasi
vysy	raitso	mellikas
asto	miisus	juuvikko
etus	täikky	tormokko
eman	kiirtyy	syymyinen
imot	marous	horvehdus
jonu	vyrski	noittamo
törä	korttaa	jesennus
jeki	sengaus	hornustaa
rives	veiraus	syrkkelö
nepos	etava	joiksetin
sitaa	pusema	meispautus

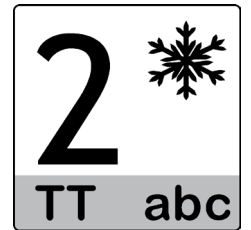
KISSA

Kissoja on ollut ihmisten lemmikkinä tuhansien vuosien ajan. Kissat ovat olleet tarpeellisia, koska ne ovat pyydystäneet hiiriä ja rottia. Kissojen turkissa voi olla monenlaisia värejä ja kuvioita. Turkki voi olla myös raidallinen, täplikäs tai laikukas. Erilaisille väreille ja kuvioille on olemassa omat nimityksensä.

Hajuaisti on kissalle hyvin tärkeä. Se tunnistaa toiset kissat ja ihmiset hajun perusteella. Se myös jättää omaa hajuaan muiden kissojen haisteltavaksi. Viikset taas toimivat kissan tuntoeliminä. Niiden avulla se tunnistelee reittiään pimeässä. Kissa näkee yöllä paljon paremmin kuin ihminen. Se saalistaa luonnostaan öisin ja nukkuu päivisin. Öisin kissan vaarana on vain liikenne ja muut petoeläimet. Turvallisinta kissalle on, ettei se ulkoile omin päin. Kissaakin voi ulkoiluttaa valjaissa kuten koiraa. Silloin se pääsee ulkoilmaan turvallisesti. Kissa on tyytyväinen elämäänsä sisällä, jos se tottuu siihen pienestä pitäen. Sisällä se tarvitsee tarpeeksi tekemistä. Sille voi hankkia erilaisia leikkikaluja ja järjestää paikkoja kiipeilyyn. Kerrostalossa kissa voi katsella parvekkeelta tai ikkunalta ympäristön tapahtumia. Raapiminen on myös kissoille luontaista toimintaa. Sillä tavoin se merkitsee elinpiirinsä ja teroittaa kynsiään.

Vaikka kissat ovat itsenäisiä, ne tarvitsevat paljon hoitoa. Turkkia kammataan ja harjataan. Kissa haluaa myös itse pitää itsensä puhtaana, ja se käyttää paljon aikaa turkkinsa nuolemiseen. Kissa oppii turkkinsa puhdistamisen jo pentuna. Kissalle tarjotaan monipuolista ruokaa. Helpointa on ostaa laadukasta kissanruokaa kaupasta. Lisäksi kissalle voi antaa välillä vaikkapa jauhelihaa, kanaa tai kalaa. Kuivaruokaa voi olla kupissa koko ajan tarjolla. Näin se voi käydä syömässä silloin, kun on nälkäinen. Kissa on itsenäinen eläin, joka päättää itse, mitä haluaa tehdä. Se valitsee itse, kenen kanssa haluaa seurustella. Kissa on kuitenkin utelias ja haluaa osallistua ympäristön tapahtumiin.

TUEN TARPEEN TUNNISTAMINEN

LUKEMISEN JA KIRJOITTAMISEN YKSILÖARVIOINTI TOINEN LUOKKA – TALVI

Esitysohjeet ja kirjaamislomake opettajalle

ARVIOINNIN YLEISIÄ PERIAATTEITA

- ▶ Tutustu ennen tehtävien esittämistä ohjeisiin ja materiaaliin sekä tarkista, että sinulla on kaikki arviointiin tarvittavat välineet käytössäsi.
- ▶ Huolehdi arviointitilanteen rauhallisuudesta ja että aikaa on varattu riittävästi.
- ▶ Ryhmässä olevien lasten taitoerot luku- ja kirjoitustaidossa voivat vaihdella paljon. Osalle lapsista tehtävät voivat olla helppoja ja toisille haasteellisia. Tehtävien alussa lapsille kerrotaankin, että kaikkea ei tarvitse vielä osata. Kannusta heitä silti yrittämään parhaansa.
- ▶ Muista kertoa tilanteen alussa, mitä tulee tapahtumaan.
- ▶ Tee tehtävät ohjeiden mukaan ja annetussa järjestyksessä.
- ▶ Älä anna vihjeitä oikeista vastauksista.

Lapsen henkilötietoja sisältäviä lomakkeita tulee säilyttää huolellisesti henkilötietolain edellyttämällä tavalla.

Ohjeita yksilöarviointiin:

Huolehdi, että voitte tehdä tehtäviä rauhallisessa paikassa ilman keskeytyksiä ja taustääniä.

Kannusta lasta keskittymään tehtäviin. Jos keskittyminen ei onnistu, harkitse tehtävien tekemistä toisella kertaa.

Anna lapselle aikaa miettiä vastausta.

Anna neutraalia palautetta (esim. Oletko valmis, hyvä, mennään eteenpäin).

Lapsen spontaanit korjaukset hyväksytään.

Arvioinnin suorittaminen ja kesto:

Yksilöarviointi tehdään tarvittaessa ryhmäarvioinnin jälkeen. Arviointihetki kestää noin 5-7 min yhtä lasta kohden.

Tarvittavat välineet:

Lapsella: lukemisen yksilömateriaali (=sanalista ja teksti).

Opettajalla: nämä esitysohjeet (toimivat samalla myös kirjaamislomakkeena) sekä sekuntikello. Sivusta 2 ja 3 otetaan tarvittava määrä kopioita lasten lukumäärän mukaan.

PISTEITYSOHJEET

Jokaisesta oikein luetusta sanasta ja itse oikeaksi korjatusta sanasta annetaan yksi piste. Tehtävän kokonaispistemäärä lasketaan vähentämällä kaikista luetuista sanoista väärin luetut sanat.

1. MERKITYKSETTÖMIEN SANOJEN LUKEMINEN (LUKUNOPEUS JA -TARKKUUS)

Lue näitä keksittyjä tavuja ja sanoja ääneen. Lue niin nopeasti ja tarkasti kuin osaat. Sanon sinulle, kun voit lopettaa. Aloita tästä ja lue lista alas asti (näytä sormella suunta alaspäin). Lue sitten heti seuraava lista (näytä) ja sen jälkeen seuraava (näytä). Jos et osaa lukea jotain sanaa, jätä se väliin ja jatka eteenpäin. Jos teet virheen, korjaa se. Voit seurata sanoja sormella, jos haluat. Oletko valmis? Voit aloittaa nyt (laita paperi lapsen eteen ja aloita ajanotto).

Ota sekuntikellolla aikaa 60 sekunnin ajan ja ajan umpeuduttua pyydä lasta lopettamaan. Älä korjaa virheitä äläkä keskeytä tai kommentoi lukemista tehtävän aikana. Jos lapsi jää miettimään yksittäistä sanaa (yli 3 s ajaksi), kehota yrittämään seuraavaa. Spontaanit korjaukset hyväksytään oikeiksi.

Lukemisen aikana merkitse merkinnät -sarakeeseen:

- Väliin jätetyt sanat viivalla (–).
- Väärin luetut sanat väärinmerkillä (✓) ja kirjaa väärä sana (esim. ”yity” yitty-sanan tilalla).
- Ajan umpeuduttua merkitse viimeinen luettu sana hakasulkeella (]). Jos lapsi pääsee loppuun asti, merkitse ylös lopetusaika.

	epäsana	merkinnät		epäsana	merkinnät		epäsana	merkinnät
1	os		31	viike		61	tylinä	
2	ry		32	toida		62	ömpära	
3	la		33	ruovo		63	ummuton	
4	om		34	eelto		64	ohteena	
5	nee		35	yitty		65	juratsa	
6	sou		36	ointi		66	jolkala	
7	aal		37	kippe		67	miilera	
8	uin		38	juspa		68	nirukas	
9	jup		39	pölve		69	oiskare	
10	tös		40	enkke		70	eistalli	
11	ont		41	yrttä		71	aksonttu	
12	ark		42	tyrppy		72	teejaro	
13	tään		43	pohdat		73	hoppilus	
14	rois		44	tarses		74	kyttynen	
15	pyrs		45	yimmel		75	eljakko	
16	tulp		46	kistaa		76	muisala	
17	ive		47	silkaa		77	äämetys	
18	öli		48	vyystö		78	kolpatu	
19	iko		49	taarme		79	vekaasi	
20	vysy		50	raitso		80	mellikas	
21	asto		51	miisus		81	juuvikko	
22	etus		52	täikky		82	tormokko	
23	eman		53	kiirtyy		83	syymyinen	
24	imot		54	marous		84	horvehdus	
25	jonu		55	vyrski		85	noittamo	
26	töra		56	korttaa		86	jesennus	
27	jeki		57	sengaus		87	hornustaa	
28	rives		58	veiraus		88	syrkkelö	
29	nepos		59	etava		89	joiksetin	
30	sitaa		60	pusema		90	meispautus	

Pisteitys: Jokaisesta oikein luetusta sanasta ja itse oikeaksi korjatusta sanasta annetaan yksi piste.

kaikki sanat _____ - väliin jätetyt _____ - väärin luetut _____ = oikein luetut _____ p/90p

2. TEKSTIN LUKEMINEN

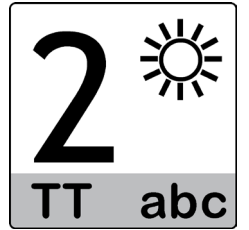
Lue minulle tätä tarinaa. Lue niin nopeasti ja tarkasti kuin osaat. Sanon sinulle, kun voit lopettaa. Aloita tästä otsikosta (näytä otsikko ja aloita ajanotto lapsen aloittaessa). Ota sekuntikellolla aikaa 90 sekuntia ja ajan umpeuduttua pyydä lasta lopettamaan. Älä korjaa virheitä tai keskeytä lukemista. Lukemisen aikana merkitse:

- Merkitse viimeinen luettu sana 90 s kohdalla] -merkillä.
- Väärin luetut sanat: alleviivaa.
- Väliin jääneet sanat: merkitse sulkeisiin väliin (eli lukematta) jätetyt sanat.
- Jos lapsi palaa takaisinpäin, vedä nuoli lähtösanansta siihen sanaan, johon lapsi palaa.
- Jos lapsi luki tekstin loppuun ennen 90 s aikarajaa, merkitse lopetusaika ylös.

Kissa	1
Kissoja on ollut ihmisten lemmikkinä tuhansien vuosien ajan. Kissat ovat olleet tarpeellisia, koska ne ovat pyydystäneet hiiriä ja rottia. Kissojen turkissa voi olla monenlaisia värejä ja kuvioita. Turkki voi olla myös raidallinen, täplikäs tai laikukas. Erilaisille väreille ja kuvioille on olemassa omat nimityksensä.	11 21 32 42 44
Hajuaisti on kissalle hyvin tärkeä. Se tunnistaa toiset kissat ja ihmiset hajun perusteella. Se myös jättää omaa hajuaan muiden kissojen haisteltavaksi. Viikset taas toimivat kissan tuntoeliminä. Niiden avulla se tunnustelee reittiään pimeässä. Kissa näkee yöllä paljon paremmin kuin ihminen. Se saalistaa luonnostaan öisin ja nukkuu päivisin. Öisin kissan vaarana on vain liikenne ja muut petoeläimet. Turvallisinta kissalle on, ettei se ulkoile omin päin. Kissaakin voi ulkoiluttaa valjaissa kuten koiraa. Silloin se pääsee ulkoilmaan turvallisesti. Kissa on tyytyväinen elämäänsä sisällä, jos se tottuu siihen pienestä pitäen. Sisällä se tarvitsee tarpeeksi tekemistä. Sille voi hankkia erilaisia leikkikaluja ja järjestää paikkoja kiipeilyyn. Kerrostalossa kissa voi katsella parvekkeelta tai ikkunalta ympäristön tapahtumia. Raapiminen on myös kissoille luontaista toimintaa. Sillä tavoin se merkitsee elinpiirinsä ja teroittaa kynsiään.	54 64 73 82 92 103 114 123 134 143 151 160 166
Vaikka kissat ovat itsenäisiä, ne tarvitsevat paljon hoitoa. Turkkia kammataan ja harjataan. Kissa haluaa myös itse pitää itsensä puhtaana, ja se käyttää paljon aikaa turkkinsa nuolemiseen. Kissa oppii turkkinsa puhdistamisen jo pentuna. Kissalle tarjotaan monipuolista ruokaa. Helpointa on ostaa laadukasta kissanruokaa kaupasta. Lisäksi kissalle voi antaa välillä vaikkapa jauhelihaa, kanaa tai kalaa. Kuivaruokaa voi olla kupissa koko ajan tarjolla. Näin se voi käydä syömässä silloin, kun on nälkäinen. Kissa on itsenäinen eläin, joka päättää itse, mitä haluaa tehdä. Se valitsee itse, kenen kanssa haluaa seurustella. Kissa on kuitenkin utelias ja haluaa osallistua ympäristön tapahtumiin.	175 185 195 203 213 223 235 247 257 260

Pisteitys: Jokaisesta oikein luetusta sanasta ja itse oikeaksi korjatusta sanasta annetaan yksi piste.
 kaikki sanat _____ - väliin jätetyt _____ - väärin luetut _____ = oikein luetut _____ p/260p

LUKEMISEN JA KIRJOITTAMISEN RYHMÄARVIOINTI
TOINEN LUOKKA – KEVÄT

Tehtävät

Nimi: _____

Luokka/ryhmä: _____

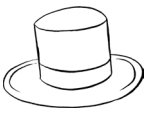
Päivämäärä: _____

Harjoitus:

Kaakaota voi juoda.	☐	☐
Kalat osaavat puhua.	☐	☐
Mansikat ovat punaisia.	☐	☐

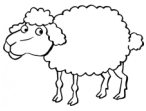
Pisteitys: yritetyt lkm _____ -virheelliset lkm _____ - tyhjät lkm _____ = _____ p.

Maito on valkoista.	☐	☐
Sammakot osaavat luistella.	☐	☐
Perunat ovat punaisia.	☐	☐
Koirat osaavat murista.	☐	☐
Mattokauppias myy mattoja.	☐	☐
Kallio on pehmeää.	☐	☐
Koirat osaavat haukkua.	☐	☐
Madoilla on siivet.	☐	☐
Keihäs on terävä.	☐	☐
Karkkia voi syödä.	☐	☐
Koiralla on kaksi häntää.	☐	☐
Karhu on iso eläin.	☐	☐
Perhoset lentävät kesällä.	☐	☐
Kaupassa myydään appelsiineja.	☐	☐
Mustikat kasvavat korvista.	☐	☐
Sukset ovat hiihtämistä varten.	☐	☐
Kaikki mailat ovat oransseja.	☐	☐
Peruna on syötävää.	☐	☐
Pienessä asunnossa on vähän tilaa.	☐	☐
Kirja on kulkuväline.	☐	☐
Värikynillä voi piirtää.	☐	☐
Kanit tarvitsevat suklaata hyppiäkseen.	☐	☐
Varpailla voi puhua.	☐	☐
Vohveleita syödään kauhalla.	☐	☐

Jos maljakon pudottaa lattialle, se voi mennä rikki.	☐	☐
Legoilla voi rakentaa.	☐	☐
Nenäliinalla voi maksaa.	☐	☐
Ihmisillä on varpaat korvissa.	☐	☐
Nukumme yöllä, jotta olisimme pirteitä päivällä.	☐	☐
Jaloilla voi kävellä.	☐	☐
Jalkapallot on täytetty suklaalla.	☐	☐
Sormista kasvaa kukkia.	☐	☐
Kalat uivat paremmin kuin heinäsirkat.	☐	☐
Ruohonleikkurilla leikataan ruohoa.	☐	☐
Lentokone kulkee nopeammin kuin potkulauta.	☐	☐
Pölynimuria käytetään leivontaan.	☐	☐
Elefantilla on pitkä kärsä.	☐	☐
Saunassa jäätelö kylmenee.	☐	☐
Omakotitalon ostamiseen tarvitaan paljon rahaa.	☐	☐
Karkkipussista tulee makaronia.	☐	☐
Osoitteita etsitään koulukirjasta.	☐	☐
Kun hampaisiin tulee reikiä, mennään hammaslääkäriin.	☐	☐
Kaikki ihmiset asuvat kerrostaloissa.	☐	☐
Kermakakku tehdään silakoista.	☐	☐
Kerrostalossa on paljon asuntoja.	☐	☐
Mittanauha näyttää, kuinka paljon kello on.	☐	☐
Auto on suurempi kuin potkulauta.	☐	☐
Leijona on nopeampi kuin siili.	☐	☐

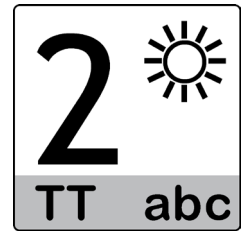

Apteekkiin mennään saunomaan.	☐	☐
Vihainen ihminen on naurava.	☐	☐
Mikrouuniin laitetaan postikortteja.	☐	☐
Jotkut siilit pelkäävät ihmisiä.	☐	☐
Iltapala syödään kylpyammeessa.	☐	☐
Talvella on aina lämmintä.	☐	☐
Jos mehulasi kaatuu pöydälle, mehu pyyhitään pois.	☐	☐
Voileipää syödään hiekkalapiolla.	☐	☐
Jalkapalloilija tarvitsee palloa pelaamiseen.	☐	☐
Vaatteet riisutaan ennen saunaan menoa.	☐	☐
Leivänpaahtimella harjataan hiukset.	☐	☐
Pesukoneella leikataan varpaankynnet.	☐	☐
Nuppineula on pienempi kuin ompelukone.	☐	☐
Kun kaataa vettä palavaan nuotioon, tuli sammuu.	☐	☐
Keittokirjassa kerrotaan, millainen sää on huomenna.	☐	☐
Kaulahuivia säilytetään roska-astiassa.	☐	☐
Rikkinäinen soitin korjataan juna-asemalla.	☐	☐
Kun radio on rikki, sillä ei voi kuunnella musiikkia.	☐	☐
Maistamalla voi tietää, miltä jokin näyttää.	☐	☐
Mikrouunissa on kylmempää kuin pakastimessa.	☐	☐
Luistimilla voi luistella paremmin kuin kumisaappailla.	☐	☐
Kun aurinko paistaa keväällä, lumi sulaa.	☐	☐

1. _____	11. _____
2. _____	12. _____
3. _____	13. _____
4. _____	14. _____
5. _____	15. _____
6. _____	16. _____
7. _____	17. _____
8. _____	18. _____
9. _____	19. _____
10. _____	20. _____

/20p

TUEN TARPEEN TUNNISTAMINEN

LUKEMISEN JA KIRJOITTAMISEN RYHMÄARVIOINTI TOINEN LUOKKA – KEVÄT

Esitysohjeet opettajalle

ARVIOINNIN YLEISIÄ PERIAATTEITA

- ▶ Tutustu ennen tehtävien esittämistä ohjeisiin ja materiaaliin sekä tarkista, että sinulla on kaikki arviointiin tarvittavat välineet käytössäsi.
- ▶ Huolehdi arviointitilanteen rauhallisuudesta ja että aikaa on varattu riittävästi.
- ▶ Ryhmässä olevien lasten taitoerot luku- ja kirjoitustaidossa voivat vaihdella paljon. Osalle lapsista tehtävät voivat olla helppoja ja toisille haasteellisia. Tehtävien alussa lapsille kerrotaankin, että kaikkea ei tarvitse vielä osata. Kannusta heitä silti yrittämään parhaansa.
- ▶ Muista kertoa tilanteen alussa, mitä tulee tapahtumaan. Kannusta keskittymään.
- ▶ Tee tehtävät ohjeiden mukaan ja annetussa järjestyksessä.
- ▶ Älä anna vihjeitä oikeista vastauksista.

Lapsen henkilötietoja sisältäviä lomakkeita tulee säilyttää huolellisesti henkilötietolain edellyttämällä tavalla.

Ohjeita ryhmäarviointiin:

Järjestä tila niin, etteivät lapset voi katsoa vastauksia toisiltaan.

Monivalintatehtävissä älä kehoita lapsia arvaamaan vaan pyydä valitsemaan vaihtoehto, jonka hän uskoo olevan oikea, vaikei hän olisikaan aivan varma oikeasta vastauksesta.

Tarkista, että lapset ovat ymmärtäneet tehtävän idean ja sen miten vastaukset merkitään vastauspaperiin. Voit tarvittaessa toistaa ohjeen, jos joku lapsista pyytää sitä.

PISTEITYSOHJEET

Jokaisesta oikeasta vastauksesta saa yhden pisteen ja väärästä vastauksesta nolla pistettä. Jos lapsi on merkinnyt kaksi vastausta samaan tehtävään, vastaus tulkitaan vääräksi. Vastaamattomasta kohdasta annetaan myös nolla pistettä.

1. Lukusujuvuustehtävässä yritetyistä kohdista vähennetään virheelliset ja tyhjät kohdat:

yritetyt lkm _____ - virheelliset lkm _____ - tyhjät lkm _____ = _____ p

2. Sanelukirjoittamistehtävässä seuraavia puutteita ei katsota virheiksi:

- ä-, ö- tai i-pisteiden puuttuminen
- t- viivojen puuttuminen
- kirjainten peilikuvat, rotaatiot

ARVIOINNIN SUORITTAMINEN JA KESTO:

Ryhmäarvioinnin tekeminen kestää noin 20-30 min.

Sanelukirjoitus tehdään opettajajohtoisesti siten, että ryhmä tekee jokaisen tehtävän yhtä aikaa ja opettaja päättää, milloin siirrytään eteenpäin. Seuraa tilannetta ja anna kaikille aikaa vastata. Pidä kuitenkin huolta, ettei arviointitilanne veny turhan pitkäksi ja nopeimmat lapset eivät kyllästy odottamiseen. **Huolehdi myös, että kaikki huomaavat kääntää sivua lukusujuvuustehtävässä.**

Halutessasi voit käyttää AV-laitteita tehtävien ohjeistuksessa.

Tarvittavat välineet:

Lapsella: lapsen tehtävälomake, kynä ja pyyhekumi (Huom! Pyyhekumia ei kuitenkaan tarvita vielä Lukusujuvuuden tehtävässä 1 vaan vasta Sanelukirjoittamisen tehtävässä 2).

Opettajalla: nämä esitysohjeet, lapsen tehtävälomake (avuksi ohjeistukseen) sekä **sekuntikello**. Lisäksi kannattaa varata kyniä lyijyn katkeamisen yms. varalle.

Esitysohjeet:

Ryhmälle esitettävät ohjeet on kirjoitettu *lihavoidulla ja kursivoidulla*. Opasta lapsia tarvittaessa tehtävälomakkeen täyttämässä sivuvihjeiden avulla (kuvat lapsen paperissa oikeassa yläkulmassa).

Lasten valmistaminen tehtäviin arviointitilanteen alussa: ***Nyt tehdään muutamia tehtäviä. Kerron tehtävän alussa ohjeen. Osa tehtävistä voi tuntua helpoilta, osa vaikeilta. Kaikkia sinun ei tarvitse vielä osata, mutta tee niin hyvin kuin osaat. Jos et kuullut tai et muista, nosta käsi ylös, niin sanon ohjeen uudelleen. Tee omaa tehtävääsi hiljaa, älä katso toisten papereita äläkä sano vastauksia ääneen.***

Aloitetaan. Kirjoita oma nimesi tälle (näytä) viivalle. Kirjoita seuraavalle viivalle luokkasi (näytä). Kirjoita vielä seuraavalle viivalle (näytä) päivämäärä tämän mallin mukaan (näytä kirjoittamasi malli).

1. LUKUSUJUUVUUS

Tässä tehtävässä luetaan lauseita. Osa niistä on ihan hölynpölyä eli se, mitä joissakin lauseissa väitetään, ei pidä paikkaansa. Sinun tehtävänäsi on päättää, pitääkö lause paikkaansa vai ei.

Tehdään muutama harjoitus. Kuka lukisi ensimmäisen lauseen ääneen? (Anna jonkun oppilaista lukea). Pitääkö se paikkaansa, että kaakaota voi juoda? (Anna jonkun oppilaista vastata). Kyllä, se pitää paikkaansa. Näet jokaisen lauseen jälkeen oikein- ja väärinmerkin. Oikeinmerkki rastitetaan, kun lause on oikein tai pitää paikkaansa. Väärinmerkki rastitetaan, kun lause on väärin. Mitä pitää siis tehdä tämän ensimmäisen lauseen kohdalla? (Anna jonkun oppilaista vastata). Kyllä, pitää rastittaa O. Käy toinen esimerkkilause samalla tavalla lasten kanssa läpi.

Jos haluat vaihtaa vastauksen, älä käytä pyyhekumia, koska aikaa on vähän. Sutta väärä vastaus ja rastita oikea vastaus. Näin: (näytä kalvolla kolmannen väittämän kohdalla suttaaminen ja rastittaminen).

No niin, ovatko kaikki valmiina? Seuraavilla sivuilla on paljon lauseita. Sinun pitää jokaisen lauseen jälkeen rastittaa oikein- tai väärinmerkki sen mukaan, pitääkö lause paikkaansa vai ei. Työskentele niin nopeasti kuin mahdollista. Kaikkia lauseita on vaikea saada valmiiksi, sillä aikaa on kolme minuuttia. Tehtävässä pitää kuitenkin olla huolellinen ja tarkka, sillä vain oikeat vastaukset hyväksytään. Jos joku lause on hankala, siirry seuraavaan. Huomaathan, että tässä on yhteensä kolme sivua lauseita (näytä eri sivut). Kun olet tehnyt yhden sivun valmiiksi, käännä heti seuraava sivu ja jatkaa siitä. Onko kysyttävää? Ok, tehtävä alkaa....NYT

Aloita ajanotto. Seuraa, että lapset ovat ymmärtäneet tehtävän idean ja tekevät sivu kerrallaan. Täsmälleen 180 sekunnin (3 min) jälkeen:Nyt aika loppui. Voit laittaa kynän pois.

2. SANELUKIRJOITUS

Nyt kirjoitetaan sanoja. Kirjoita sanat niin hyvin kuin osaat viivalle numeron viereen (näytä). Sanon jokaisen sanan kahteen kertaan, kuuntele tarkasti. Lue sanat selkeästi ja odota, että kaikki ovat ehtineet kirjoittaa ennen seuraavaan siirtymistä.

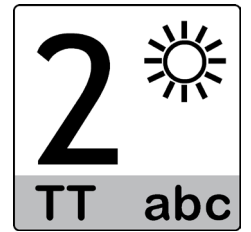
TEHTÄVÄT: *Kirjoita numeron 1 viereen vuori....vuori*

Kirjoita numeron 2 viereen nappi....nappi...jne....

	sana
1.	vuori
2.	nappi
3.	päätös
4.	heikko
5.	marja
6.	kortti
7.	pyrstö
8.	lehti
9.	runko
10.	tungos
11.	baletti
12.	kruunu
13.	kanootti
14.	lemmikki
15.	loikkaus
16.	strassi
17.	persikka
18.	kimmellys
19.	voidepurkki
20.	koululaukku

LUKEMISEN YKSILÖARVIOINTI
TOINEN LUOKKA – KEVÄT

Tehtävämateriaali

os	viike	tylinä
ry	toida	ömpärä
la	ruovo	ummuton
om	eelto	ohteena
nee	yitty	juratsa
sou	ointi	jolkala
aal	kippe	miilera
oin	juspa	nirukas
jup	pölve	oiskare
tös	enkke	eistalli
ont	yrttä	aksonttu
ark	tyrppy	teejaro
tään	pohdat	hoppilus
rois	tarses	kyttynen
pyrs	ymmel	eljakko
tulp	kistaa	muisala
ive	silkaa	äämetys
öli	vyystö	kolpatu
iko	taarme	vekaasi
vysy	raitso	mellikas
asto	miisus	juuvikko
etus	täikky	tormokko
eman	kiirtyy	syymyinen
imot	marous	horvehdus
jonu	vyrski	noittamo
töra	korttaa	jesennus
jeki	sengaus	hornustaa
rives	veiraus	syrkkelö
nepos	etava	joiksetin
sitaa	pusema	meispautus

MARSU

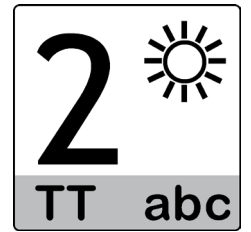
Marsua sopii silittää ja pitää sylissä. Se nimittäin pitää kovasti hellyydestä ja kosketuksesta. Lisäksi se pitää myös juttelusta ja huomiosta. Se on hyvin toimelias ja kaipaa paljon tekemistä. Luonnossa marsuja elää villinä korkeissa heinikoissa Etelä-Amerikassa. Intiaanit ovat pitäneet niitä lemmikkeinään. Espanjalaiset toivat marsut mukanaan Eurooppaan löytöretkiltään. Niistä tuli suosittuja lemmikkejä, koska ne ovat helppohoitoisia ja somia.

Marsu on laumaeläin, ja siksi niitä pitäisi aina olla vähintään kaksi. Parhaiten yhteen sopii kaksi naarasta tai samasta poikueesta olevat kaksi urosta. Marsu on puuhakas eläin. Se on hereillä suurimman osan päivästä ja valvoo yölläkin ruokaansa mutustellen. Marsu on utelias lemmikki ja tutkii innokkaasti ympäristöään. Marsu onkin hyvä päästää jaloittelemaan päivittäin vähintään tunniksi. Sille voi rakentaa erilaisia leikkipaikkoja tai keksiä muuta toimintaa häkin ulkopuolella. Jaloittelun lisäksi myös häkkiin kannattaa järjestää tekemistä ja liikkumatilaa, jotta marsu ei lihoisi liikunnan puutteen takia. Leikkikaluja voi vaihdella ja pitää esillä vain muutaman kerrallaan, jotta marsun kiinnostus esineisiin säilyy.

Hajuaisti on marsulle tärkeä, mutta se ei näe kovin tarkasti. Marsun kuulo on parempi kuin ihmisen, eikä se siedä kovia korkeita ääniä. Marsu voi itsekin äännellä monella tavalla, vaikka se yleensä onkin hiljainen. Se voi laulaa visertäen, viheltää tai äännellä matalalla äänellä. Useimmiten se äänтелеe, kun se saa ruokaa. Marsun ruuan perusta on tuore ruoho tai kuivattu heinä. Lisäksi marsulle syötetään vihanneksia ja hedelmiä, joista se saa tarvitsemiaan vitamiineja. Marsun ruuan voi laittaa eri puolille häkkiä, jotta se saa liikuntaa ja virikkeitä etsiessään ruokaansa. Lisäksi marsulle tarjotaan hedelmäpuun oksia ja muuta kovaa syötävää järsittäväksi, jotta sen hampaat pysyvät lyhyinä ja terveinä. Marsu voi elää viisivuotiaaksi tai kauemminkin, jos sitä hoitaa huolella.

TUEN TARPEEN TUNNISTAMINEN

LUKEMISEN JA KIRJOITTAMISEN YKSILÖARVIOINTI TOINEN LUOKKA – KEVÄT

Esitysohjeet ja kirjaamislomake opettajalle

ARVIOINNIN YLEISIÄ PERIAATTEITA

- ▶ Tutustu ennen tehtävien esittämistä ohjeisiin ja materiaaliin sekä tarkista, että sinulla on kaikki arviointiin tarvittavat välineet käytössäsi.
- ▶ Huolehdi arviointitilanteen rauhallisuudesta ja että aikaa on varattu riittävästi.
- ▶ Ryhmässä olevien lasten taitoerot luku- ja kirjoitustaidossa voivat vaihdella paljon. Osalle lapsista tehtävät voivat olla helppoja ja toisille haasteellisia. Tehtävien alussa lapsille kerrotaankin, että kaikkea ei tarvitse vielä osata. Kannusta heitä silti yrittämään parhaansa.
- ▶ Muista kertoa tilanteen alussa, mitä tulee tapahtumaan.
- ▶ Tee tehtävät ohjeiden mukaan ja annetussa järjestyksessä.
- ▶ Älä anna vihjeitä oikeista vastauksista.

Lapsen henkilötietoja sisältäviä lomakkeita tulee säilyttää huolellisesti henkilötietolain edellyttämällä tavalla.

Ohjeita yksilöarviointiin:

Huolehdi, että voitte tehdä tehtäviä rauhallisessa paikassa ilman keskeytyksiä ja taustääniä.

Kannusta lasta keskittymään tehtäviin. Jos keskittyminen ei onnistu, harkitse tehtävien tekemistä toisella kertaa.

Anna lapselle aikaa miettiä vastausta.

Anna neutraalia palautetta (esim. Oletko valmis, hyvä, mennään eteenpäin).

Lapsen spontaanit korjaukset hyväksytään.

Arvioinnin suorittaminen ja kesto:

Yksilöarviointi tehdään tarvittaessa ryhmäarvioinnin jälkeen. Arviointihetki kestää noin 5-7 min yhtä lasta kohden.

Tarvittavat välineet:

Lapsella: lukemisen yksilömateriaali (=sanalista ja teksti).

Opettajalla: nämä esitysohjeet (toimivat samalla myös kirjaamislomakkeena) sekä sekuntikello. Sivusta 2 ja 3 otetaan tarvittava määrä kopioita lasten lukumäärän mukaan.

PISTEITYSOHJEET

Jokaisesta oikein luetusta sanasta ja itse oikeaksi korjatusta sanasta annetaan yksi piste. Tehtävän kokonaispistemäärä lasketaan vähentämällä kaikista luetuista sanoista väärin luetut sanat.

1. MERKITYKSETTÖMIEN SANOJEN LUKEMINEN (LUKUNOPEUS JA -TARKKUUS)

Lue näitä keksittyjä tavuja ja sanoja ääneen. Lue niin nopeasti ja tarkasti kuin osaat. Sanon sinulle, kun voit lopettaa. Aloita tästä ja lue lista alas asti (näytä sormella suunta alaspäin). Lue sitten heti seuraava lista (näytä) ja sen jälkeen seuraava (näytä). Jos et osaa lukea jotain sanaa, jätä se väliin ja jatka eteenpäin. Jos teet virheen, korjaa se. Voit seurata sanoja sormella, jos haluat. Oletko valmis? Voit aloittaa nyt (laita paperi lapsen eteen ja aloita ajanotto).

Ota sekuntikellolla aikaa **60 sekunnin** ajan ja ajan umpeuduttua pyydä lasta lopettamaan. Älä korjaa virheitä äläkä keskeytä tai kommentoi lukemista tehtävän aikana. Jos lapsi jää miettimään yksittäistä sanaa (yli 3 s ajaksi), kehota yrittämään seuraavaa. Spontaanit korjaukset hyväksytään oikeiksi. Lukemisen aikana merkitse merkinnät -sarakeeseen:

- Väliin jätetyt sanat viivalla (—).
- Väärin luetut sanat väärinmerkillä (✓) ja kirjaa väärä sana (esim. ”yity” yitty-sanan tilalla).
- Ajan umpeuduttua merkitse viimeinen luettu sana hakasulkeella (]). Jos lapsi pääsee loppuun asti, merkitse ylös lopetusaika.

	epäsana	merkinnät		epäsana	merkinnät		epäsana	merkinnät
1	os		31	viike		61	tylinä	
2	ry		32	toida		62	ömpärä	
3	la		33	ruovo		63	ummuton	
4	om		34	eelto		64	ohteena	
5	nee		35	yitty		65	juratsa	
6	sou		36	ointi		66	jolkala	
7	aal		37	kippe		67	miilera	
8	oin		38	juspa		68	nirukas	
9	jup		39	pölve		69	oiskare	
10	tös		40	enkke		70	eistalli	
11	ont		41	yrttä		71	aksonttu	
12	ark		42	tyrppy		72	teejaro	
13	tään		43	pohdat		73	hoppilus	
14	rois		44	tarses		74	kyttynen	
15	pyrs		45	ymmel		75	eljakko	
16	tulp		46	kistaa		76	muisala	
17	ive		47	silkaa		77	äämetys	
18	öli		48	vyystö		78	kolpatu	
19	iko		49	taarme		79	vekaasi	
20	vysy		50	raitso		80	mellikas	
21	asto		51	miisus		81	juuvikko	
22	etus		52	täikky		82	tormokko	
23	eman		53	kiirtyy		83	syymyinen	
24	imot		54	marous		84	horvehdus	
25	jonu		55	vyrski		85	noittamo	
26	töra		56	korttaa		86	jesennus	
27	jeki		57	sengaus		87	hornustaa	
28	rives		58	veiraus		88	syrkkelo	
29	nepos		59	etava		89	joiksetin	
30	sitaa		60	pusema		90	meispautus	

Pisteitys: Jokaisesta oikein luetusta sanasta ja itse oikeaksi korjatusta sanasta annetaan yksi piste.

kaikki sanat _____ - väliin jätetyt _____ - väärin luetut _____ = oikein luetut _____ p/90p

2. TEKSTIN LUKEMINEN

Lue minulle tätä tarinaa. Lue niin nopeasti ja tarkasti kuin osaat. Sanon sinulle, kun voit lopettaa. Aloita tästä otsikosta (näytä otsikko ja aloita ajanotto lapsen aloittaessa). Ota sekuntikellolla aikaa 90 sekuntia ja ajan umpeuduttua pyydä lasta lopettamaan. Älä korjaa virheitä tai keskeytä lukemista. Lukemisen aikana merkitse:

- Merkitse viimeinen luettu sana 90 s kohdalla] -merkillä.
- Väärin luetut sanat: alleviivaa.
- Väliin jääneet sanat: merkitse sulkeisiin väliin (eli lukematta) jätetyt sanat.
- Jos lapsi palaa takaisinpäin, vedä nuoli lähtösanasta siihen sanaan, johon lapsi palaa.
- Jos lapsi luki tekstin loppuun ennen 90 s aikarajaa, merkitse lopetusaika ylös.

Marsu	1
Marsua sopii silittää ja pitää sylissä. Se nimittäin pitää kovasti hellyydestä ja kosketuksesta. Lisäksi se pitää myös juttelusta ja huomiosta. Se on hyvin toimielias ja kaipaa paljon tekemistä. Luonnossa marsuja elää villinä korkeissa heinikoissa Etelä-Amerikassa. Intiaanit ovat pitäneet niitä lemmikkeinään.	12 24 34 41
Espanjalaiset toivat marsut mukanaan Eurooppaan löytöretkiltään. Niistä tuli suosittuja lemmikkejä, koska ne ovat helppohoitoisia ja somia.	49 57
Marsu on laumaeläin, ja siksi niitä pitäisi aina olla vähintään kaksi.	68
Parhaiten yhteen sopii kaksi naarasta tai samasta poikueesta olevat kaksi urosta. Marsu on puuhakas eläin. Se on hereillä suurimman osan päivästä ja valvoo yölläkin ruokaansa mutustellen. Marsu on utelias lemmikki ja tutkii innokkaasti ympäristöään. Marsu onkin hyvä päästää jaloittelemaan päivittäin vähintään tunniksi. Sille voi rakentaa erilaisia leikkipaikkoja tai keksiä muuta toimintaa häkin ulkopuolella. Jaloittelun lisäksi myös häkkiin kannattaa järjestää tekemistä ja liikkumatilaa, jotta marsu ei lihoisi liikunnan puutteen takia. Leikkikaluja voi vaihdella ja pitää esillä vain muutaman kerrallaan, jotta marsun kiinnostus esineisiin säilyy.	78 89 99 107 116 125 135 145 151
Hajuaisti on marsulle tärkeä, mutta se ei näe kovin tarkasti. Marsun kuulo on parempi kuin ihmisen, eikä se siedä kovia korkeita ääniä. Marsu voi itsekin äännellä monella tavalla, vaikka se yleensä onkin hiljainen. Se voi ”laulaa” visertäen, viheltää tai äännellä matalalla äänellä. Useimmiten se ääntelee, kun se saa ruokaa. Marsun ruuan perusta on tuore ruoho tai kuivattu heinä. Lisäksi marsulle syötetään vihanneksia ja hedelmiä, joista se saa tarvitsemiaan vitamiineja. Marsun ruuan voi laittaa eri puolille häkkiä, jotta se saa liikuntaa ja virikkeitä etsiessään ruokaansa. Lisäksi marsulle tarjotaan hedelmäpuun oksia ja muuta kovaa syötävää järsittäväksi, jotta sen hampaat pysyvät lyhyinä ja terveinä. Marsu voi elää viisivuotiaaksi tai kauemminkin, jos sitä hoitaa huolella.	162 174 185 194 207 217 227 237 246 257 262

Pisteitys: Jokaisesta oikein luetusta sanasta ja itse oikeaksi korjatusta sanasta annetaan yksi piste.
 kaikki sanat _____ - väliin jätetyt _____ - väärin luetut _____ = oikein luetut _____ p/262p

Nimi: _____

Arvioinnin päivämäärä, syksy: _____

talvi: _____

Luokka/ryhmä: _____

kevät: _____

Persentti	Lukeminen									Persentti			
	MERKITYKSETTÖMIEN SANOJEN LUKEMINEN			LUKUSUJUUVUUS			TEKSTIN LUKEMINEN				SANELUKIRJOITUS		
	Syksy Pisteet	Talvi Pisteet	Kevät Pisteet	Syksy Pisteet	Talvi Pisteet	Kevät Pisteet	Syksy Pisteet	Talvi Pisteet	Kevät Pisteet		Syksy Pisteet	Talvi Pisteet	Kevät Pisteet
100	62 - 90	68 - 90	70 - 90	40 - 70	48 - 70	54 - 70	146 - 254	168 - 260	177 - 262	20	20	20	100
95	57 - 61	64 - 67	66 - 69	35 - 39	44 - 47	48 - 53	131 - 145	154 - 167	157 - 176	•	•	•	95
90	54 - 56	60 - 63	63 - 65	32 - 34	42 - 43	45 - 47	118 - 130	144 - 153	145 - 156	•	•	•	90
85	50 - 53	57 - 59	60 - 62	31	39 - 41	43 - 44	110 - 117	134 - 143	136 - 144	19	•	•	85
80	48 - 49	55 - 56	57 - 59	29 - 30	37 - 38	41 - 42	100 - 109	128 - 133	129 - 135	•	•	•	80
75	46 - 47	52 - 54	55 - 56	28	36	40	92 - 99	121 - 127	123 - 128	•	•	•	75
70	43 - 45	50 - 51	53 - 54	26 - 27	34 - 35	38 - 39	85 - 91	114 - 120	118 - 122	18	19	•	70
65	42	48 - 49	52	25	33	37	79 - 84	109 - 113	113 - 117	•	•	•	65
60	40 - 41	46 - 47	50 - 51	24	31 - 32	36	75 - 78	102 - 108	107 - 112	•	•	19	60
55	38 - 39	45	49	23	29 - 30	35	71 - 74	98 - 101	103 - 106	17	18	•	55
50	37	44	48	22	28	33 - 34	67 - 70	93 - 97	99 - 102	•	•	•	50
45	35 - 36	42 - 43	46 - 47	21	27	32	62 - 66	89 - 92	94 - 98	16	•	•	45
40	34	41	44 - 45	20	25 - 26	30 - 31	57 - 61	83 - 88	86 - 93	•	•	18	40
35	33	39 - 40	42 - 43	18 - 19	24	29	52 - 56	77 - 82	78 - 85	15	17	•	35
30	31 - 32	37 - 38	40 - 41	17	•	27 - 28	45 - 51	72 - 76	74 - 77	14	•	•	30
25	29 - 30	35 - 36	39	16	22 - 23	26	38 - 44	67 - 71	69 - 73	13	16	17	25
20	27 - 28	33 - 34	37 - 38	15	20 - 21	25	35 - 37	63 - 66	63 - 68	11 - 12	15	16	20
15	25 - 26	32	34 - 36	13 - 14	17 - 19	23 - 24	31 - 34	54 - 62	56 - 62	9 - 10	13 - 14	15	15
10	21 - 24	28 - 31	30 - 33	11 - 12	15 - 16	20 - 22	25 - 30	44 - 53	45 - 55	7 - 8	10 - 12	13 - 14	10
5	0 - 20	0 - 27	0 - 29	0 - 10	0 - 14	0 - 19	0 - 24	0 - 43	0 - 44	0 - 6	0 - 9	0 - 12	5

